



# Latin – Magyar – Német

Paleográfiai szöveggyűjtemény

Bessenyei József  
Horváth Zita  
Tóth Péter  
Tringli István

BÖLCSÉSZ  
KONZORCIUM



Magyarország célba ér



2006

## **Kiadta a Bölcsész Konzorcium**

### **A Konzorcium tagjai:**

- Eötvös Loránd Tudományegyetem
- Pécsi Tudományegyetem
- Szegedi Tudományegyetem
- Debreceni Egyetem
- Pázmány Péter Katolikus Egyetem
- Berzsényi Dániel Főiskola
- Eszterházy Károly Főiskola
- Károli Gáspár Református Egyetem
- Miskolci Egyetem
- Nyíregyházi Főiskola
- Pannon Egyetem
- Kodolányi János Főiskola
- Szent István Egyetem

A kötet szerzői: Tóth Péter  
Bessenyei József  
Horváth Zita  
Tringli István  
Szerkesztette: Horváth Zita  
Tóth Péter  
Lektor: Almási Tibor  
Makk Ferenc

A kötet megjelenése az Európai Unió támogatásával,  
a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében valósult meg:  
A felsőoktatás szerkezeti és tartalmi fejlesztése – HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0134/1.0

ISBN 964 9704 01 6

© Bölcsész Konzorcium. Minden jog fenntartva!

**Bölcsész Konzorcium HEFOP Iroda**  
H-1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A.  
tel.: (+36 1) 485-5200/5772 – dekanbtk@ludens.elte.hu

XVI–XVII. SZÁZADI  
LATIN–MAGYAR–NÉMET  
PALEOGRÁFIAI SZÖVEGGYŰJTEMÉNY

Összeállította

Tóth Péter (latin)

Bessenyei József (magyar)

Horváth Zita és Tringli István (német)

A német források gyűjtésében részt vett: Tózsza Rigó Attila

Szerkesztette

Horváth Zita és Tóth Péter

Lektorálta

Almási Tibor és Makk Ferenc

## ELŐSZÓ

*A tankönyv (szöveggyűjtemény) a történelem szakosok és még inkább a történelem alapszakon belül indítandó levéltár szakirányosok számára készült. Mind a történetészek, mind a levéltárosok munkájához nélkülözhetetlen a primér források elméleti és gyakorlati ismerete, amihez alapvető fontosságú, hogy az iratok nyelvében és a paleográfiai ismeretekben jártasak legyenek. Ez utóbbihoz tankönyv nem létezik. Igaz ugyan, hogy az 1980-as években a Magyar Országos Levéltár megjelentetett egy latin és egy német paleográfiai szöveggyűjteményt, de egyrészt mára ez már elavult, másrészt hozzáférhetetlen. A Miskolci Egyetem Magyar Középkori, Kora Újkori és a Történelem Segéttudományai Tanszéke 1996-ban kiadott már egy latin-német-magyar paleográfiai szöveggyűjteményt, amely az elmúlt években a Miskolci Egyetem történelem szakos és a textológiai specializációban részt vevő hallgatói, illetve PhD-hallgatók számára nélkülözhetetlenné vált. (Tóth Péter – Tringli István – Bessenyei József: Latin – német – magyar paleográfiai szöveggyűjtemény. Miskolc, 1996.) A kiadvány 2005-ben újra megjelent a felmerülő hallgatói igények miatt. Kiadványunk nem ennek a könyvnek az újrakiadása, hanem egy annál bővebb és az új képzés (levéltár szakirány) igényeit talán jobban kielégítő kötet. A külföldi ilyen jellegű kiadványok viszont a magyarországi viszonyokra nem adaptálhatók.*

*Miután az országos, a területi és a szaklevéltárakban a kora újkortól jelentkeznek tömegesen a források, ezért ezzel a korszakkal foglalkozik a kötet, hiszen erre a későbbi korszakok is szervesen ráépülhetnek. Mivel a cél az, hogy a hallgatókat elméleti, de főleg gyakorlati szempontból megismertessük az iratokkal, a kötet az alábbi szempontok szerint készült:*

**A kiválogatott iratok korszaka** a XVI–XVII. század. A korszak kiválasztását a fentebbi szempontok indokolják.

**Az iratok nyelve:** a korszakban a latin mellett megjelenik a magyar és a német nyelvű írásbeliség is, ennek megfelelően a munka három részből áll. A sorrend a kora újkori iratok nyelvi elterjedését mutatja, értelemszerűen a források zömének a nyelve latin, de ekkor már jelentős a magyar nyelvű írásbeliség is. A XVI. században a magyarországi német nyelvű írásbeliségben nagy változás következett be. A középkorban csak a német nyelvű városok, és a nagyobb települési tömbben élő német nyelvű közösségek körében (pl. erdélyi, szepesi szászok) folyt rendszeres német írásbeliség. Ez az írásbeliség a XVI–XVII. században folytatódott, a meglévő műfajok, pl. a városkönyvek tovább fejlődtek, specializálódtak és új irattípusok jelentek meg. E városi írásbeliségre a szöveggyűjteményben Krapinából, Pozsonyból, Sopronból, Besztercebányáról, Korponáról, Rozsnyóból válogattunk anyagokat. A hivatali írásbeliség fejlődésével a német nyelvű falusi közösségek is kialakították a maguk német írásbeliségét, erre a Sopron megyei Balfról találunk példát. Az igazi újdonságot azonban a német nyelv megjelenése a központi kormány szerveknél jelentette. Eddig itt kizárólag a latin nyelvet használták, ennek dominanciája továbbra is megmaradt, két területen: a hadügyi és a pénzügyi igazgatásban azonban megjelent mellette a német is. Míg az eddigi németiség vagy

a Magyarországgal szomszédos délnémet nyelvfejlődés útján haladt, vagy – mint az erdélyi szászoknál – folytatta saját nyelvi életét, addig ebben a körben a német nyelvterület legkülönbözőbb pontjairól érkeztek írások, akik magukkal hozták saját jogi fogalmaikat, német nyelvhasználatukat, írásképi sajátosságaikat. A szöveggyűjteményben a kanizsai és a szebeni katonák elszámolásaiban, a kamara által készített urbáriumokban és a becsükben találunk erre példákat.

**A kötet felépítése:** az alább részletezendő szempontok szerint kiválogatott iratokról digitális másolatot készítettünk. Ezután az iratokat betűhív formában átírtuk, az eredeti digitális másolat (fénykép) és átírata egymással szemközti oldalon elhelyezve került a kötetbe, mivel ez biztosítja a legmegfelelőbbben a tankönyvszerű használhatóságot.

**Az iratválogatás szempontjai:** arra törekedtünk, hogy a hallgatók lehetőleg minden olyan intézménnyel találkozzanak, amelyek a későbbi gyakorlat szempontjából fontos iratokat bocsátottak ki. Ennek megfelelően a következő intézmények irataiból válogattunk: királyi kancellária, erdélyi fejedelmi kancellária, udvari kamara, magyar kamara, hiteleshely, vármegye, város (mezőváros), egyház, magánszemély. A fenti intézmények által kibocsátott iratok közül a következő iratfajtákra kellett különös tekintettel lennünk: kiváltságlevél vagy adománylevél, örökvallás, jegyzőkönyv, királyi könyv, missilis, urbárium, összeírás, városkönyv, számadáskönyv, nyugta stb.

\* \* \*

Ami a latin nyelvű szövegeket illet, bár nem szokás a modern forráskiadványokban, ebben a szöveggyűjteményben mégis igyekeztünk megtartani az eredeti központosítást, illetve a kis- és nagybetűket – jóllehet ez utóbbiak esetében sokszor nagyon nehéz különbséget tenni, ráadásul jelölni kellett volna némely betű esetében a szókezdő kisbetűket is, amelyek gyakran állnak nagybetűk helyett. A formulákkal zsúfolt középkori és újkori latin szövegekre – különösen, ha igénytelenebb alkalmakkor készülnek – nagyon jellemző a sok rövidítés; ezeket ugyan a modern forráskiadványok fel szokták oldani, mi azonban most eltekintettünk ettől és a nem kiírt betűket vagy betűcsoportokat felső indexbe tettük, hiszen kiadványunk egyik fontos célja éppen a rövidítések bemutatása.

\* \* \*

A XVI–XVII. századi német nyelvű szövegek kiadásánál manapság két elvet követnek a kutatók: a jelhű és a hangzóhű átírást. Jelhű átírásnak nevezzük azt, amikor a szövegben előforduló minden jelet a nyomtatásban is visszaadjuk, ezt csak a legkorábbi német nyelvemlékeknél alkalmazzák, a magyarországi német szövegek feldolgozásánál nem jön számításba. A betűhű átírás a szövegben meglévő betűjelöléseket adja vissza mai központosítással. Mi ezt a módszert követtük. A legfontosabb átírási szabályzatokat lásd alább.

\* \* \*

*A magyar nyelvű szövegek közreadásának legfontosabb szempontja az volt, hogy a jegyzet használóját a lehető legtöbb fajta írással megismertessük. Mivel a XV. századi és a XVI. század első felében keletkezett iratokról viszonylag sok és jó minőségű facsimilét is tartalmazó kiadvány látott napvilágot az elmúlt évtizedekben, ezért válogatásunk elsősorban a XVI. század második felére és a XVII. századra terjed ki. A forrásokat betűhív átiratban közöljük, kivéve, amelyek mellékjeleit nem reprodukálhattuk. Minden rövidítést külön jelölés nélkül feloldottunk, a sorok tagolódását megtartottuk. Az eredeti központosítást, valamint a kis- és nagybetűket ugyancsak megtartottuk.*

\* \* \*

*Legfontosabb átirási szabályzatok:*

*Részletes utasítás az újkori történeti források kiadására. Századok 1919-1920. pótfüzet*

*Grundsätze für die äußere Textgestaltung bei der Herausgabe von Quellen zur neueren Geschichte. Angenommen von der Konferenz der landesgeschichtlichen Publikationsinstitute in Halle am 22. April 1930.*

*Benda Kálmán: A Magyar Országgyűlési Emlékek sorozat 1607-1790 közti részének szerkesztési és forrásközlési szabályzata. Századok, 1974.*

*Mollay Károly: Irányelvek a soproni német források kiadásához. In: Mollay Károly: Első telekkönyv. Erstes Grundbuch (1480-1553) Sopron, 1993.*

*Paul Arnold Grun: Schlüssel zu alten und neuen Abkürzungen. Wörterbuch lateinischer und deutscher Abkürzungen des späten Mittelalters und der Neuzeit mit historischer und systematischer Einführung für Archivbenutzer, Studierende, Heimat- und Familienforscher ua. reprint 1966. Limburg an der Lahn (Grundriß der Genealogie 6)*

*Baraczka István két tanulmánya: Néhány XVII. század végi városi számadáskönyvünk írása Levéltári Közlemények 33 (1962) és A hazai pénzrendszerek és pénzek története Levéltári Közlemények 36 (1965).*

*Jürgen Römer Geschichte der Kürzungen. Abbréviaturen in deutschsprachigen Texten des Mittelalters und der Frühen Neuzeit (Göppinger Arbeiten zur Germanistik 645) Göppingen 1997.*

**M**aximilianus Secundus, dei gratia Romanorum et Bohemiarum Rex, Archidux Austriae, Dux  
 Burgundiae, etc. Egregio Amice et huiusmodi Militi Agrico, salutem et gratiam. Expositum  
 est Nobis in personis Nihilum, Nicolaj, Marci, Antonij, Benetij, Simonis et Matthei de  
 Otbrochok, necnon Thome Fortis, Andrea Astaroke, Ambrosij Gergel, et Petri Fortis, de eade  
 Otbrochok, qualiter tu certa quadam ipsorum bona et Jura possessione ab eis violenter  
 contra omnem Juris processum occupas, ipsaq; ab illarum possessione, nimirum quod violenter  
 pro eis, damno et prejudicio eorum, gravi et manifesto. Supplicantes Nobis humiliter  
 quatinus ipsis hac in re gratias providere dignaremur. Quarum supplicatione clementer  
 exaudite, cum nemo homo et Jurebus suis Justis privari debeat. Idcirco hactenus et nichilo  
 minus auctoritate Sacrae Caesaris et Regie Majestatis, domini et genitoris Nostri observan  
 tibi firmiter committimus et mandamus, quatinus acceptis presentibus, et premissa sic ut  
 praefertur stantibus et se habent, praefatis exponentibus, bona ab eisdem violenter, ut dictum  
 est occupata, reddere et restituere, nequid ipsis amplius, in illis violentia et potencia medi  
 ante turbare, sed si quid Juris in illis tibi habere pretendas, et solito et consueto Jure Regni  
 processu requirere debeat. Sicut  
 Vienna Vigesima Nona M<sup>o</sup> Julij  
 Maximilianus  
 P<sup>re</sup>sentibus presentibus exhibitis rescriptis. Datum  
 Millesimo quingentesimo, Sexagesimo Tertio.



MAGYAR KANCELLÁRIA: MIKSA PARANCSLEVELE  
(1563)<sup>1</sup>

Maximilianus Secundus Dei gratia Romanorum et Bohemiae Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundiae etc<sup>etera</sup> Egregio Andreae de Beye Militi Agrien<sup>si</sup> salutem et gratiam. Expositum est Nobis in personis Nobilium Nicolaj, Marci, Anthonij, Demetriij, Simonis et Mathiae De Otrochok, necnon Thomae Foris, Andreae Andorko, Ambrosij Gergel, et Petri Foris de eade<sup>m</sup> Othrochok, Qualiter tu certa quaedam ipsorum bona et Jura possessionaria ab eis violenter citra omnem Juris processum occupasses, ipsosque ab illorum possessione nunc quoq<sup>ue</sup> violenter p[... ]es, damno et preiudicio eorum gravi et manifesto. Supplicantes Nobis humilime, quatinus ipsis hac in re gratiose providere dignaremur. Quorum supplicatione cleme<sup>n</sup>ter exaudita, Quum nemo bonis et Juribus suis Justis priuari debeat, Te hortamur et nichilominus autoritate Sacrae Caesareae et Regiae Maiestatis, Domini et genitoris Nostrj observan<sup>dissi</sup>mi tibi firmiter committimus et mandamus, Quatinus acceptis praesentibus et premissis sic vt praefertur stantibus et se haben<sup>tibus</sup>, praefatis exponentibus, bona ab eisdem violenter, ut dictum est occupata, reddere et restituere, neque ipsos amplius in illis violentia et potencia mediante turbare, Sed si quid Juris in illis te habere praetendis, et solito et consueto Juris Regni processu requirere debeas. Se[... ]turus. Praesentibus perlectis exhiben<sup>tibus</sup> restituitis. Datu<sup>m</sup> Viennaе Vigesima Nona M[... ] Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Tertio.  
Maximilianus

---

<sup>1</sup> Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Levéltár, Acta judicialia non prothocollata, XXI. 1. 1.

Nobilitatis Provinciae Hispaniae

Nos Christophorus Ferris Baroni de Sombri...  
et Similium Com. et Memorij...  
filijs quibus et perdis...  
Idemque Conjuratum...  
et perdis...  
Sicque Nobilitas...  
commissum...  
vires...  
temporum...  
et...  
Nobilitatem...  
temporibus...  
deperdit...  
et...  
In...  
ag...  
am...  
pro...  
a...  
et...  
Judic...  
h...  
re...  
pro...  
M...  
p...  
Ju...  
et...

ERDÉLYI KANCELLÁRIA: NEMESSÉGADOMÁNYOZÁS  
(1581)<sup>2</sup>

Nobilitatis Thomae Ispan

Nos Christophorus Bathori de Somlio Waiuoda Transsilvanie  
et Siculorum Comes et cetera Memorie commendamus tenore presentium signifi-  
ficantes quibus expedit Vniuersis Quod Nos cum ad nonnullorum  
dominorum Consiliariorum Nostrorum nobis propterea factam Inter-  
cessionem Tum vero attentis et Consideratis fidelitate et fidelibus  
Seruitijs Nobilis Thomę Ispan in possessione Sofalwa  
commorantis quae ipse in primis huic regno Transsilvanie principibusque  
eius predecessoribus nostris ac nobis quoque pro locorum et  
temporum varietate exhibuit et impendit, ac in futurum quoque  
exhibiturum et impensum est. Cum igitur ob hoc tum vero ex gratia  
nostra speciali qua quoslibet virtutum studiosos prosequi  
solemus, praesertim cum Intelligamus eundem Thomam Ispan  
etiam antea fuisse nobilitatum Sed Superioribus disturbiorum  
temporibus litteras huiusmodi nobilitatione ab eo  
deperditas esse, Eundem itaque Thomam Ispan Nec non  
heredes et posteritates ipsius vtriusque sexus vniuersas  
ex statu plebeo et ignobili eximendum ac in caetum et numerum denuo et ex Nouo  
In numerum verorum regni Transsilvanie Nobilium annumerandum  
aggregandum et ascribendum atque Nobilitandum duximus prout  
annumeramus, aggregamus ascribimus et Nobilitamus presentium  
per vigorem decernentes expresse, vt idem Thomas Ispan  
heredesque et posteritates ipsius vtriusque Sexus vniuersae  
a modo deinceps pro veris et Indubitate Nobilibus habeantur  
et reputentur, Omnibusque illis honoribus, gratijs privilegijs  
Indultis libertatibus prerogatiuis et Immunitatibus, quibus coeteri  
Veri et nati nobiles regni Transsilvanie quomodolibet de Jure vel  
consuetudine vtuntur, fruuntur et gaudent, vti frui et gaudere  
possint atque valeant. In cuius rei memoria firmitateque perpetuam  
praesentes litteras nostras Autentici Sigilli nostri munimine roboratas  
Memorato Thomę Ispan ipsiusque heredibus et posteritatibus vtriusque  
Sexus vniuersis dandam duximus et concedendam. Datum Albae  
Juliae, Nona die Martij Anno dominij Millesimo Quingentesimo octogesimo primo.

<sup>2</sup> Magyar Országos Levéltár, F. 1. (a Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára), Libri regii I. kötet.

**R**exia decia grandia  
 missa Rotati,  
 Redijt dominus Orator de Echa cum Reine dno  
 Ego Vespemey Chyancario Regni cum qto noy  
 pauca tractant de pcentibus Regni colligendis  
 tribuendis de pcentu et modo curie et modo seruanda in  
 consuetudine tam hysarum qd armerorum et eciam  
 banorum finiturum ubi dedit numerum pcentium  
 ordinariorum et soluos castorum finiturum et bregne

Proventus ordinarij Regie Maestrie

Tricesime Anden. alben. Posonij cussinij et Regni belanome ad b. m. d. sunt	℥ xxxij
Census libecorum civitatis facit p. annu	℥ ij
demps civitatibus exenctis n. m. s. p. t.	
Dupa bapomij Transfueri simul cu. censu santi agarum annu. facit	℥ xxxij
Vigesima et quinquagesima Transfueri sunt	℥ vij
Centum Albenij sunt	℥ ij
Regusij soluentur	℥ ij
Lucorum camere Regie q. h. d. sunt ad b. m. d.	℥ ij
In belanoma d. v. p. sunt	℥ ij
Suma sunt	℥ lxxxij
Soluoio castorum finiturum ad Margary dantur	℥ xxxij
Dno Wou. wode Transfueri	℥ vij
Dno Gou. wode Sabantur	℥ ij

LENGYEL KANCELLÁRIA: KÖVETI KÖNYV  
(1523)<sup>3</sup>

Feria tertia exaudita  
missa Rorate

Redȳt dominus Orator de Ec<sup>cl</sup>esia cum R<sup>e</sup>v<sup>erendissi</sup>mo d<sup>omi</sup>no  
Ep<sup>iscop</sup>o Vespremiens<sup>i</sup>Thezaurario Regni cum quo non  
pauca tractavit de prouentibus Regni colligen<sup>dis</sup> et dis-  
tribuendis, de statu et nu<sup>mer</sup>o curie et modo seruandi in  
confinibus tam husaroru<sup>m</sup>, q<sup>uam</sup> armigeroru<sup>m</sup> et eciam  
banorum finitimorum, vbi dedit numerum prouentuu<sup>m</sup>  
ordinariorum et solucio<sup>nis</sup> castrorum finitimorum vt seq<sup>ui</sup>tur

Prouentus ordinarij Regie Maiestat<sup>is</sup>

Tricesime Buden <sup>sis</sup> , alben <sup>sis</sup> , Posonien <sup>sis</sup> , cassovien <sup>sis</sup> et Regni Scaluonie ad s <sup>um</sup> m <sup>u</sup> m facit fl <sup>orenos</sup>	xxviiij <sup>M</sup>
Census liberarum ciuitatu <sup>m</sup> facit p <sup>er</sup> annu <sup>m</sup> demptis ciuitatibus exemptis et inscript <sup>is</sup> fl <sup>orenos</sup>	vj <sup>M</sup>
Taxa Saxonum Trans <sup>ilua</sup> nen <sup>sium</sup> simul cu <sup>m</sup> censu Sancti Martini e <sup>or</sup> und <sup>em</sup> faciunt fl <sup>orenos</sup>	xxij <sup>M</sup>
Vigesima et Quinquagesima Trans <sup>ilua</sup> nen <sup>sium</sup> facit fl <sup>orenos</sup>	iiij <sup>M</sup>
Cementu <sup>m</sup> Cibinien <sup>sium</sup> facit florenos	v <sup>M</sup>
Ragusien <sup>ses</sup> soluuntur fl <sup>orenos</sup>	v <sup>C</sup>
Lucrum camere Regie M <sup>aiesta</sup> tis facit ad s <sup>um</sup> m <sup>u</sup> m fl <sup>orenos</sup>	xx <sup>M</sup>
In Sclauonia vix facit fl <sup>orenos</sup>	iiij <sup>M</sup>
Sum <sup>m</sup> a facit fl <sup>orenos</sup>	lxxxviiij <sup>M</sup>
Soluciones castrorum finitimu <sup>m</sup> ad Jayczam dantur fl <sup>orenos</sup>	xxiiij <sup>M</sup>
D <sup>omi</sup> no Woꝝewode Trans <sup>ilua</sup> nen <sup>si</sup> fl <sup>orenos</sup>	viiij <sup>M</sup>
Banis Zewrenien <sup>sibus</sup> dabantur fl <sup>orenos</sup>	vj <sup>M</sup>

<sup>3</sup> Archiwum Głowne Akt Dawnych, Warszawa, Libri Legationum, tom. XXII. 135. p.

Totus ist. Comitatus  
 principis p. Cassanien  
 p. v. oppid. Nuggis  
 Zygro, in quibus  
 s. fructibus fru-  
 trumque possessionis sine,  
 principis tam in vine  
 quam in frugibus,

**Decime frugum Comitatus Wynariensis:**  
 Nagg Sijeko arundatum flor.  $\text{f. } xx:$   
 Wywar arundatum — flor.  $\text{vj}$   
 Kozgon arundatum — flor.  $\text{vj. } \text{LIIII}$

1411

**Decime Vinorum Comitatus eiusdem  
 Wynariensis:**  
 Zygro arundatum — flor.  $\text{ij } xx:$   
 Gagj valgij. arundat. flor.  $\text{LIII}:$   
 Boldokum allija arundat. flor.  $\text{LIIIIroj}:$   
 Zuplak arundatum — flor.  $\text{xxxiiij}$   
 Thulky Banija arundat. flor.  $\text{LIII}:$   
 Nadafid omni frugibus  
 arundatum — flor.  $\text{LIIII}:$   
 fysziv allija arundat. flor.  $\text{LIIIIv}:$   
 Prostka arundatum — flor.  $\text{f. v.}$

799

**Decime frugum Comitatus Zempliniensis:**  
 Zemplin arundatum — flor.  $\text{vj. } \text{viii}:$   
 Naggmihal arundat. flor.  $\text{vj. } \text{xxx}:$

Magna pars istius  
 Comitatus Zempliniensis  
 Cassanien principis  
 v. p. Balsath.

1239

Summa 3449:  
4

MAGYAR KAMARA: DÉZSMABÉRLET-KIMUTATÁS  
(XVI. SZÁZAD KÖZEPE)<sup>4</sup>

Decime frugum Comi<sup>tatus</sup> Wyuarien<sup>sis</sup>

Totus iste Comitatus percipitur p<sup>er</sup> Cassouien<sup>ses</sup>, preter oppidu<sup>m</sup> Nagh Zykzo, in quibus districtibus fere trecente pos<sup>ses</sup>siones sunt.

Nagh zykzo arendatur	flor <sup>enis</sup> 120
Wywar arendatur	flor <sup>enis</sup> 600
Rozgon arendatur	flor <sup>enis</sup> 691
percipitur tam in vino, quam in frugibus	
	1411

Decime Vinoru<sup>m</sup> Comitatus eiusde<sup>m</sup> Wyuarien<sup>sis</sup>

Zykzo arendatur	flor <sup>enis</sup> 220
Gagy welgye arendat <sup>ur</sup>	flor <sup>enis</sup> 80
Boldokew Allya aren <sup>datur</sup>	flor <sup>enis</sup> 96
Zeplak arendatur	flor <sup>enis</sup> 33
Thelky Banya aren <sup>datur</sup>	flor <sup>enis</sup> 80
Nadasd cum frugibus arendatur	flor <sup>enis</sup> 90
fyzer allya arendat <sup>ur</sup>	flor <sup>enis</sup> 95
Rwzka arendatur	flor <sup>enis</sup> 105
	799

Decime frugum Co<sup>mitatus</sup> Zemplinien<sup>sis</sup>

Magna<sup>m</sup> partem istius Comitatus Zemplinien<sup>sis</sup> Cassouien<sup>ses</sup> percipiunt usq<sup>ue</sup> Galzech.

Zemplyn arendatur	flor <sup>enis</sup> 609
Nagh mihal arendat <sup>ur</sup>	flor <sup>enis</sup> 630
	1239
	Summa 3449

<sup>4</sup> Ráday-gyűjtemény, Jerney hagyaték, sz. n. – A lap bal szélére írott megjegyzéseket az átírás során az illető dézsmakéshez toldottuk be.

Expensis prefata summa floe

In paratis domino Gallo Sambrois administrato  
 inq. impa. quatuor per ipsos per ipsos non  
 datat ℥ 105  
 Sallavinum Viromiti ℥ 12  
 Quatuor Judicibus Nobilibus ℥ 24  
 Notario Sedis ℥ 2

Directoribus quia propter mutationem Viromiti et  
 Judicium Nobilium et quo Sedis et magis  
 domus Gallo Sambrois de trapie Viromiti  
 officium de Georgio obsequio ipse firmo  
 iuribus, sine Viromiti aliis comitibus plur.  
 tuanis, priusq. reformatur Status dicit  
 et Emerig. Minzoniq. Eligent in Viromi  
 nit. Et proferre Coloni magna cum  
 difficultate administraverunt dicit propter  
 postum grassand. Propter non fuit quom  
 p. administratione dicit, sollicitate dicit.  
 Et actio itaq. in quinq. mensib. et ultra est  
 prolongata. Itaq. ad quinq. mensib. ad q. d.  
 quatuor principum p. fallat p. p. ℥ 60.

Expensa facta in negocijs Regie  
Jussu Domini Georgii Wernbery

Pro defensionem Oppidorum Grono et colky banja  
 tra Magros dominos et m. dicit. qui tunc in  
 in suum dominium produci affertabant. et  
 quo tunc in his partibus legitimo p. ratione  
 Camera cantab. nisi et in p. de Lokym. p. d.  
 erat commissum ab ipse Dno Wernbery per  
 Sifum Malila Judicem Carolum quom. cum  
 offidi Grono. ut Dno et m. dicit. obsequio.

MAGYAR KAMARA: PORTAADÓSZEDŐI ELSZÁMOLÁS  
(1553)<sup>5</sup>

Exitus praefatae summa<sup>e</sup> flor<sup>enorum</sup>

In paratis Domino Gallo Sonnebroth administraui<sup>mus</sup> iuxta quietan<sup>tias</sup> per ipsum et ipsius no<sup>m</sup>i<sup>n</sup>e datas

	fl <sup>orenos</sup> 1615
Sallarium Vicecomiti	fl <sup>orenos</sup> 12
Quatuor Judicib <sup>us</sup> Nobiliu <sup>m</sup>	fl <sup>orenos</sup> 24
Notario Sedis	fl <sup>orenos</sup> 2

Dicatores quia propter mutacione<sup>m</sup> vicecomitis et Judicium Nobilium ex quo Spectabilis et Mag<sup>nificus</sup> domi<sup>nus</sup> Gab<sup>riel</sup> Pereny detraxit Vicecomitis officium de Georgio Olchuary ipso ferme inuito, sine vicecomite diu comit<sup>at</sup>us fluctuauit, priusq<sup>uam</sup> reformaretur status eius et Emeric<sup>us</sup> Mintzenty Eligeret<sup>ur</sup> in vicecomite<sup>m</sup>. Et propterea Coloni magna cum difficultate administrauerunt Dica<sup>m</sup> p<sup>ro</sup>pter pestem grassante<sup>m</sup>, Propterea no<sup>n</sup> fuit quem p<sup>ro</sup> administracione dice<sup>e</sup>, sollicitare debui<sup>mus</sup>. Exactio itaq<sup>ue</sup> in quinq<sup>ue</sup> menses et vltra est p<sup>ro</sup>longat<sup>us</sup> Itaq<sup>ue</sup> ad quinq<sup>ue</sup> menses ad eq<sup>uos</sup> quatuor perceperunt p<sup>ro</sup> sallari<sup>o</sup> Jpsor<sup>um</sup>

fl<sup>orenos</sup> 60

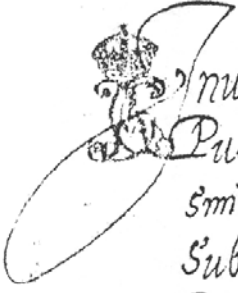
Expensa<sup>e</sup> facta<sup>e</sup> in negocijs Regie<sup>maiestatis</sup>

Jussu Domini Georgy Wernhery

Pro defensione Oppidorum Geoncz et Telkybanya<sup>contra</sup> Mag<sup>nificos</sup> dominos Turzones, qui tunc ea in suum dominium perducere affectabant, ex quo tunc in his Partib<sup>us</sup> legitimo procuratore Camera carebat, mihi et mich<sup>aeli</sup> de Keokynyesdh erat commissum ab ipso D<sup>omi</sup>no Wernhero per St<sup>eph</sup>anum Melda Judice<sup>m</sup> ac alium quend<sup>am</sup> Ciue<sup>m</sup> Oppidi geoncz, vt D<sup>omi</sup>nis Turzonib<sup>us</sup> obstarem<sup>us</sup>.

---

<sup>5</sup> Magyar Országos Levéltár, A Magyar Kamara Archivuma, Portális összeírások: Abaúj vármegye, 1553


 nventarium edificiorum Castell  
 Puttshof omniumq; rerum mobilium  
 simul et immobilium ad ipsum pecimen  
 Sub resignatione Capitaneatus Equ:  
 Petri Lorandffj manibus Gen: domini  
 Ladislai Petze de Hettes inscriptionalis  
 vice assignator, coram Equ: Luca Kijz et  
 Thomae Mijsholzij deputatis Sacri Cesar  
 Regniq; itis Americae Svecusien: commissarijs  
 octava die mensis Decembris. Anno. 1595.

Porta Castellii est Muris lapideis iam rimosis in ingressu  
 adificata, subtus habens Curiam.

Supra portam eandem supra lapidea vixtionis Sandulis  
 coperta et pavimentum asphalticum et fons duas manu  
 bramas habens, in qua videtur fornax et pedalis gyp  
 satis restructa iam vixio.

Atmarum unum in pariete. Dintali unum oblongum  
 furtivi affixum. Scamna duo circa parietem. Mura  
 Sa iam una magna quadrangularis restructa facta. Arca  
 tabulum in vasculo aceto carnis.

Ann: Januam stabu, unum arcium ascribit circumvati  
 in quo hinc affixum horologium cum campanula  
 vicina: Videm antiquus obliquus ped dimicanti dicit dmi  
 ebalij obductus.

Stuba hinc a dextro latere antiquum unum arcium  
 et dimnicola sive cubiculum lignum habens pu  
 murum simplex sive pumari.

Vicina hinc eminentia drusionis germanicj  
 cum stuba et arrio.

A PUTNOKI VÁR LETÁRA  
(1595)<sup>6</sup>

Inuentarium aedificiorum Castelli  
Putthnok omniumq<sup>ue</sup> rerum mobilium  
simul et immobilium ad ipsum pertinen<sup>tium</sup>  
sub resignatione Capitaneatus Egr<sup>egii</sup>  
Petri Lorandffy manibus Gen<sup>erosi</sup> dominij  
Ladislai Pette de Hettes inscriptionalij  
iure assignator<sup>um</sup>, coram Egr<sup>egiiis</sup> Luca Kys et  
Joanne Myskolczy deputatis Sacr<sup>ae</sup> Caesar<sup>ae</sup>  
Regiaeq<sup>ue</sup> maies<sup>tatis</sup> Camerae Scepusien<sup>sis</sup> commissarys  
octaua die mensis Decembr<sup>is</sup> Anno 1595.

Porta Castelli est Muris lapideis iam rimosis in ingressu  
aedificata, subtus habens Carcerem.

Supra portam eandem stuba lapidea veteribus scandulis  
coperta et padimentum assericeum et fenestras mem-  
braneas habens, in qua h<sup>ab</sup>entur, fornax ex fodulis gyp-  
satis extracta iam vetus.

Armarium unum in pariete. Dentale vnum oblongum  
parieti affixum. Scamna duo circa parietem. Men-  
sa item vna magna quadrangularis ex tilia facta. Acae-  
tabulum in vasculo aceto carens.

Ante Januam stubae, vnum atrium asseribus circumdatu<sup>m</sup>  
in quo h<sup>ab</sup>etur affixum horologium cum campanula  
exigua. Jbidem antiquus clypeus pro dimicantibus olim  
chalybe obductus.

Stubae hinc a dextro latere contiguu<sup>m</sup> vnum atrium  
et domuncula seu cubiculum ligneum habens fu-  
morium simplex, sine fornace.

Vicina hinc domuncula decurionis germanicij  
cum stuba et atrio.

---

<sup>6</sup> Magyar Országos Levéltár, Urbaria et Conscriptioes, fasc. 112. nr. 2.



MAGYAR KAMARA: TÖRÖK ADÓ ÖSSZEÍRÁSA  
(1596)<sup>7</sup>

Aranias nobilium diuersoru<sup>m</sup>

Thomas Mecher Judex, Paulus bordas Franc<sup>i</sup>s<sup>c</sup>us Czelen Juratj refer<sup>unt</sup>.  
Tributar<sup>ii</sup> fuer<sup>unt</sup> semper ad Hathwan ab Initio vsq<sup>ue</sup> ad finem ab anno 1568.  
et prima vice soluer<sup>unt</sup> f<sup>lorenos</sup> 46. Creuit deinde ad f<sup>lorenos</sup> 140  
f<sup>lorenos</sup> 200 f<sup>lorenos</sup> 250, Ea conditione quod nec Caesar<sup>eum</sup> nec  
alios census seorsim sed his comprehensos soluere  
debeant. Pactati fuer<sup>unt</sup> vltima vice tande<sup>m</sup> solueru<sup>nt</sup> f<sup>lorenos</sup> 290.  
Caesar<sup>eum</sup> censu<sup>m</sup> pro tunc soluer<sup>unt</sup> annuatim per f<sup>lorenos</sup> 21.  
Pecunia<sup>m</sup> gladiale<sup>m</sup> semel (vt recordantur) soluer<sup>unt</sup> f<sup>lorenum</sup> 1. d<sup>enarios</sup> 50.  
Parochiale<sup>m</sup> pecunia<sup>m</sup> trib<sup>us</sup> vicib<sup>us</sup> soluer<sup>unt</sup>, semel per f<sup>lorenos</sup> 3.  
Censu<sup>m</sup> barbaru<sup>m</sup> semel soluer<sup>unt</sup> f<sup>lorenum</sup> 1 d<sup>enarios</sup> 50.  
Educillationis et alias pecunias p<sup>rae</sup>terea no<sup>n</sup> soluer<sup>unt</sup>.  
Aedificalia ligna per domozlayen<sup>ses</sup> duabus vicib<sup>us</sup> deder<sup>unt</sup>  
quibus semel solueru<sup>nt</sup> f<sup>lorenos</sup> 9.  
Mellis et butyri indiffere<sup>n</sup>ter dabant pint<sup>as</sup> 40.  
Servieru<sup>nt</sup> quoq<sup>ue</sup>.  
D<sup>omi</sup>no terrestri Censu<sup>m</sup> annuu<sup>m</sup> quilibet colonus soluit per d<sup>enarios</sup> 12  
et Binos panes, et gallinas binas. Nona<sup>m</sup> dant de vinis  
et segetibus. Pro decimis porcoru<sup>m</sup> dant in genere f<sup>lorenos</sup> 3.  
Serui<sup>nt</sup> quoq<sup>ue</sup> in Necessar<sup>iis</sup>.

Korhi fratrum haeremitarum ad Clastrum Laad.

Stephanus Kasa Judex, Caspar ꝑ Paga, Matthaues Echeg iuratj ref<sup>erunt</sup>.  
Tributar<sup>ii</sup> fuer<sup>unt</sup> nunquam fuer<sup>unt</sup>, quamuis tribus vicib<sup>us</sup> depopu-  
latione<sup>m</sup> et combustione<sup>m</sup> quibusda<sup>m</sup> etia<sup>m</sup> abductis a  
turcis acceperu<sup>nt</sup> et passi sunt, Jam sunt tutj.  
D<sup>omi</sup>no terrestri Nullu<sup>m</sup> Censu<sup>m</sup> dant, Serui<sup>nt</sup> duntaxat, Nona<sup>m</sup>  
dant de Segetibus terrar<sup>um</sup> ad clastru<sup>m</sup> pertinentib<sup>us</sup>.

<sup>7</sup> Magyar Országos Levéltár, Urbaria et Conscriptioes, fas. 106. nr. 75.

Inhibens do: Matthei Opti de Saaghi

Nos Capitulum Ecclesie personarum, Minorum Commend  
 per prius, de quibus do: Mattheus de  
 Poplofgo, Propositus Ecclesie Beatissime Marię  
 Virginis, Ordinis Praemonstratensis, de Saaghi, Jan  
 Suis Propriis, ac Nobili Nomen Personarum, ~~Universis~~  
 In ~~Quibus~~ In Suis Propriis, ac Nobilibus dominiarum,  
 Annę factos, Consortis Nobilis Petri Dorongh de  
 dida Poplofgo, et Pręlatę Catharine, filię Nobilit  
 quondam Burri de Rade Poplofgo, et aliorum Rerum  
 Propriarum et Consanguineorum suorum, Nobilibus et Propriis,  
 Nomen Personarum Universis In Quibus, Saratymann  
 Casarum ac Regiam Mattheum, domini Nomen, Clementiam  
 aut Rerum Legum, a domo, et Collegiis  
 sive alio quomodo suscipiunt, Curiam Nobilitatis  
 In ~~part~~ ~~officiis~~ Poplofgo, Czestawo, et Michalpetrych  
 ac tempore partibus Curie Nobilitatis, in ~~capitula~~  
~~culantur~~ ~~in~~ ~~partibus~~ ~~receptis~~, et ~~omnes~~ ~~partes~~ ~~ad~~  
 se pertinet, in ~~partibus~~ ~~receptis~~, in ~~vobis~~ ~~partibus~~  
 et ~~Zalutza~~, omnes in ~~partibus~~ ~~receptis~~ de Baranija, et aliorum  
 Universorum Bonorum, ~~receptis~~ et in quibusdam ~~partibus~~

HITELESHELY: A POZSONYI KÁPTALAN JEGYZŐKÖNYVE  
(1567)<sup>8</sup>

Inhibitio do<sup>mini</sup> Matthei p<sup>rae</sup>p<sup>osi</sup>ti de Saagh

Nos Cap<sup>itu</sup>l<sup>u</sup>m Eccl<sup>es</sup>ię Posenien<sup>sis</sup> Memor<sup>iae</sup> Commen<sup>d</sup>amus  
per p<sup>rae</sup>sentes, Q<sup>uod</sup> r<sup>evere</sup>ndus do<sup>minus</sup> Mattheus de  
Poklostho, p<sup>re</sup>positus Eccl<sup>es</sup>ię Beatissime Marie  
Virginis, ordinis P<sup>re</sup>monstratensis, de Saagh, ~~In~~  
~~Suo proprio ac nobi~~ n<sup>ost</sup>ram personal<sup>iter</sup> venien<sup>do</sup>  
~~In p<sup>rae</sup>sentiam~~, In suo p<sup>ro</sup>prio, ac Nobiliu<sup>m</sup> domi<sup>n</sup>arum  
Anne farkas, Consortis Nobilis Petri Dorongh de  
dicta Poklostho et puellę Catharinę filię nobilis  
quonda<sup>m</sup> Emerici de Eade<sup>m</sup> Poklostho, et alioru<sup>m</sup> fr<sup>at</sup>rum  
propinquoru<sup>m</sup> et co<sup>n</sup>sanguineoru<sup>m</sup> suoru<sup>m</sup> No<sup>min</sup>ibus et p<sup>er</sup>sonis  
N<sup>ost</sup>ram p<sup>er</sup>sonal<sup>iter</sup> Venien<sup>do</sup> In p<sup>rae</sup>sentiam, Sacrat<sup>issi</sup>mam  
Cęsarea<sup>m</sup> ac Regiam M<sup>ajest</sup>atem, do<sup>minu</sup>m N<sup>ost</sup>rum clement<sup>issi</sup>mu<sup>m</sup>  
aut Eius locumtenen<sup>tem</sup> a donacione<sup>m</sup> et collacione  
seu alio quouismodo Inscriptio<sup>n</sup>e Totaliu<sup>m</sup> Curiaru<sup>m</sup> Nobilitar<sup>ium</sup>  
In Pok~~praescripta~~ Poklostho, Cheffalw, et Mýhalpeterhaz  
ac Tercię partis vnus curię Nobilitar<sup>is</sup> in Kapolna  
eum o<sup>mn</sup>ibus ac p~~ossessionibus~~ vocatis cu<sup>m</sup> o<sup>mn</sup>ibus Juri ad  
se pertinen<sup>tibus</sup>, ite<sup>m</sup> porcionu<sup>m</sup> pos<sup>ses</sup>sionar<sup>iarum</sup> in eade<sup>m</sup> Kapolna  
et Zalatha pos<sup>ses</sup>sionibus vocatis om<sup>n</sup>ino in co<sup>mi</sup>t<sup>u</sup> de Baranyä, et alioru<sup>m</sup>  
vniuersoru<sup>m</sup> Bonoru<sup>m</sup>, vbicunq<sup>ue</sup> et in quibuscumq<sup>ue</sup> co<sup>mi</sup>tatibus

<sup>8</sup> Szlovák Nemzeti Levéltár, Pozsonyi Káptalan Hiteleshelyi Levéltára, Prot. N. 15/17. 436. p.



A SZOMBATHELYI SZENT MÁRTON EGYHÁZ SZÁMADÁSAI  
(1551)<sup>9</sup>

- Itte<sup>m</sup> Alexius de dozmat tenet<sup>ur</sup> ad sepultura<sup>m</sup> fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33.
- Itte<sup>m</sup> Leonardus foky de Sechyen tene-  
t<sup>ur</sup> fl<sup>orenis</sup> 2.
- Jttem paizgyarto misit p<sup>ro</sup> pignore duos  
clipeos p<sup>ro</sup> fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 18, vn<sup>us</sup>  
e<sup>st</sup> apud paulu<sup>m</sup> Zele<sup>e</sup> t al<sup>ter</sup> apud Jo-  
ha<sup>n</sup>ne<sup>m</sup> Kozma
- Jtte<sup>m</sup> bolffa<sup>n</sup> g<sup>us</sup> Sabo tenet<sup>ur</sup> fl<sup>orenis</sup> 2  
mutuo datu<sup>m</sup> a marti<sup>n</sup>o dozmati
- Jtte<sup>m</sup> Joha<sup>n</sup>nes Kozma tenet<sup>ur</sup> fl<sup>oreno</sup> 1  
mutuo datu<sup>m</sup> a marti<sup>n</sup>o dozmati
- Jtte<sup>m</sup> gregorius Sabo sup<sup>er</sup>ior tenet<sup>ur</sup>  
min<sup>us</sup> d<sup>enariis</sup> 20 fl<sup>orenis</sup> 3.
- Jtte<sup>m</sup> nicola<sup>us</sup> Antal de seles ad sepul-  
tura<sup>m</sup> uxoris sui tenet<sup>ur</sup> fl<sup>oreno</sup> 1.  
d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> vxor nicolay Kondom tenet<sup>ur</sup>  
fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> vale<sup>n</sup>tin<sup>us</sup> naray tenet<sup>ur</sup> ad sepul-  
tura<sup>m</sup> vxoris sui fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> Joha<sup>n</sup>nes hetessy filie sue tenet<sup>ur</sup>  
fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> domi<sup>n</sup>a Vertessine ad sepultura<sup>m</sup>  
germanis e<sup>ius</sup> tenet<sup>ur</sup> fl<sup>orenis</sup> 2. d<sup>enariis</sup>  
33.
- Jtte<sup>m</sup> vxor stephani Kalmar ad
- Sepultura<sup>m</sup> d<sup>omi</sup>ne<sup>e</sup> t fily sui tenet<sup>ur</sup>  
fl<sup>orenis</sup> 3. d<sup>enariis</sup> 66.
- Jtte<sup>m</sup> Andreas bognar ad sepultura<sup>m</sup>  
fily<sup>e</sup> t filie suis tenet<sup>ur</sup> fl<sup>orenis</sup> 2.  
d<sup>enariis</sup> 66.
- Jtte<sup>m</sup> stephan<sup>us</sup> horwat de olad ad se-  
fily<sup>e</sup> t filie suis tenet<sup>ur</sup> fl<sup>orenis</sup> 2.  
d<sup>enariis</sup> 66.
- Jtte<sup>m</sup> vxor lazari sentiuani ad  
sepultura<sup>m</sup> d<sup>omi</sup>ni sui tenet<sup>ur</sup> fl<sup>oreno</sup> 1.  
d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> nicola<sup>us</sup> Zoldos ad sepultura<sup>m</sup> fily  
sui tenet<sup>ur</sup> fl<sup>orenis</sup> 2. d<sup>enariis</sup> 66.
- Jtte<sup>m</sup> nicola<sup>us</sup> gereche<sup>r</sup> ad sepultura<sup>m</sup>  
fily sui tenet<sup>ur</sup> fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> martin<sup>us</sup> chyga<sup>n</sup> ad sepultura<sup>m</sup> fily  
sui tenet<sup>ur</sup> fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33. soluit  
d<sup>enariis</sup> 66. min<sup>us</sup> 2.
- Jtte<sup>m</sup> matias molnar tenet<sup>ur</sup> ad sepul-  
tura<sup>m</sup> fily sui fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> paul<sup>us</sup> selee tenet<sup>ur</sup> ad sepultura<sup>m</sup>  
fily sui fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> Andreas babos tenet<sup>ur</sup> ad sepul-  
tura<sup>m</sup> fily sui fl<sup>oreno</sup> 1. d<sup>enariis</sup> 33.
- Jtte<sup>m</sup> vxor benedicti parnas tenet<sup>ur</sup>  
fl<sup>orenis</sup> 2. d<sup>enariis</sup> 16.
- Jtte<sup>m</sup> vxor marti<sup>ni</sup> mesar<sup>us</sup> tenet<sup>ur</sup> fl<sup>oreno</sup>  
1. d<sup>enariis</sup> 33.

<sup>9</sup> Vas megyei Levéltár, Vegyes plébániai iratok.

1561

Feria Secunda proxima post festum Inuencionis Sancte  
Cruce In oppido Lemphyn

- Georgius Borschij procurator constituit
- Stephanus Luszij procurator est
- Joannes Kozmay procurator est
- Blasius vici in dno Anna genij. procurator est
- Joannes Kozmay vici in dno Anna genij. procurator est
- Philippus Kuzel gladii volucrii et canis ad sanguinem est
- Mobilis dno Crispina Kustay vici in dno Anna genij. procurator est
- Mobilis dno Margarita Kozmay vici in dno Anna genij. procurator est
- Causa Joannis Katalij in paimb. h. s. in bono nro Casulij  
Kuzel in dno Anna genij. procurator est
- Mobilis dno Anna Kuzay vici in dno Anna genij. procurator est
- Mobilis dno Casimir, Sigismund Kuzay vici in dno Anna genij. procurator est
- Philippus Kuzel in dno Anna genij. procurator est
- Joannes Kuzel in dno Anna genij. procurator est
- Joannes Kuzel in dno Anna genij. procurator est
- Joannes Kuzel in dno Anna genij. procurator est
- Joannes Kuzel in dno Anna genij. procurator est

ZEMPLÉN VÁRMEGYE KÖZGYŰLÉSI JEGYZŐKÖNYVE  
(1561)<sup>10</sup>

1561. Feria secunda proxima post festum Exaltacionis Inue<sup>n</sup>cionis Sancte  
Crucis Jn oppido Zemplyn

Georgius Baczkay procurator<sup>em</sup> constituit.

Stephanus Zuthy procurator<sup>em</sup> c<sup>on</sup>st<sup>ituit</sup>.

Joannes Kozmay procurator<sup>em</sup> c<sup>on</sup>st<sup>ituit</sup>.

Blasius egri et d<sup>omi</sup>na Anna zennyessy consors eiusd<sup>em</sup> procurator<sup>em</sup> c<sup>on</sup>st<sup>ituerunt</sup>.

Joannes fyzessery contr<sup>a</sup> Anthoniu<sup>m</sup> Posgay p<sup>ro</sup>testatus est Q<sup>uod</sup> dieb<sup>us</sup>  
p<sup>rae</sup>terit<sup>is</sup> Eund<sup>em</sup> gladio w<sup>u</sup>lnerasset. Camisia<sup>m</sup> Sanguinoleta<sup>m</sup>  
ostendit.

Nobilis d<sup>omi</sup>na Christina Raskay Egregy Francisci Horwath de Petropolya  
consors p<sup>ro</sup>curator<sup>em</sup> c<sup>on</sup>st<sup>ituit</sup>.

Nobilis d<sup>omi</sup>na Margareta Kozmay Egregy Andree Zenth Petery  
consors procurator<sup>em</sup> c<sup>on</sup>st<sup>ituit</sup>.

Causa Joannis Rakolcy et Joannis de Fizeseer co<sup>n</sup>tr<sup>a</sup> Nic<sup>olaum</sup> Gataly  
R<sup>ati</sup>one et p<sup>rae</sup>textu prouidi Andree Dobroczkj in Ead<sup>em</sup> Fizeseer  
aput Eund<sup>em</sup> titulo pignoris h<sup>ab</sup>iti Condescensa Jn Caspar<sup>em</sup>  
Gathalj filiu<sup>m</sup> Eiusd<sup>em</sup> Nic<sup>olai</sup>, per morte<sup>m</sup>, trinas l<sup>itte</sup>ras Ammonitor<sup>ias</sup>  
p<sup>rae</sup>sentarat.

Nobilis d<sup>omi</sup>na Anna Zbwgyaj consors Ludouici Wiczmandj  
procurator<sup>em</sup> constituit.

Nobilis d<sup>omi</sup>na Catharina, St<sup>ephani</sup> Posgay consors procurator<sup>em</sup> c<sup>on</sup>st<sup>ituit</sup>.

Sp<sup>ectabi</sup>lis et Mag<sup>nificus</sup> do<sup>minus</sup> Gabriel de Peren a Caspar<sup>e</sup> More p<sup>ro</sup>uidu<sup>m</sup> Laurenci-  
u<sup>m</sup> Zakacz Jn oros residen<sup>tem</sup> Medio Jud<sup>icis nobi</sup>lium et Jurato  
vigor<sup>e</sup> Artic<sup>u</sup>lor<sup>um</sup> Rogari faciet.

Jd<sup>em</sup> a Ludouico Bwthkay p<sup>ro</sup>uidu<sup>m</sup> Joanne<sup>m</sup> Berze Jn falkos residen<sup>tem</sup>  
Medio Jud<sup>icis nobi</sup>lium et Jurato Rogari faciet.

Jd<sup>em</sup> a Georgio Thorma prouidu<sup>m</sup> Thoma<sup>m</sup> Kordroc  
Jn falkos Medio Jud<sup>icis nobi</sup>lium et Jurato Rogari faciet.

Jd<sup>em</sup> a R<sup>eli</sup>cta Emerici Thelekesy p<sup>ro</sup>uidu<sup>m</sup> Joanne<sup>m</sup> Horwath de Nagh  
Bereczkj Medio Jud<sup>icis nobi</sup>lium et Jurato Rogari faciet.

---

<sup>10</sup> Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Levéltár, Templén vármegye közgyűlési jegyzőkönyvei, I. kö-  
tet, 196. p.

Nos Urbanus Rector, Vicarius, Iudex et Jurati & Arbitri  
 Sediſus Inſuria Comitatus Henſion. Datum pro memoria  
 quod nobis ſeria quarta prima poſt ſextum beati dñi  
 Petri Apoſtoli prima ſexti, ſic in Episcopio Friburgi loco ubi  
 propter interum Turcarum ad id electo et die ali  
 brationis Episcopio Sediſus Inſuria, pro reddenda  
 congrua ſententia coram iudicibus, pro Tribu  
 nali ſententia et conſuetudine: Nobilis Stephanus  
 Bobovij, nomine et in perſona ſemper dñi Demetrii  
 Barini noſtram perſonaliter veniſſe in Episcopiam,  
 per modum plenius preſentationis, prohibitionis  
 et contradiſtionis, uniuersos et ſingulos, vicinos  
 ac commetanos ſuantes vno loco, quos  
 nunc Boch. Bobovij, Mikſtalua, et Ceteri in  
 ito Henſion, ac Episcopalia in Henſion  
 Comitatus exiſtunt, ab utroque territoriorum  
 portionum ſua in Episcopio Mikſtalua, et vilo vocalio  
 amminuſſe in ſua parte Henſion exiſtunt territorium  
 ſua parte vno loco arabiliu cultura, graduum,  
 penſum defalcatura, cam poſt. ſuorum deſer  
 tione, ſua vno loco lignorum ſuorum et appo  
 tatione, glandium collectione, aquarum, fluuioſum  
 ſuorum deſer tione et ſuorum, ac alio  
 quolibet in Episcopio Henſion, quo ad poſſeſſionem iſtius  
 Henſion, in vno loco ſuorum, ſub multa eroditione  
 ſuorum, propter eos, qui inibi reſidentur exigendi  
 ſuorum ſuorum conſuetudine et conſuetudine inſuorum  
 publica et manipeſte coram nobis ſuorum eroditione  
 vno et ſuorum ſuorum in Henſion Datum in die  
 Episcopio Henſion ex ſua vno loco ſuorum quarta  
 prima ante ſextum beati Petri et Pauli  
 Martyrum dñi Milles Rex in Henſion nono  
 1574

VÁRMEGYE: BIZONYSÁGLEVÉL  
(1619)<sup>11</sup>

Nos Vrbanus Reothÿ Vice Comes, Jud<sup>ices nobi</sup>lium et Jurati Assessores  
Sedis Jud<sup>icia</sup>riae Comitatus Heuesien<sup>sis</sup> Damus pro memoria  
quod nobis feria quarta p<sup>ro</sup>xima post festum beati An-  
dreae Apostoli p<sup>ro</sup>xime p<sup>rae</sup>ter<sup>itum</sup>, hic in p<sup>rae</sup>sidio Fwlek loco vid<sup>elicet</sup>  
propter metum Turcarum ad id electo et die cele-  
brationis p<sup>rae</sup>scriptae sedis nostrae Jud<sup>icia</sup>riae pro reddendo  
congruo Judicio coram nobis causantibus pro Tribu-  
nali sedentibus et constitutis: Nobilis Stephanus  
Bodonÿ, nomine et in persona Generosi d<sup>omi</sup>ni Demetrij  
Barius nostram personaliter venien<sup>do</sup> in p<sup>rae</sup>sentiam,  
per modum solennis protestationis, prohibitionis  
et contradictionis uniuersos et singulos vicinos  
ac commetaneos signanter uero Incolas poss<sup>essio</sup>-  
num Boch, Bekeócze, Mikoffalua et Chehÿ in  
isto Heuesien<sup>si</sup> ac Apatffalua in Borsodiensi  
Comitatibus existen<sup>tium</sup> ab utensione Territoriorum  
portionum suar<sup>um</sup> in p<sup>rae</sup>dijs Uszffalua et Vilo vocatis,  
omninoq<sup>ue</sup> hoc in Co<sup>mi</sup>tatu nostro Heuesien<sup>si</sup> existen<sup>tium</sup> h<sup>ab</sup>itorum  
p<sup>rae</sup>cipue uero Terrar<sup>um</sup> arabilium cultura, pratorum  
foenilium defalcatura, campor<sup>um</sup>, pascuorum depa-  
stione, syluar<sup>um</sup> inuasionem, lignorum succisione et aspor-  
tatione, glandium collectione, aquar<sup>um</sup>, fluuiorum  
piscinar<sup>um</sup> depiscatione et piscium captione, ac alio  
quolibet usu p<sup>rae</sup>factor<sup>um</sup> p<sup>rae</sup>dior<sup>um</sup>, quo ad portionem ipsius  
p<sup>ro</sup>testan<sup>tis</sup> in eisdem habitam sub mulcta duodecim  
florenor<sup>um</sup> super eos, qui inibi reperirentur exigendor<sup>um</sup>  
solenniter p<sup>ro</sup>hibuit contradicen<sup>do</sup> et contradixit inhi-  
ben<sup>do</sup> publice et manifeste coram nobis harum n<sup>ost</sup>rarum  
vigor<sup>e</sup> et Testimonio l<sup>ite</sup>rar<sup>um</sup> median<sup>te</sup>. Datum in dicto  
p<sup>rae</sup>sidio Fwlekien<sup>si</sup> ex sede n<sup>ost</sup>ra Jud<sup>icia</sup>ria feria quarta  
p<sup>ro</sup>xima ante festum beator<sup>um</sup> Fabjani et Sebastiani  
Martyrum, A<sup>nn</sup>o d<sup>omi</sup>ni Mill<sup>esi</sup>mo sexcen<sup>tesimo</sup> Decimo nono.  
L<sup>e</sup>cta.

---

<sup>11</sup> Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Levéltár, XIII. 25. XXXV. 33. sz.



MEZŐVÁROS: MISKOLCI BIZONYSÁGLEVÉL  
(1506)<sup>12</sup>

Nos Gregorius olayos Judex Veteris Ciuitatis de Miskolcz Blasius Bak et Ladislaus Fazekas Jurati Censum exigentes Ceterique ciues de eadem Memoria commendamus quibus expedit vniuersis, Quod Circumspectus vir Mathias Institor noster conciuis ex parte vna parte vero ab altera prouidj Paulus et Anthonius Arcupar nostram venientes in praesentia spontaneaue voluntate per eundem Mathiam institorem propositum extitit pariter et relatam in hunc modum. Quomodo Ipse Quandam domum condam prouidj Thomee desew sibi legatam In vicinitatibus domorum A parte orientali deserti Galli presbiterj plebani de Zolcza A parte vero occidentali prope plateam Molomwacza vocatam que tendit ad molendinum domini plebani de Miskolcz habitam et sitam praefatis paulo et anthonio ywgyartho florenis xl. vendidisset, dedisset et contulisset, ymmo coram nobis eisdem florenis Quadraginta vendidit, dedit et contulit, in filios filiorum, heredes et ad omnes eorum posteritates Juris perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, nullo penitus contradicte apparen-te, quibus florenis xl. praedictis integre plenarieque persolutis ac coram nobis per eundem Mathiam Institorem leuatis, dehinc praedictus Mathias institor assumens Quod antelatos Paulum et Anthonium arcupar contra quoslibet legitimos Impetitores et molestaré volentes proprijs laboribus et expensis in pacifico dominio dicte domus pro teget et Conservabit, in cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam litteras nostras patentes sigillo nostre Ciuitatis consignatas et Roboratas eisdem paulo et Anthonio Arcupar duximus concedendas, datum in praefata Miskolcz, die dominico post festum sancte dorothee virginis et martiris. Anno domini Millesimo Quingentesimosexto.

---

<sup>12</sup> Magyar Országos Levéltár, Dl. 88 946. sz.



SAJÓSZENTPÉTER MEZŐVÁROS: MISSZILIS  
(1546)<sup>13</sup>

Pruden<sup>tes</sup> domi<sup>ni</sup> Amici Nobis obs<sup>er</sup>uan<sup>di</sup>, Salute<sup>m</sup> et Amicitia<sup>m</sup>. Notificamus v<sup>est</sup>ris d<sup>omin</sup>ationibus per praesen<sup>tes</sup> n<sup>ost</sup>ras Q<sup>uod</sup> Triennio ab hinc transacto, cum erat oppidi huius Judex providus Lucas Mezaros, Ambrosius Santha et Briccius l<sup>ite</sup>ratus ciues v<sup>est</sup>rar<sup>um</sup> d<sup>omin</sup>ationum abigeba<sup>nt</sup> per tentor<sup>em</sup> huius oppidi aliquot pecoru<sup>m</sup> agmi<sup>na</sup>, Inter quae era<sup>nt</sup> et pecora Petri Zabo al<sup>ia</sup>s Judicis eiusdem Ternauien<sup>sis</sup>, cuius pecora Matthe<sup>us</sup> Jambor ciuis oppidi Myskolcz per providu<sup>m</sup> Luca<sup>m</sup> Mezaros tunc n<sup>ost</sup>ru<sup>m</sup> Judice<sup>m</sup> fecerat Arestar<sup>e</sup> p<sup>ro</sup>pter receptos Ibid<sup>em</sup> Ternauie centu<sup>m</sup> et quatuor florenos ab ip<sup>so</sup> Mattheo Jambor per dict<sup>um</sup> Petru<sup>m</sup> Zabo tunc Judicem Ternauen<sup>sem</sup> Absq<sup>ue</sup> omni Justa aut debita c<sup>aus</sup>a, nisi q<sup>uod</sup> Mattheus Jambor fuisset tunc in Negotian<sup>do</sup> solius sp<sup>ectabi</sup>lis ac mag<sup>nifici</sup> d<sup>omi</sup>ni Petri de Peren etc<sup>etera</sup> d<sup>omi</sup>ni Nostri grat<sup>iosissi</sup>mi, licet ille pecunie era<sup>nt</sup> p<sup>ro</sup>prie Matthei Jambor, et no<sup>n</sup> d<sup>omi</sup>ni Petri etc<sup>etera</sup> quod cora<sup>m</sup> eod<sup>em</sup> t<sup>em</sup>p<sup>or</sup>is illius praefato n<sup>ost</sup>ro Judice Idem Ambrosius Santha sponte ac nemi<sup>n</sup>e cogen<sup>te</sup> attestatus ita rem fuisse, extitit. Tame<sup>n</sup> ad compositio<sup>ne</sup>m quorunda<sup>m</sup> bonor<sup>um</sup> h<sup>om</sup>inu<sup>m</sup>, item etia<sup>m</sup> ad suplicatio<sup>ne</sup>m ac familiarem petitio<sup>ne</sup>m Ambrosij Santha et Brictij l<sup>ite</sup>rati vni<sup>ver</sup>sa pecora Petri Zabo sine om<sup>n</sup>i dampno aut taxatione Matthe<sup>us</sup> Jambor remisit, Sub ea tame<sup>n</sup> ratione, vt Matthe<sup>us</sup> Jambor ascende<sup>re</sup> Ternauia<sup>m</sup> debeat, Interim aut<sup>em</sup> om<sup>n</sup>em sua<sup>m</sup> pecunia<sup>m</sup>, qua<sup>m</sup> Petr<sup>us</sup> Zabo ab ip<sup>so</sup> accep<sup>er</sup>at Ambrosius Santha et Briccius l<sup>ite</sup>ratus eliberare<sup>nt</sup>, et ad obellu<sup>m</sup> vsq<sup>ue</sup> sine quauis difficult<sup>a</sup>te restitui facere<sup>nt</sup>. Super quo vterq<sup>ue</sup> v<sup>idelicet</sup> Ambrosius et Briccius cora<sup>m</sup> Judice oppidi n<sup>ost</sup>ri ac cet<sup>er</sup>is suis Jurat<sup>is</sup> ciuib<sup>us</sup> prefato Mattheo Jambor suas l<sup>ite</sup>ras sub sigillo huius oppidi n<sup>ost</sup>ri pro rei certitudine ac testimonio in Manus deder<sup>nt</sup>. Nu<sup>n</sup>c aut<sup>em</sup> denuo etia<sup>m</sup> a Nobis sup<sup>er</sup> ead<sup>em</sup> re Matthe<sup>us</sup> Jambor N<sup>ost</sup>ras l<sup>ite</sup>ras sibi dar<sup>i</sup> postulauit, quod sicuti debem<sup>us</sup>, nolim<sup>us</sup> eid<sup>em</sup> Negar<sup>e</sup>. V<sup>est</sup>ras d<sup>omin</sup>ationes felicite<sup>r</sup> vale<sup>re</sup> optam<sup>us</sup>. Ex Sayozentpeter, fer<sup>ia</sup> quarta quatuor t<sup>em</sup>p<sup>or</sup>um Ante Natalem do<sup>mi</sup>ni, Anno eiusd<sup>em</sup> 1546.

Martinus Jazy Judex  
ac Ceteri Jurati ciues  
oppidi Sayozentpeter

<sup>13</sup> Nagyszombat város levéltára, Missiles

1)   
 videntes ac circumsperti. Domini et Amici Nobis plurimum honorum post salutem  
 et Amicitie vestre fidellim commendatione. Pettulit nobis Franciscus Decanus  
 diligenter idemq; honestissime Ecclesie vestre Secutor. quoadmodum Superior  
 dicitur. ex deliberato consilio suo. Goueste domini Ceterudis copiosum in iurisdictione  
 Cimitatis vestre filiam. in Sponsam suam legitimam Gouesto inuicem designare  
 curauit. Neq; illius eadem domini Ceterudis. per Gouicem patrum integre  
 pbitatis. ac eorum suggestionibus. nota et turbata. Ab eodem Franciscus noscitur  
 reate honore sui defendisset. ac Gouicem pretextu vix. filiam suam Sponsam  
 sibi designata. ad consumendum matrimonium sibi dare recusavit. Supplicavit  
 itaq; prefatus Franciscus nobis. ut Gouicem suo consulere. per temporis  
 variane aliud consulere non possimus. Patresq; vestros. et tamq; domos. et  
 Amicos nostros plurimum rogamus. Origentur et velint laborare. Ne idem  
 Franciscus in honore suo aliquod decorem occasione patiat. Quia quid  
 no meretur. ut qui Gouesto. esset id a pluribus Annis inter nos quiescat  
 est. et Franciscus Gouicem fecerat accusari in honore suo. Decoretur. Consultat  
 vix. et prefate domini Ceterudis. Ne ipsa quoq; eius accusari. eorum et  
 expectet diem et horam. Ita Litteris tunc nostris. tunc est a patre sui  
 Cimitatis sibi datus armatus in honore debito illac mittimus. eamq; item  
 integre pbitatis virum. Nichil tunc per presentes Litteras nostras a vobis  
 optamus. patresq; eodem domini Ceterudis consulere velint. Ne Puro illis  
 meritis locum dare velint. Franciscus enim paratim inuenit. est testibus  
 fidedignis complere. qua Parione Gouicem suo respondere possit.  
 Bene valere vestros. et optamus. quibus nos et Amicitie vestre plurimum  
 commendamus. Dass ex Mijssbold per. et post. et. S. marci. Gouicem.

Anno Domini 1581

Indeo Ceterudis Iurati Cimitatis Mijssbold

MEZŐVÁROS ÁLTAL ÍROTT MISSILIS LEVÉL  
(1525)<sup>14</sup>

Prudentes Ac Circumsp<sup>c</sup>cti domini et amici nobis plurim<sup>m</sup> honoran<sup>di</sup>, post Salutem et amicitie nostre fidelme co<sup>m</sup>mendacione<sup>m</sup>. Rettulit nobis Franciscus organista diligent<sup>issi</sup>mus idemq<sup>ue</sup> honestissimus Ecclesie nostre Seruitor, que<sup>m</sup>admodu<sup>m</sup> Sup<sup>er</sup>ioribus diebus ex deliberato consilio suo honeste domi<sup>n</sup>e Getrudis boppassyn inhabitatricis Ciuitatis vestre filiam in Sponsam suam legitima<sup>m</sup> honesto iure designare curasset. Nihilomi<sup>n</sup>us eadem domi<sup>n</sup>a Getrudis per homi<sup>n</sup>es parum integre p<sup>ro</sup>bitatis ac eorum suggestionibus mota et turbata, Q<sup>uo</sup>d Idem Franciscus no<sup>n</sup> satis caute honore<sup>m</sup> suu<sup>m</sup> deffendisset ac huius pretextu rej filiam sua<sup>m</sup> Sponsam sibj designata<sup>m</sup> ad consu<sup>m</sup>mendu<sup>m</sup> Matrimoniu<sup>m</sup> sibj dare recusaret. Supplicauit itaq<sup>ue</sup> prefatus Franciscus nobis, vt honorj suo consuleremus. Per temporis racione<sup>m</sup> aliud consulere no<sup>n</sup> potuimus, Preterq<sup>uam</sup> v<sup>est</sup>ras d<sup>ominaciones</sup> tamq<sup>uam</sup> domi<sup>n</sup>os et Amicos nostros plurim<sup>um</sup> rogamus, dignentur et velint laborare Ne jdem Franciscus in honore suo aliqua<sup>m</sup> derogam<sup>in</sup>is occasione<sup>m</sup> paciatur, Qua<sup>n</sup>doquid<sup>em</sup> no<sup>n</sup> meretur, vt qui honesto officio ia<sup>m</sup> A pluribus Annis inter nos c<sup>on</sup>uersatus est, p<sup>er</sup> prauoru<sup>m</sup> hominum friuolas accusaciones honorj suo derogetur. Consula<sup>n</sup>t v<sup>est</sup>re d<sup>ominaciones</sup> prefate domi<sup>n</sup>e Getrudj Ne ipsa quoq<sup>ue</sup> eisd<sup>em</sup> accusacionib<sup>us</sup> locum det. Expectet diem et horam, Ita Litteris tum nostris, tum ec<sup>iam</sup> a patrie sue Ciuibus sibj datis armatu<sup>m</sup> in honore debito illac mitemus, Tamq<sup>uam</sup> t<sup>er</sup>lem Integre p<sup>ro</sup>bitatis virum. Nichil nu<sup>n</sup>c per presentes litt<sup>er</sup>as nostras a v<sup>est</sup>ris d<sup>ominacionibus</sup> optamus, preterq<sup>uam</sup> eedem domi<sup>n</sup>e Getrudj consulere velint, Ne Rumoribus incertis locum dare velisset. Franciscu<sup>m</sup> eni<sup>m</sup> paratu<sup>m</sup> inueniet e<sup>ciam</sup> Testibus fidedignis comp<sup>ro</sup>bare, qua Racione honorj suo respondere possit. Bene valere v<sup>est</sup>ras d<sup>ominaciones</sup> optamus, quibus nos et Amicitias n<sup>ost</sup>ras plurim<sup>um</sup> c<sup>om</sup>mendamus. Dat<sup>um</sup> ex Myskolcz, f<sup>eria</sup> 4<sup>ta</sup> post Festum S<sup>an</sup>cti Marcj Ewang<sup>eli</sup>ste Anno dom<sup>ini</sup> 1525  
Earund<sup>em</sup> v<sup>est</sup>rar<sup>um</sup> d<sup>ominacionum</sup> Amicj

Judex Ceteriq<sup>ue</sup> Ciues  
Reginalis Ciuitat<sup>is</sup> Myskolcz

<sup>14</sup> Bártfa város levéltára, 5404. sz.

22 Ob Gabriel de Perren Abmyrarius Regimus ad Remp. nris Comitiatus Comitis  
 Maris: Communitatis hincurium Signi. non quibus p. die d. Junii 1611,  
 ad Nos domus illam Antverpiae in tractatu Officij nri Sajo. gunt. p. g. in Comitatu  
 Borvelino, existim, et sitam, pro r. h. brarem. Sobemityg. Inp. riam, Bernose  
 at Magnifici. Domini. Barbara de Perren Sicut nri G. r. r. nri. pro f. r. o  
 f. r. o. Philippo et Jacobo. D. p. r. o. nri. Sump. h. b. d. nro. extractam. T. n. d. h. n. l. l. o. g.  
 t. g. n. r. o. r. u. m. p. a. n. i. t. a. n. t. n. r. o. p. u. r. i. a. n. o. m. i. n. e. d. o. C. o. n. s. i. d. e. r. a. g. f. i. d. e. l. i. t. a. t. u. s.  
 i. n. f. i. l. i. u. s. S. e. r. n. i. j. s. p. u. d. i. c. i. s. et C. i. r. c. u. m. p. r. o. t. o. r. u. m. J. u. d. i. c. i. s. et J. u. r. a. t. u. s. A. r. t. e. r. u. m. q. u. e.  
 C. o. l. l. e. g. i. u. m. n. r. o. p. r. e. f. e. r. i. O. f. f. i. c. i. nri Sajo. gunt. p. g. r. i. s. d. e. q. u. i. b. u. s. p. r. o. p. r. i. a. n. r. a.  
 i. n. p. r. e. s. e. n. t. e. p. r. o. p. r. i. s. u. m. i. p. r. o. v. i. s. a. d. h. u. s. et v. p. p. u. l. t. a. g. g. e. d. i. n. r. i. C. o. n. s. i. d. e. r. a. t. u. s.  
 q. u. i. b. u. s. v. o. l. u. i. t. p. r. o. C. o. m. m. o. d. o. v. p. p. u. l. t. a. g. g. e. d. i. n. r. i. p. u. n. r. o. v. o. l. u. n. t. p. r. o. p. r. i. a. n. r. a.  
 p. o. s. s. i. d. e. n. t. i. n. f. i. d. e. m. d. e. d. i. n. d. e. d. o. n. a. t. u. s. i. n. C. o. n. s. i. d. e. r. a. t. u. s. J. u. n. o. C. o. m. m. o. d. o. p. r. o. p. r. i. a. n. r. a.  
 i. n. C. o. n. f. i. r. m. a. t. u. s. p. r. e. s. e. n. t. u. m. h. a. n. d. u. m. v. a. r. i. u. m. S. i. g. i. l. l. i. et M. a. n. u. s. c. r. i. p. t. u. m. n. r. i. d. e. M. u. n. i. t. a. t. a.  
 M. a. r. t. i. n. u. s. D. a. b. i. n. i. n. d. i. c. t. o. O. f. f. i. c. i. d. o. Sajo. gunt. p. g. r. i. s. T. e. r. t. i. o. d. i. M. a. y. 1611.  
 A. n. n. o. D. o. m. i. n. i. M. i. l. l. e. s. i. m. o. Q. u. i. n. q. u. a. g. i. n. t. i. s. S. e. d. e. l. a. y.

Filium Gabriel de Perren  
 Marti 1611

MAGÁNFÖLDESÚRI ADOMÁNYLEVÉL  
(1552)<sup>15</sup>

Nos Gabriel de Peren Abawywarien<sup>sis</sup> perpetuus ac Zempl[in]ien<sup>sis</sup> Comitatu<sup>m</sup> Comes  
etc. Memorie Commendamus tenore p<sup>raese</sup>ncium sign[ifi]can<sup>tes</sup> quibus [ex]pedit vniuersis,  
quod Nos domum illam Aulearia<sup>m</sup> in Teatro Oppidi n<sup>ost</sup>ri Sayozentpether In Comit<sup>a</sup>tu  
Borsodien<sup>si</sup> existen<sup>tem</sup> et h<sup>ab</sup>itam, pro celebracione solennitat<sup>is</sup> Nupciarum Generose  
ac Magnifice domine Barbare de Peren soror<sup>is</sup> n<sup>ost</sup>re Charisseme pro festo  
Beator<sup>um</sup> Philippi et Jacobi ap<sup>osto</sup>lor<sup>um</sup> n<sup>ost</sup>ris sumptibus denuo extractam, Tum ad no<sup>n</sup>nullor<sup>um</sup>  
Egregiorum familiar<sup>ium</sup> n<sup>ost</sup>ror<sup>um</sup> Intercessionem, Tum v<sup>er</sup>o Considerat<sup>is</sup> fidelitatibus  
et fidelibus servitys pruden<sup>tum</sup> ac Circumspector<sup>um</sup> Judicis ac Juratoru<sup>m</sup>, Ceterorumq<sup>ue</sup>  
Colonorum n<sup>ost</sup>ror<sup>um</sup> prefati oppidi n<sup>ost</sup>ri Sayozentpether, de quibus propria n<sup>ost</sup>ra  
experien<sup>tia</sup> Experti sumus, pro vsu, decore, ac ipsius oppidi n<sup>ost</sup>ri Emolumentis,  
quibus v<sup>ideli</sup>cet pro Commodo ipsius oppidi n<sup>ost</sup>ri frui voluerint, perpetuo tenen<sup>dam</sup>,  
possiden<sup>dam</sup> et h<sup>ab</sup>endam dedimus, donau<sup>imus</sup> et Contullimus, Jmo damus, donamus  
et Conferimus, presenciu<sup>m</sup> l<sup>itte</sup>rarum n<sup>ost</sup>rarum Sigilli ac Manuscripcione n<sup>ost</sup>ris Munitar<sup>um</sup>  
Median<sup>te</sup>. Datum in dicto oppido Sayozentpether, Tercio die Mensis May,  
Anno domini Millesimo, Quinquagesimo, s<sup>e</sup>c<sup>un</sup>do.  
Jdem Gabriel de peren  
Manu p<sup>ro</sup>pria.

---

<sup>15</sup> Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, P. 1702. (A Szentpéteri család levéltára), szám nélkül.

Ego Matthias Batzi, pastor Ecclie Christi in Alfo  
vadaß, fatior quod Ego Dominus David Davidis  
de S. iustp. t. r. Director Sate. Cas. Ruffig  
Matthias satis fecit mi integrum pro octava parte  
Decimarum frugum in Doralin, in pagis filialibus  
pertinentibus ad Alfo vadaß, scilicet Janold et Homcoyd  
etrag. Ita. Cuius testimonium de his literis  
signatas sigillo meo. 10 die Augusti. Anno 1576.



Johann qui supra  
manu propria.

Ego Caspar Carolus Pastor et senior Ecclesie  
Gmicensis, testificor his presentibus, quod  
Egregius vir dñs Schmus Fortius de Gmator  
Matthias Cassari ex duodecima quarta parte integrum  
mihi restituerit, et bona fide me plenarie  
ex omnibus contentum reddiderit. Actum in Gmator  
13 Augusti. 1576.

MAGÁNSZEMÉLY: NYUGTÁK  
(1576)<sup>16</sup>

Ego Matthias Batizi, pastor Eccles<sup>es</sup>ię Christi in Also Vadasz, fateor, quod Eg<sup>regius</sup> Do<sup>mi</sup>nus Daudid Daudidis de Szentpeter, Decimator Sacrę Caes<sup>areae</sup> Regięq<sup>ue</sup> Ma<sup>ies, a</sup>t<sup>is</sup> satis fecit mi<sup>hi</sup> integre pro octaua parte Decimarum<sup>m</sup> frugum<sup>m</sup> et v<sup>er</sup>naliu<sup>m</sup> ex pagis filialibus pertinen<sup>tibus</sup> ad Also Vadasz, v<sup>idelic</sup>et Janosd et Homrogd vtraq<sup>ue</sup>. In cuius testimoniu<sup>m</sup> do has l<sup>itte</sup>ras signatas Sigillo meo. 10 die Augusti. Anno 1576.

Jdem qui supra  
manu p<sup>ro</sup>pria.

Ego Caspar Carolius Pastor et senior Ecclesiae Gunciensis, testificor his praesentibus, quod Egregius uir d<sup>omi</sup>n<sup>us</sup> St<sup>eph</sup>anus Farkas decimator Ma<sup>ies, a</sup>t<sup>is</sup> Caesar<sup>ae</sup> ex duodecima quartam integra<sup>m</sup> mihj restituerit, et bona fide me plenarie ex omnibus contentu<sup>m</sup> reddiderit. Actu<sup>m</sup> in Guncz 13 Augustj. 1576.

---

<sup>16</sup> Magyar Országos Levéltár, A Magyar Kamara Archivuma, Abaúj vármegye dézsmajegyzéke, 1576.

Exemptionales Plebani de  
Sajspent Peter per  
Ferdinandum Imperatorem  
& Hungarie Regem in  
Anno 1529. exarata.  
Hinc Domini quo supra Buda in Festo  
Beatorum Viti, & Modesti Martyrum ad  
Comitatum Propriam Domini Regis datae sunt  
Littere quibus mediantibus Majestas sua Licent  
Serenissimi quondam Domini **W. DOVICH**  
Regis super non solutivum honorum, et lucri  
Camerarum Serenissimam Dominam Ma-  
riam Reginam Hungarie Plebanus de Sajsp  
sent Peter relaxationum confirmavit, ac In-  
dulgentiam et Relaxationem hujusmodi rata,  
gratam, & acceptam habuit. Salvo tamen iure  
alieno.

MAGÁNSZEMÉLY: OKLEVÉLKIVONAT  
(XVII. század vége)<sup>17</sup>

Exemptionales Plebani de  
Szajo szenth Péter per  
Ferdinandum Imperatorem  
& Hungariae Regem jn  
Anno 1529. emanatae.

Anno Domini qvo supra Budae in Festo  
Beatorum Viti & Modesti Martyrum ad  
Commissionem Propriam Domini Regis datae sunt  
Literae quibus mediantibus Majestas sua Literas  
Serenissimi qvondam Domini LUDOVICI  
Regis super non solutione Nonarum, et lucri  
Camerae per Serenissimam Dominam Ma-  
riam Reginam Hungariae Plebano de Szaÿo  
szenth Peter relaxatarum Confirmavit, ac In-  
dulgentiam et Relaxationem hujusmodi rata<sup>m</sup>,  
gratam et acceptam habuit. Salvo tamen Jure  
alieno.

---

<sup>17</sup> Egyetemi Könyvtár, Hevenessy-gyűjtemény, 18. kötet, 287. p.

Istvan Zsuzs, az magb lele pöszemübrö Andras draknak penig unokaj, emek elöke  
 mag talalak völet, az mijs füzimék az rö dolgot felöl Leuelönke által paron-  
 elyolunké völet, kigd az mijs paron elyolunké füzimék Öccurorokaké vöndelt-  
 völet, azjina azon Adami Draknak, az kionigjökimék Job arijaknak az hamuro-  
 maban, legaltatök Jöknek, kig huz f'axa, az mind unaka az mijs, ijlon alaktatök  
 Dölna, azölkön az jökön, bii füzimék völe magb samlatatara, mind penig amek  
 az x'fuzimék, az millijöké f'öaz Istvan, azj mind Andras Draknak legaltatök  
 f'öhamurokék Dutor el költökék salimale völna binn. Az f'öaz Istvan  
 diel maud röögök f'ökököl, ingö maubaktrül, az adofagbüel völe kig d'öyurala jün,  
 az belijre allatofara. Millij Öccuroroké, az f'öhamurokék continmüin,  
 az az mijs paron elyolunké emera füzimék, az legarumoké kiev tolluröröké  
 völna, mindük summajra bat v'öax, dec kar, Saxmüek magj fozintoc az kytöndün  
 füzit tööt völna, az f'öa medianté x'fualtakid völna kigimék, az rö Öccuroroké  
 völnaké zändiek, micxök bogj penig mind az fil samlatök, az magb böcüköröké, az  
 röögöké maubak az adofagök, magb az Öccuroroké k'özi, az birtola alök  
 Öccuroroké, azj az mijs f'öhamurokék, bogj ba tödün tööd nap völna,  
 kizökön k'ölyökök, az magb meüvöök unokakak böcüköröké, mind adölakök az  
 Andras Drak Douajök, millijöké in speciu magb dalaktatök, mind adölakök az  
 f'öaz Istvanöké maud röögök f'ökököl, maubakök, az leuhtökön magb völet, adöjpa:  
 zököké, az millijököl belijre allatök az Öccuroroké, az filök magb demoklakök  
 summajra. Adöggök azök k'ögmök, bogj az mi k'öffin Öccuroroké füzimék:  
 Adianté x'fualtaké k'ögmök emek az dolognak gyöbök vöndelök, az k'öpis magb völna  
 az magb mändök Öccuroroké leuhtökön maubakök, az füzimék vöndelök k'ö-  
 zökön, immar k'ögd mi vöndelök, az Andras Drak magb mändök vöndelök.  
 Scias non facturus. Datum Alton Julian die 12 Martij. Anno Domini  
 Millijmo, quingentesimo nonagesimo sexto. Et subscriptum erat Alton  
 Breiherren, item paulo inferius ad mandatum suu sextis proprium. Scripsit  
 Hochkay propria. Lucas Füzimék Secretarius. En adök az tödün  
 tööd napök vök maubak, az rö f'öögök paron elyolunké füzimék, i'jms v'öki  
 füzimék, az magb mändök kiev Embüköké, kig az dolgot az rö f'öögök  
 paron elyolunké maubak vöndelök völna, az mind az filök magb völna  
 f'öhamurokék vöndelök, bazakök, k'övököké, Altonoké, Millijököké,  
 az füzimék affilököké, mind magb az filök magb völet adöjanj, adöjst, maubakök,  
 k'övöké f'öaz Istvanöké birtök mändök magb, bogj pöszemübrö Andrasök.

MAGYAR KANCELLÁRIA: LIBER REGIUS  
(1601)<sup>18</sup>

Istvan arvaý, az megh holt posztometheõ Andreas deaknak penigh unokaý, ennek elõttthe Megh talaltak wolth, es mýs kegdnak az eõ dolgok felõl levelõnk által parancholtunk volth, kegdnak az mý paranchiolatunk szerinth Executorokath rendelth volth, ugian azon Adam Deaknak, az kõniergõknek Job attýaknak testamentomában, legaltatoth Joknak, kõ keressésére, es mind annak, az mý ýelen talaltatoth volna, azokban az jokban, bewssegessen valo megh szamlalasara, smind penigh annak az resznek, az mellýeth Thar Istvan ugý mint Andras Deaktul hagiátatoth Testamentomoth Tutor el keõlteõth s alienalt volna benne. Az Thar Istvan twl marad eõrõghsegekbõl, ingho marhakbwl, es adossagbul valo kõ deputalasara eõ helyre allatasara. Mellý Executorok, az Testamentum continentiaia, es az mý paranchiolatunk tenora szerinth, az legatumoth kies telliesitetek volna, melnek summaýa hat ezer het zaz, harmincz negý forintot es kõylenczven pénztt teõtt volna, es fide mediante referaltakis volna kgdnak, az eõ Executioioknak rendith, miert hogj penigh mind az fel szamlalth, es megh bechõlteteth, eõrõksegek Marhak es adossagok, megh az Executorok keze es birtoka alath volnanak, varýa kgdnak az mý Instructionkatth, hogý ha tizen eõtõd nap utan, kezekben kellessek, az megh nevezeth unokaknak bochýataný, mind azokatth az Andras Deak Jovaýth, mellýek in specie megh talaltattak, mind azokatth az Thar Istvantwl maratth eõrõksegeketh, marhakoth, es levelekben megh iuth, adossagokatth, az mellýekkel helyre allattak az Executorok, az felõl megh denotaltatoth Summath. Haggýuk azerth kegdnak, hogj az mi keppen Executorok fide mediante referaltak kegdnak, ennek az dolognak vegben vételetth es kegdis megh iratta Az megh mondoth Relatoria levélben minekõnk, az szerént eresztessen kezében, immar kegdnak myndeneketh, az Andras Deak megh mondoth Unokaýnak. Secus non facturus. Datum Albae Juliae die 12. Martý. Anno Domini Millesimo, quingentesimo nonagesimo sexto. Et subscriptum erat Maria Christierna, item paulo inferius ad mandatum suae serenitatis proprium. Stephano Bochkaý propria. Lucas Waradj secretarius. En azerth az tizen eõtõd napok ell mulwan, az eõ Feõlsegh paranchiolatya zerinth, ismeth elõ Hivattam, az megh mondoth hites Embereketh, kik ez dolgoth az eõ felseges Paranchýolattýanak vigoraval exequaltak vala, es mind az feleõl megh irth Debrechený eõrõkségeketth, hazakath, kõateketth, Molnokath, Meszar szeketh, Es egieb affeleketth, mind penigh az felõl megh irth Araný, ezwst, marhakath, Kiketh Thar Istvanne hitevel mondotta megh, hogý Posztometeõ Andrastul

---

<sup>18</sup> Magyar Országos Levéltár, A 57 Magyar Kancelláriai Levéltár, Libri regii, 5. k. 434.

Statuta quaedam Boros-Jenei ensibus data.

GEORGIUS RAKOCZY DEI GRATIA, PRINCEPS TRANSILVAE, PARTII  
REGNI HUNGARIAE DOMINUS, ET SICULORUM COMES. Fidelibus Huius Egregiis et No-  
bilibus ac Sincervis, Andrea Szilagyi de Borosienso Vice Capitulo, Joanni Jenei Vice Comiti Comitum,  
de Szand; Nec non Castellani, Ductoribus, Centurionibus, ac toti universitati, tam equestri quam pe-  
destri Ordinis militum, ac Praefidiariorum Arce nra Borosienso, modernis scilicet et futuris quoque pro-  
pudis tempore, constituen, praesen nostras visur, lectur, vel legi audir, nobis dilectis, Salutem  
et gratiam nram. Minemű sükkesség dolgob legyű, akar mellű Republikakból, Varosokból  
és Törvényszékek köztőlű, az jó rendtartás es minden dolgoknak helyes, s-szép egy értelemmel jó  
kardba való állatása, nem sükkesség azt jók jóval epageratunk beövetenünk, megmutatása jól  
amat sententiaer kais: Concordiā res parva crescunt, discordiā res mpa dilabuntur: Ugyis  
Vagyó, mert az mellű lakosok köztőlű (akar Tartományok, Republikak, akar Varosok legye-  
nek azok) egyesség, egy értelem, es jó rendtartás vagyó, akar mellű ellenkező <sup>ide</sup> dolgok nek  
haborus jól veszei ellenis, bátorságotak es erősbek szöktak az oltjának az megmaradásra  
kenni. Ellenbe pedig, az hol egyenetlenség es rendetlen zúrváros állapot vagyó, ott nem  
jóhott semmi is nevelkedni, hanem naponkent romlás es elfordulás szöktet következni.  
Ertve azért Jenei Végbarunk banis, nemellű dolgokba az kulomb külomb rendbeli lakosok  
nak nem egyenlű voltok miat, ott ottá, egyenetlenségeket beörtenni, es abból naponkent, nar  
jóh nagyobb alkalmatlanságot szármadni; foggy ez álljenbeál nagyobb inconvenciák ne követke-  
zenek, cse dolgot sükkességnek itélűk volt böcsületes Tanacz Úr hűsünk eleibe tamarstani,  
kötiköl való egy értelembel, amak az jóp Végbarunk bekessező megmaradásának, es abból  
az közeleenségben ionakij meg maradásának akardá Atyai koppe consulatin, minek előtte arról do-  
rechassab Ordinantiákat tebeűk volna, sükkességnek itélűk az alab megbiert Articulusokat  
Borosienoi Végbarunkba mind Törvényszékektű, mind Nemes, es Szolgalo rend hűsínkek.  
pro perpetuo statuto eleikkbe adni es rendeln. **ELŐSSZÓR**; Foggy az Vica Jpan az kapi,  
famjal az közeleleghes joba egyet érerenek, az miűkünk es az szegeny barának tartozó jól  
galatba, es amak az helynek meg maradására szerendeű dolgokba. **MÁSODSZÓR**; kűdű,  
lami oltj bizonyos bisei erkernek az kapitannak, mellűre levekassó igazgalműk kell oltjan  
Kör de.

FEJEDELMI KANCELLÁRIA: LIBER REGIUS  
(1643)<sup>19</sup>

Statuta quaedam Boros Jeneiensibus data

Georgius Rakoczy Dei Gratia Princeps Transsylvaniae, Partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum Comes etc<sup>etera</sup> Fidelibus nostris Egregys et Nobilibus ac Strenuis Andrea Szilagy de Borosieneo Vice Capiteo, Joanni Jenei Vice Comiti Comitatus de Zarand, Nec non Castellanis, Ductoribus, Centurionibus, ac toti universitati, tam equestris quam pedestris Ordinis militum arce<sup>nsium</sup> Praesidiariorum Arcis nostrae Borosieneo, modernis Scilicet et futuris quoque pro quovis tempore constituentibus praesentibus nostras visuras lecturas vel legi audituras nobis dilectis, Salutem et gratiam nostram. Minemü szükségés dologh legyén, akar mellý Respublikákban, Varosokban es Tisztviselők Keözeöttis, az jo rendtartás es minden dolgoknak helyes s szep egy értelemmel jo karban valo állatása, nem szükségéh azt sok szoval exaggerálnunk, beövetenünk, megh mutattya tsak amaz sentenciáczkai: Concordia res parvae crescunt, discordia res maximae dilabuntur. Ugyis vagyon, mert az melly lakosok keözeött (akar Tartományok, Respublikák, akar Varosok legyének azok) egyessegh, egy értelem, es io rendtartás vagyon, akar melly ellenkeözeö üdöknek haborus szel veszei ellenis, batorsagosbak es erősbekek szoktak az ollýanok az meghmaradásra lenni. Ellenben pedigh, az hol egyenetlensegh es rendeletlen zuzzavaros állapot vagyon, ott nem szokott semmi io nevekedni, hanem naponkent romlás es elfordulás szokot kovetkezni ertven azért Fenti Veg házunkbanis nemellý dolgokban az kulomb külömb rendbeli lakosoknak nem egyenleö voltak miat, ottan ottan, egyenetlensegeket teörtenni, es abbol naponkent, nagyobb nagyobb alkalmatlanságot származni: hogý ez illýenbeöl nagyobb inconvenienciák ne keövetkeznenek, ezen dolghot szükségésnek iteltük volt böczületes Tanacz Úr hiveink eleiben tamsztani, kikkel valo egy értelembeöl, annak az szep Vegháznak békesseghöz megmaradásának, es abol az keözönseghes ionakis megh maradasának akarva Atýai keppen consulálni, minek elötte arrol derekassab Ordinentiáinkat tehattük volna, szükségésnek iteleök az alab megh irt Articulúsokat Borosienei Vegházunkba minden Tisztviseleöknöknek, mind Nemes, es Szolgalo rend hiveinknek, pro perpetuo statuto eleinkben adni es rendelni. ELÖSZÖR: hogý az Vice Ispan az Kapitannýal az Keözönseghes ioban egget érczenek, az minekünk es az szegeny hazának tartozó szolgálatban, es annak az helynek megh maradására nezendeö dolgokban. MASODSZOR: Ha Valami ollý bizonyos hirei érkeznek az Kapitannak, mellýre derekasson insurgálniok kell, olyan

<sup>19</sup> Magyar Országos Levéltár, F 1 Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára, Libri regii 23. k. 188.



FEJEDELMI KANCELLARIA: LIBER REGIUS  
(1644)<sup>20</sup>

Georgius Rakoczy Dei gratia princeps Transsylvaniae, partium Regni Hungariae Dominus, et Siculorum comes etc<sup>etera</sup>  
Fidelibus nostris generosis Stephano Usz de Uszffalwa et Paulo de Szemere Camerae nostrae Scepusiensis consiliariis cunctis etiam aliis cuiuscunque status Conditionis, ordinis, honor, gradus, officij, dignitatis, praeeminentiae et functionis hominibus, quorum videlicet interest, sive intererit praesentes nostras visuris Nobis dilectis, salutem et gratiam nostram. Beöcsülletes hívünknek, Cassay feö Biro Kewiczki János Uram es az egész Tanácsnak Azért való megh találásokra kegyelmes tekintetünk lévén, s azon Városunk Hostáttjának az elmúlt napokban az Ellenség mijatt teörtént pusztulásá-tis kegyelmessen szemünk előtt viselvén, eö kegyelmeknek esztendönkint Valo szokott pénzbeli taxájokatt kegyelmessen relaxáltuk, es condonáltuk, Mindaddigh valamégh az eö kegyelmek hostáttjok megh nem epüll, an<sup>n</sup>ak Annak utánnais penigh kegyelmes jo akaratunkigh, minek okaért kegy<sup>ye</sup>l<sup>me</sup>teknek Camoras Úr hiveink Es azon kívülis az kiknek illik, es ez dologh incumbál, mostaniaknak es jeövendőbelieknek, kegyelmessen, es serio parancsolljuk, ebbeli kegyelmessen es serio parancsolljuk, ebbeli kegyelmességünket így ertvén, megh emlékezett Kassay Várasunkhoz az eö kegelmek pénz beli annualis taxájukat hostáttjoknak romlott állapottyábull valo fel épéteseégh, es az utanis az mi kegyelmes jo akarattyaikigh relaxaltnak es condonált<sup>n</sup>ak tartván es tudván lenni, annak praestálására eökeöt ne kenszeretse annal inkább annak az megjrt ideökigh ualo megh ne<sup>m</sup> adasert sem<sup>mi</sup> Annal inkább annak az megh irt ideökigh valo megh nem adásért, semmi uton es modon, akarminemeö jártokban megh háborítani, karosítani Ne mereszellye, secus non factur<sup>i</sup>. Praesen<sup>tibus</sup> perlectis exhiben<sup>ti</sup> restitutis. Datum in castris nostris ad arce<sup>m</sup> Sarosiens<sup>em</sup> positis. Die 3 Julij Anno D<sup>omi</sup>ni 1644.

G. Rakoczy mp.

Joannes Szalardi vice secr<sup>etarius</sup> mp.

---

<sup>20</sup> Magyar Országos Levéltár, F 1 Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára, Libri regii 24. k. 84

En hi rragjok Nijmorcijmme as fulfigub kirjil solgajie, maftan  
 gijmorig lastešo wadlomm En magamagf, as in hiechummet  
 andijie hogij as nijmimm Marhajath irakfiguth, basajth,  
 zichijst, es ffigijst hndm naxst assemak N. chaj  
 Naghsamafmure fujuwarij bjommak, is nagh p. d. r. m. k.  
 En fjanak en f. r. t. t. u. m. as / Enij sabo ijtrom is  
 b. m. f. f. m. l. r. m. w. o. l. n. a. es maftan / p. r. h. r. / alath k. r. l. b. i. e.  
 is f. i. a. i. b. f. o. g. w. a. d. g. u. t. i. m. in maftan f. o. g. a. b. o. k. t. r. u. m. k. i. j.  
 as / in / h. i. d. m. i. e. is u. m. p. i. r. s. i. g. u. b. / f. f. i. g. i. s. s. i. g. u. m. m. e. h. o. g. i. j.  
 a. b. o. k. u. m. / r. i. k. i. j. as in t. r. i. t. t. u. m. h. u. s. e. N. i. j. m. o. r. c. i. j. a. g. u. t. h.  
 t. i. s. e. s. i. r. k. a. s. a. t. h. es f. r. o. m. u. n. d. u. m. b. i. r. o. i. t. h. k. i. z. u. p. N. a. i. j. a. r. a.

mijnden of verfishen, is mijnden halladit melken, is  
 nijmorkij mijnden erckfighkeij bij sabadijtom, ha kinijst  
 es summa t. i. s. e. s. i. r. k. a. s. a. t. m. i. g. h. i. m. m. a. d. i. t. o. m. / f. a. b. a. t. f.  
 mijnd as r. i. k. i. j. u. m. d. e. r. i. k. e. s. u. m. m. a. s. f. k. r. o. s. s. i. g. i. s. t. u. m. d. a. i. j. s. t.  
 t. i. e. d. m. i. j. i. l. l. i. k. t. t. i. z. e. n. m. i. e. t. h. s. a. s. f. / es f. i. k. i. r. a. l. i. j. u. m.  
 f. u. l. f. i. g. u. b. f. e. l. t. i. j. a. l. m. e. / a. s. s. o. m. i. g. r. a. d. i. j. a. n. a. / f. i. p. r. o. t. e. s. t. a. n. n. a.  
 h. e. p. t. e. w. e. r. a. k. e. / u. m. m. e. k. u. m. m. e. / g. a. s. n. a. k. t. h. y. s. t. o. p. i. / g. a. m. m. e.  
 m. i. j. n. d. u. m. m. e. s. s. a. b. a. d. e. n. f. o. g. h. y. s. t. e. m. a. k. / m. e. l. i. j. b. o. l. o. g. u. a. k. is  
~~f. o. g. a. s. a. m. a. k. f. o. g. a. d. a. s. m. a. k.~~ f. o. g. a. d. a. s. m. a. k. i. n. u. s. s. i. g. u. b. is b. i. j. s. o. n. f. a. g. a. r. a.  
 a. d. o. m. a. s. i. n. p. r. i. s. t. i. n. i. s. h. u. r. e. h. u. m. m. e. s. s. o. m. i. g. u. s. s. i. g. u. b. t. i. t. t. e. r.  
 es d. o. l. o. g. u. b. l. i. t. h. b. i. t. t. h. e. is n. a. p. f. a. m. a. r. i. j. / 5. 5. 4.  
 e. s. i. k. i. s. t. / E. n. i. j. g. es f. a. m. f. o. r. o. k. b. o. r. n. a. m. i. j. s. a. f. a. l. /  
 E. n. i. j. b. o. s. d. a. d. i. j. n. e. s. p. r. i. s. t. e. / is n. a. g. i. j. f. e. l. l. i. j. i. s. / s. h. u. m. e. h.  
 E. n. i. j. s. t. a. t. e. m. i. g. / h. o. g. i. j. / e. s. b. i. e. es s. o. l. o. g. u. b. a. / S. e. m. i. j. h. a. l. l. a. s. t. a. b.  
 N. i. j. l. i. j. i. m. / h. a. / a. s. a. s. s. o. m. a. k. a. s. / e. s. i. r. o. / m. a. r. h. a. n. i. j. a.  
 m. i. g. s. a. p. a. d. r. o. l. i. j. e. n. m. e. l. l. i. j. e. i. n. t. r. i. t. t. u. m. v. e. r. t. h. u. m. e. k. e. l. /

f. i. n. i. s.  
 donid mossa Notu ydame p. r. o. m. i. t. i. / f. o. m. i. j. / f. o. r. t. i. s.  
 v. i. d. i. g. i. t. d. l. b. i. k. o. g. a. l. i. s. C. i. u. d. i. s. p. r. o. f. i. t. a. m. i. s. / d. y. t. h.  
 q. u. i. s. d. i. m. u. s. i. t. i. m. i. j.

HITELESHELY: A POZSONYI KÁPTALAN JEGYZŐKÖNYVE  
(1554)<sup>21</sup>

En kÿ wagÿok Nÿewre ÿmre az felseges kÿral zolgaÿa, mastan  
Gÿewreth lakozo wallom en magamath, az en lewelemnek  
rendÿbe hogÿ az mÿnemew Marhaÿath ereksegeth, hazaÿth,  
Zeleyth, ez Thÿzthelendew Martha azzonnak Nehaÿ  
Nagh thamasnenak feÿerwarÿ bÿronenak, es nagh peternek  
Ew fÿanak en erettem az kewÿ zabo ÿstwan el  
Bewchewltette wolna, es mastan pechet alath ketelbe,  
Es fÿaÿs fogwa, Azert ÿm en mostan fogadok ewnekÿ  
Az en hÿtemre es emberseges thÿzteswegemre, hog'  
Adok ew nekÿ az en erettem leth nÿomorwsagerth  
Tÿz ezer kazath ez Jewendew bewÿth kezep Napÿara  
Mÿnden ok wethetlen, es mÿnden halladek nelkewl, es  
ewnekÿk mÿnden ereksegeth kÿ zabadÿtom, ha kenÿgh  
ez summa tÿz ezer kazat megh nem adnam, thahat  
mÿnd az elebÿ derek summath keresshessek en raÿtam  
Twdnÿ illÿk tÿzen nÿolch zaz fl, es se kÿralÿ ew  
Felsege, se kÿralne azzonÿ gratÿaÿa, se wthanna  
walo wrake ennekem ne haznalhasson, hanem  
myndenewth zabadon foghassanak, Melly dolognak es  
fogadasomnak eressegere es bÿzonsagara  
adom az en pechetes lewelemeth meg eressewltettet  
ez dologh leth bechbe 12 nap Januarÿ 1554  
Ezeketh kenÿg ez Jamborok bornamÿza pal,  
kewÿ kozdadÿn czwetko, es nagÿ Illÿes, elewth  
Zerzettek meg, hogÿ ebbe ez dologba semÿ hallaztas  
Ne legÿen, ha az azzonnak az ew marhaÿa  
Meg zabadwlÿon mellÿet en erettem wettenek el,  
Sigillum  
Domina Martha r<sup>eli</sup>cta c<sup>on</sup>dam providi Thome Zegyies  
Iudicis Albe regalis civit<sup>a</sup>tis presentavit cap<sup>itu</sup>lo  
quarto die mensis Junÿ

---

<sup>21</sup> Szlovák Nemzeti Levéltár, PKHL Prot. N. 9 et 10. 1551-1556. 315-316.

Transumptum pro Genero Domino Stepha-  
no Bornemissa.

Nos Capitulum Ecclesie Posoniensis. Memores commendamus per Henricum  
 quondam episcopum Thimensem. Quos Dominus Dominus Stephanus Bornemissa  
 de Karony archidiaconi S. C. Regis et Posoniensis Supremi Lusaci magister  
 et episcopus sine ulla dubio familiaris, et personalis demens in  
 sententia et libere et sponte nobis quasdam terras feudales et  
 alios cum Georgio Kaspary, manus sua subscriptione committit et ro-  
 borat, et iungit ad Diocesis confectam amandatum, et tenent nos de  
 terra cum instantia, ut eadem terras in se et transsumi, transsumi  
 passus eisdem Dominus Stephanus Bornemissa ubi et ad cambel dare  
 et concedere vellemus, quod tenor datus est. Cum Kaspary Georgio  
 inter amicum et amicum a se hinc et illinc, et Vallom et Dulaidon leudey et  
 reuel. Hic magis hinc et illinc in gondolatonbol, et igitur attyafini berede,  
 dembol, gondoluan dorbay et ferent dals attyafinsagokad, et igitur hinc  
 bely, beredekhet, et nemel et nemedeb Bornemissa et hinc Dattya  
 Wramnak, Episcopus Wramki et Felrege Posoniensis et Papa meferenek,  
 et et legime beredel dndal darsanake, Sogorni Sponyom Sun,  
 laidner Regina Sponnak gondoluan ad d. hinc, et legime Dattya et  
 Sopor delyamban segidet, et hinc, et utalib' illas fel' et fer  
 tra dals karualassmot hi beredek et meyb d'eredek ad Posoni, Tana,  
 dal, et inel hinc, gjarlo ad ember, et berdel en nyanalja aldal abon,  
 jordaban auagy koeldek'en, Disporhis et Testamentis nelk'ul, et nyomo,  
 vult armjek delybol deordinfelike. hi omnia, ad munt h' et entegesten  
 nindete ember, et igitur berenede ala fededel. Ennekeny kemjbat  
 mi heresminyem, hinc, et igitur magis Sagon, et d'ombalff  
 Babanon kinul, ney d'atjambul, d'nyambul, andgy, d'atjambalbol ma,  
 ratt, d'aney gyermekekendol dals h'c, faratsagin, et d'folgalat ma  
 aldal, magis fajat igitur heresminyers. Ha ad d'et C. hinc d'oltalmat  
 Son. d'atjambol fedeltemul et Testamentis nelk'ul d'eredenek d'alam  
 berenedelesegem, nyanaljam, auagy, d'atjambol, mod nelk'ul et en  
 heresminyem akar hinc me d'atjambol ad d'edemmel fedigb inaral  
 elegb hinc, et magis magis Sagon, et ney kenel attyafini fe.

jedséggel.

HITELESHELY: A POZSONYI KÁPTALAN JEGYZŐKÖNYVE (RÉSZLET)  
(1645)<sup>22</sup>

Transumptum pro Generoso Domino Stephano Bornemisza

Nos Capitulum Ecclesiae Posonien<sup>sis</sup> Memor<sup>iae</sup> commendamus per praesentes quibus expedit universis Quod Generosus Dominus Stephanus Bornemisza De Karom antehac Sacrae Caesareae Regiaeque Maies<sup>tatis</sup> Posonien<sup>sis</sup> Supremus Postarum magister et ejusdem Suae Maies<sup>tatis</sup> aulae familiaris, nostra personaliter veniens in praesentia exhibuit et praesentavit nobis quasdam litteras fassionales Egregij et nobilis condam Georgij Kassay, manus propriae subscriptione communitas et roboratas, Hungarico Idiomate confectas emanatasque, petens nos debita cum instantia, ut easdem litteris nostris inseri et transumi, transumptasque eidem Domino Stephano Bornemisza uberius ad cautela dare et concedere vellemus, quarum tenor talis est. En Kassay Georgius adomuttara mindeneknek az kiknek illik, és vallom ez tulaidon levelem ereivel, Hogy magam kedves es jo gondolatombol, és igaz atyafiui szeretetembol, gondolvan hozzam vér szerént való atyafiságokat, és igaz szivbeli szereteteket, az nemes és nemzetes Bornemisza István Battyam Uram sokszor dolgaimban segített, és hogy ez uttalis Mas fél Ezer forintra való karvalasomat ki szerzett és megh téréteth az Pozsony Tanachal, mivel hogy gyarlo az ember, és hertelen nyavalya által uton jartaban avagy köelteben, Dispositio s Testamentum nélkül, ez nyomorult arnyék vilagbol teörtenhetik ki mulassa, az mint közenségesen minden ember, jo és gonoz szerenche ala vetetet, Ennekem penigh az mi keresmynem, pénzem, és egiéb ingo marham vagion, az Szombathi hazamon kívül, nem atyamtul, anyamtul, avagy atyamfiatul maratt, hanem gyermekségemtul való sok faratsagim, és szolgalatim által, magam saját igaz keresmynem. Ha azért (kitől Isten oltalmazon) valahol véletlenül és Testamentum nélkül töerténnék valami szerenchetlenségem, nyavalyam, avagy halálom, mod nélkül az én keresmynem akar kire ne maradgyon az Eöchemnél pedigh máris elég pénzem, és marham vagion, es nem kevés atyamfiui segítségével

<sup>22</sup> Szlovák Nemzeti Levéltár, PKHL Prot. N. 38., 301.



VÁROS: KASSAI JEGYZŐKÖNYV (RÉSZLET)  
(1646)<sup>23</sup>

Die 14. Aprilis 1646. Fuit frequens amplissimus senatus  
tribunus pleb<sup>is</sup> seniores tota deniq<sup>ue</sup> electa communitas  
Regales Ferdinandi Tertii Ma<sup>iest</sup>at<sup>is</sup> Suae Caesar<sup>iae</sup> Regiae<sup>ue</sup>  
publice per-  
legunt<sup>ur</sup>, quaru<sup>m</sup> tenor, ut Continentia sequeret<sup>ur</sup> et esset talis.

Az kletek beöczeolletes parancziolatya szerint ~~en elmentem uala~~  
innen Meghindulvan Tokayban eöreömest szemben lettem  
volna Czernel Urammal s eöreömest beszélgettem azok felöl  
Volna azokrol az rosz hirekröl, mellyeket felelünk  
Hintegetnek, noha azok ollyak volnanak, melyek  
varasunkba teörtennek, minket és nem masokat  
néznének. Nanason meghalvan debreczenben men-  
tünk s halvan hogy Urunk 4. Praesentis Feher Vár-  
rol megh indulvan Varadda jeött volna ki, s ezert  
annal inkab siettünk, és a mikor oda érkezünk  
volna gondolkodásra veöttük az dolgokat, mivel  
Urunk eö Naga az maga kijeövetelet differaltta,  
nem hogy s latvan hogy az Tokay tractais be allott,  
s tudvan hogy ottan sok dolgok forognanak ellenünk  
s az orszagh Gyülesenekis Terminusa elközelgetet  
es ha szinten Erdelben kellet volna mennem  
Urunkhoz egy holnapigh elegh jarhattam volna  
megh az Utat, és igy az varosbannak dolgai,  
hogy az en elkesesem miatt difficultasban  
Ne mennyenek Jobnak itiltemm vissza valo tere-  
semet es bizonyos instructioval Urunkhoz  
Sztrancz Ferencz Urnak expedialtuk, irnam e' mellet  
Mind kemeny Janos, hokmester és Bisterfeldius  
Urameknakis irtam, kerven, hogy eö klekis  
Vigyaznanak, ne keszeretnek se Urunk, se mi  
Valami kart ne vallyunk, s inczek eo  
nagat az mi vigyázásinkra. Viszsa  
erkezven azért Tokayban, es Klobusiczki Url  
szemben lévén, minemeö dolgoknak mentem ve-  
gére, im kleteknek aztis conferalom.

---

<sup>23</sup> Archiv mesta Košic H III/2 mac 61. Fol. 15

Kézímtétel. is magunk ajánlása irók is kézültetünk  
 nyitni meg Byroz vágyunkat, is ajánlaniuk. Meg  
 vették az is kézültetük hűlté nyitni meg is kézültetük  
 meg nyitni meg az Zala Lányok fél, tulni illik foggy is  
 Byzonsfogak vint Zalyne meg meg tanulalusk, meg unuk  
 elittis irunk is k: az miklos Dinku idny félit,  
 mastani egyen azon Byzonsfogak, is vallafoktal is irunk  
 egyek foggy is Byzonsfogak irunk: Az Byzonsfogak irit,  
 Vjda Antal, akkor iditely is k: Byzo, Vjris forint,  
 Kadus Ambus, Kalamar Kulonimus, is Zalai Ambusur,  
 Ertike meg meg Zalyne vándel meg kedvilt. Vjda Antal  
 az valla foggy is Nyoliz forintiar, is 32. is jeta meg  
 az Byrsagunk, az mity Byrsagok akkoron miklos Dinku  
 az Kúrásfogak vintünk: fog az vna halala vna k:  
 is kúndulat formak is vna.

Kadus Ambus vallasa is az miklos Dinku félit, foggy  
 is az vna halala vna k: is kúndulat, az  
 Blomik is az vna halala vna k: is kúndulat, az  
 Blomik is miklos Dinku is hadu mad nap id: vlnara  
 hazu fornt, is egyen azon Napon brafura is is vaktos  
 az Byzson, Akkoron az vlnaj fur Byzo is meg vlnun,  
 oda meggyen, is az azene meg laruay mond mit, is Byris  
 Kúrú (Edmond) meg fur is az Jamborok kúri, is  
 Nem illik, Edmond, is miklos jhuit az Jambor asponik kúri  
 Tr. Kúrú is Byzsonatis alab vato wagy meg nytkoron az  
 go djeno meg fiazik harmad Naggy az Alumbel fél Nem  
 kú. is kúly Byris Kúrú meg fittigal, is fittigal  
 is saguan id: Jvttel Byris Kúrú is vna kúri  
 Ego fél Kúrú jmen, is akkoron fél Jvttel is  
 Byzo is is hazu, is az Marhaint Kadus Ambus fél  
 vaktata is az Byzo is ladala, is is kúntilun az  
 ladala meg vjotok is az Byzo hazu. is meg Zalyne  
 az Kadus Ambus vallasa. Vjris forintiar is meg Zalyne  
 meg kedvilt, Zalyne vándel is is vallasa meg Zalyne  
 az Kadus Ambus.

MEZŐVÁROS: TOLNAI MISSZILIS  
(1561)<sup>24</sup>

Kezeneteinket es magunk ayanlasat yriok ty kegelmeteknek  
mynt my byzot vraynkknak, es atyankfiainak. Meg  
ertették az ty kegelmeték leüelet melyben yrt ty kegelmeték  
my nekünk az Zabo Lerync felél, tudni illik, hogy az  
byzonsagokat rend zerynt my meg tanultatnok, my ennek  
elëtteis irtünk ty k: az miklos deakne elety felél,  
mastanis vgyan azon byzonsagokkal , es vallasokkal irt irünk  
Cyak hogy teb byzonsagokat irünk: Az byzonsaqqok ezék,  
Vyda Antal, akkor idebelý eskevt Byro, Verés ferenc ,  
Kadas Ambrus, Kalamar Kelemenne, es Zalai Ambrusne,  
Ezékét my hýt zerynt rendel meg kerdézték. Vyda Antal  
azt valla hogy ew nyolcz forintiat es 33 d ytta meg  
az Byrsagnak, az mely Byrsagot akkoron deakneen  
az kuryasagert vettenek: hog' az ura halala vtan ket  
eztendewel g'ermeke let volt.

Kadas Ambrus vallasza ez az miklos diakne felél, hogy  
ew oth volt patayn akkoron mykoronaz azzonnak oth  
girméke let az vra halala vtan ket eztendewel, az  
girméket az miklos deakne oth hadta es mas nap ide tolnara  
haza Jewe, es vgian azon napon hetfewn yt ki rakodot  
az pyacson, Akkoron az tolnai few byro ezt meg ertuen,  
oda megýen, es az azzont meglatuan mond neki, te hýres  
kurya (ug'mond), myt Jarz yth az Jamborok kezét,  
it nem illik ug'mond, te nekéd ylnéd az Jambor azzoniok kezét  
Te Kurya az dýznonalis alab valo wagý mert mykoron az  
yo dýzno meg fyazik harmad napig az Alambol fél nem  
kél, te kedig hýrés Kurya meg fattiaztal, es fattyadat  
el haguan ide Jewttel hýres Kurya az varos kézzibe,  
Czo fél Kurya ynnen, es akkoron fél Jzuen be yre az  
byro az ew hazaba, es az marhaiat az ew vele Kadas Ambrussal  
rakatta be az byro az ladaba, es be pecetélüen az  
ladat vgy vyetek be az byro hazaba, Ez hýt zerynt  
az Kadas Ambrus vallasza, verés ferenczetis hýt zerynt  
meg kerdézüen, zynten ezenkeppen tette az vallast mint Zynte  
az Kadas Ambrus.

---

<sup>24</sup> Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy  
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 6.

Benedek  
deak

Épürettemet kelgalathamat 200 thy legyelmetolnet nyugt  
patronosymnak gond uisfeleymnek es to uradimnal  
Épürettemet 200 uram leijerget the legyelmetnek, hogy  
te legyelmet hynassa elteden az pabo Stuan a nagy  
untal füt, es the k hynassa. Sambokj peter uramat fjb  
nyhalt nylas Stuan sanra palt. Barathy falyant  
az urajmat, mert ejet az urajm mynd fey entent 200 tuzak  
az ny nemis dolgom netom az uradialkol magyon. es  
leueler the legyelmet oluastassa el az urajmetett az pabo  
Stuan leudet mely leuel az legyelmet leueleben uagion be  
fotue, az uallast the legyel uarob pergety, ala utesse, ota  
kmetom emborum lepen fj gongyat uisely, Touaba esomyb  
konjorget thy legyelmetolnet nyugt tybreleudo urajmat  
hogy thy legyelmetok gena, az urady Byronak latatjario  
ofualdnal es az tanacsnal, hogy em legyelmet az toruonyt  
ne halasztanak, Touaba pegedy leijncset myndeneskul fogua  
ne bocsatnyak az e afarattyara, hogy az toruent ne hysnaji  
womaya Touab Touab, mert bypony summar elget foltek  
melleste, elegy farummaty uagion tessek fj hogy enyb thy  
legyelmetok fj uagiol, megis thy legyelmetok nem felet  
fotot el en volam, fyt legyelmetolnet polgalhassyak megy

Touaba az nykor en veam es dologh konetlopot, 551 esten  
edeben a floran Benedek deak 20 Stuan uoltak harmjcsar  
200 nykor en kiset leuen andrab deakert. pabo perperet  
200 etor harmjcsadjaert fj ret 4 50 foryntot, most pegy  
pegedy leijncs este dolgot nem uallja, hawm ist mongja, hogy  
en az e aryanak sayat perper uettem wolna fel berepen  
4 50 foryntot, Errol pengy sambokj uram megy emlekebbe  
tyk, mert az uideben e legyelme uolt fjw byro nykor pengy  
200 en gajdam asony megy etotte wolna, hogy andrab deak fj  
akarna meny, es engomet az kispotk polgalban binn akar  
ma hawm byta uolt e kispotk elijben andrab deakert  
Andrab deak allym fogadialt ott e kispotk bytyre  
t. i. kispotk, hogy addig el mm 200 megy engomet fj munt  
az kispotk, sambokj uram hogy Byro uolt megy  
Mocatta bytyre kispotk, el 200 sim nykor andrab  
deak az e fogadialy hawm uagyan el 200, engomet  
Binn hazyot az kispotk.

MEZŐVÁROS: DEBRECENI MISSZILIS  
(1564)<sup>25</sup>

Kezenetemet zolgalatomat irö thý kegýelmékolnek mýnth patronosýmnek gond výseleýmnek es io uraimnak etc<sup>etera</sup>. Týztelendo býro uram kényèrgok the kegielmédnek, hogý te kegýelmed hývassa elédben az zabo Istvant a nagy antal fýat, es the k. hývassa samboký petèr uramat kýs mýhalt nýlas Istvant santa palt Barathý fabýant Benedek deakot ez wraýmmat, mert ezek az uraým mýnd feýenkent Jol tugýak az mý nemw. dolgom nekem az waradiakkal vagýon, ez levelet the kegýelméd olvastassa el az uraým elètt az zabo Istvan levèlet, melý level az kegýelméd leveleben vagion be kotve, az vallast the kegýel varos peczetý ala tetesse, otth ennekom emborom lezen ký gongýat výselý, Tovaba ezonnýs konýorgok thý kegýelmetoknek mýnt Týztelendo uraýmmat hogý thý kegýelmetok Irna az waradý býronak lakatgýarto osvaldnak es az tanacznak, hogý ew kegýelmék az torvenýnt ne halaztanak, tovaba zegedý lèrýnczot mýndenéstwl fogva ne boczatnaýak az é akarattýara, hogý az torvent ne hwsnaýa wonnaýa tovab tovab, mert býzoný Immar eleget koltek mellette, elegh barommalýs vagion, tessék ký hogý enýs thý kegýelmétok fýa vagiok , megis thý kegýelmétok nem feletkozot el en rolam, kýt kegýelmétéknek zolgalhassak megh. Tovaba az mýkor en ream ez dologh kovetkozott 1551 ezten-dében akkoron Benedek deak Jo Istvan woltak harmýnczadosok mýkor en kezes léttem andras deakert, zabo petorert 300 ekor harmýnczadýaert ký tett 450 forýntot, most pedýgh zegedý lerýncz ezt e dolgot nem vallýa, hanem ezt mongýa, hogý en az é attýanak saýat penzet véttem volna fel Bèrèben 450 forýnttýat, errol penýgh samboký uram megh emlekèzhètýk, mert az wdèben é kegielme volt fw býro mýkor penýg az en gazdam azoný megh ertotte volna, hogý andras deak el akarna menný, es engomet az kezesek dolgaban benne akarna hanný, hýtta wolt é kegýelme eleýben andras deakot Andras deak Illýen fogadast tott é kegýelmenek hýtýre Týztossegere, hogý addýg el nem Iw mýgh engomet ký ment az kezesegbol, samboký wram hogý býro wolt wgý Boczatta hýtýn týztessegen el Itt sem nezett andras deak az é fogadasara hanem wgýan el Iwt, engemet Benne hagýot az kezesegben.

---

<sup>25</sup> Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy (Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 6.

Benedikt  
deakt

Enn eittinnu þolgalathomat svo þy segjelmeitnekt mynt  
pátronsymmat gona úsfeimmet, es so uraimnal  
t þætlenð þy uram leingergo the segjelmeitnekt, hogg  
te segjelmeit þy uassa elidhen af þabo Stuart a nag  
intat fyat, es the k. þy uassa, sambok þer uramot þy  
myhalt nylas Stuart sama þalt þarokk þabyant  
af my nemis dolgom netom af uradiallul uagjon. ef  
leuðes the segjelmeit oluastassa el af uraimfeitt af þabo  
Stuan leuðes mety leuð af segjelmeit leuðeben uagjon be  
stue, af uallað the segjel uarot þerget, ala utesse, oð  
tmetom emborom loþen þy gongyat úsfeit, t uaba eþomyð  
þyngergo the segjelmeitnekt mynt t þætlenð uraimat  
hogg the segjelmeitnekt gona, af uarokk þyronat latatgyarro  
ofualdnal es af tanatnal, hogg ein segjelmeit af þruent  
ne halastanam, t uaba þegedy leingset myndneistul fogua  
ne boðatnajak af e afarattjara, hogg af þruent ne þyngari  
womaya t uab t uab, mety þyþom þummar eleget koltek  
mellente, elogh þarummal, uagjon t esel þy hogg ein þy  
segjelmeitnekt þy uagjet, megit the segjelmeitnekt nem felet  
þofot el en rolam, þy segjelmeitnekt þolgalathomat megh

Touaba af mylar en veam ef delogh þouetþofot 1 5 51 often  
idében a þloron Benedikt deakt so Stuart woltak þarmygaro  
þok mylar en þeris leuðen andrab deakt þabo þerperet  
300 elor þarmygaradjaert þy ut 4 50 forjntot, met þegdy  
þegedy leingset ofte dagað nam uallað, þamur of þ mongja, hogg  
en af e anjanak þayat þerper uttem wolna þal þeriben  
4 50 forjntot, t uab þomyð sambok uram megh emletþybe  
þy t, met þaf uðeben i segjelme uolt þy þy ro mylar þemy  
þy en gajðam af þomy megh erotte wolna, hogg andrab deakt þ  
akarna meny, es engumt af þy þy þy þolgalan þum akar  
ina þamy þy ut wolt e þy þy þy andrab deakt  
þ andrab deakt þlym fogadast þot e þy þy þy þy þy  
t þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy  
af þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy  
þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy  
þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy  
þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy  
þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy þy

VÁROS: A PÁPAI TANÁCS MISSZILISE  
(1567)<sup>26</sup>

Generosi prudentes et circumspecti domini et amici nostri honorandi  
Post salutem et amicitiae nostrae commendationem. Aggiuk thý kegelmeteknek  
Mint tiztelendő nemes urainknak es barátinknak tudtara,  
Mý modon Ket Jambor attiankfia közöt egy felöl Septeý  
Benedek Deak felesegevel eggetemben ugy mint föl pörös leven  
Mas felöl ugy mint al pörös közöt tudnia illik bakos Balint  
Es miklos deak ugian azon bakos balint fia közöt az megh holt  
regý bakos balasne testamentomabol es hagiomaniabol az  
minemű pör patvar tamadot ith mý előttünk az varas szekin  
kiknek feleletiket thý kg mint nemes urainknak es  
barátinknak igeröl igere rend szerent megh Jelentiuk.  
Responsio Actoris Benedicti litterati de Septe.  
Mý előttünk az benedek deak felesege kepeben ezt felelte  
ugý mond hallia megh kegielmetek az megh holt öregh azzon'  
bakos balasne elteben minemű testamentomoth tet volt hagiot  
volt iambor polgar tarsý elöt kis mihal elöt Baratý fabian elöt  
Lingh Cristoph elöt az ü leanianak katalin azzonnak az  
Bakos balintnak hazas tarsanak mas fel zaz araniat ket zaz  
Huzon negh forentarra paczot, karaizart, es töb attiafiaknakis  
Valamenith az bakos balasne akart io akarattiabol testamentom  
Szerint kinek mit akart hadni ezt az föllül megh mondot  
Summa penzt mikoron mind az attiafiakkal eggetemben oda  
Keg[elme]tek köziben mentenek volna, az jambor testamentomosok  
Mindeniknek rez szerint az öveket megh advan akkor az  
Üdőben az katalin azzon bakos balintne volt rabsagban es  
Az ü reszet az föllül megh mondot summat az testamentomosok  
Bakos balintnak kezehez nem attak volna hanem az miklos  
Deaknak es az benedek deaknenak menedek leuelere Ký  
mastannis az Jambor testamentomosoknak kezeben volna  
feleletiben az benedek Deak felesege kepeben mutat az  
Jambor testamentomosokra, mivel hogh az rabsagban az bakos  
Balint germekinek anniok katalin azzon megh holt volna  
Aztat resz penzt kiröl menedeket attanak volt kevannia  
hogh ket fele ozlatnek fele miklos deaknak fele benedek  
deaknenak merth Bakos balintot sem az bakos balasne sem  
az megh holt rab azzon' tutorra nem hatta volna. Etc.  
Mas felelete ugian ezen benedek deaknak Hogý az rab azzonnak  
Bakos balasnenak annianal első uratul hozot penz volt volna  
Zaz forent kit tartot volna az ü ket gyermekenek miklos  
Deaknak es benedek deaknenak aztis tamaztiak az  
testamentomosokra es egh iambor azzoniallatra ký lakozot  
volna az bakos balasnenal Jakonera.

---

<sup>26</sup> Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy  
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 7.

Anno 1602

Seabairg Emeter suo Binsagabon  
talhan Janus Insulij. Lukka Erak falo Peter  
Waga Janus tilijal afs tis agosau fola  
miltijet sig Mulope adu il sig mijut  
kifad ~~manant~~ f.

Sigfanto mijbulij tilija afs crisoar Eimer  
bafant magna, finjra & kanijsa:

Mijkolij Janus Erak tilija afs bel Janus  
Iofagall, afs fuf fuf fjermetis  
dag kun marbon il us adbafra:

ig Eje Apratt.

Maktarij naj Ambrus fol vata & korbelen  
afs fo filijegent katulij afsonijal, mijut  
dag filijegent il dagjunu naj Ambrus  
il mijkoliton afs filijegent & fogatta  
vata, & afs igifs tunar Jelen kun  
illijer skul kopra & kilettik kiltis  
dag naj Ambrus kiltis majati fijere  
dag joba colbe afs fo filijegent il  
nun dagja, & Ambrus vilijegent  
kiltis, mijut igats bafantol fukent dag.

MEZŐVÁROS: JEGYZŐKÖNYV  
(1602)<sup>27</sup>

Anno 1602  
Szabary Demeter feó Birozagaban

Talpas Janos vnokaý, Lukacz Deak, Szabo Peter  
Varga Janos tiltýak az Kis agoszat szölött  
mellyett Vÿ Miclosne adot el ugÿ mÿntt  
eösteöl marattat.

Szÿ Jarto Mÿhalÿ tiltÿa asz csiszar Dienes  
Haszatt magara, fiaÿra es Leanÿra:

Miskolcj Janos Deak tiltÿa asz Bek Janos  
Joszagatt, asz Pal Pap Giermekire  
Hogÿ Kun maton el ne adhassa:

19 Die Aprill<sup>is</sup>

Maklarÿ Nagj Ambrus Jöt vala elönkben  
asz eö felesegeuel Katalyn aszonnÿal, mÿnt  
hogj feleseget el hagjuan nagj Ambrus  
it miskolczon asz felesege le fogatta  
vala, es asz egesz tanacz Jelen leuen  
ilyen okkal eöszwö bekeltettek eökött  
hogj nagj Ambrus kötöttö magat fejere  
hogj soha többbe asz eö felesegett el  
nem haggja, hane<sup>m</sup> Jamborul tisztességbe<sup>n</sup>  
tartja, mÿnt igaz haszasok szoktak elnj.

---

<sup>27</sup> Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Levéltár, Miskolc város levéltára: Városkönyvek, I. kötet, 146.  
p.



SZOMBATHELY MEZŐVÁROS: JEGYZŐKÖNYV  
(1609)<sup>28</sup>

29 die Junj

Leuata Causa Martini Krisanicz de Wyhegy  
Vt Actoris Contra Matthiam Choy ~~Velutj in~~  
~~Causam~~ de Bwk Velutj in Causa<sup>m</sup> Adracta<sup>m</sup>

A<sup>ctor</sup> in sola p<sup>er</sup>sona p<sup>ro</sup>ponit, Hogj ez el multt 1609  
Esztendeoben Volttak az Vr eo Nag<sup>ysag</sup>a szantasan  
Chakanban keneresnek okaertt, Veszett el kett lo-  
uok, Meljnek egjket itth szombathele<sup>n</sup> pinkeosd  
szokadalmakor megh talalua<sup>n</sup> teoruen szerint meg  
tartoztatta<sup>m</sup>, Azertt orszagunk eleo teorvenje  
szerint azt kiuno<sup>m</sup> hogj keg<sup>yelme</sup>tek kezunkheoz  
Adgja, de mi az Jambornak tisztessége ellen  
semit ne<sup>m</sup> szolunk

J<sup>n</sup> causam attractus dicit Hogj en nem tudo<sup>m</sup> ha eouejek az lo auagj ne<sup>m</sup>  
de en Chjganoktul chereltem Vepben ez  
esztendeobelj aldozokor Cheoteorteokeo<sup>n</sup> szabad  
szokadalomba, meljet ha szuksege leszen megh  
bizoneto<sup>m</sup> kik eleott cherelte<sup>m</sup> mertt en igaz  
Marhat atta<sup>m</sup> erette es Perenyebe<sup>n</sup> vette<sup>m</sup> az  
Louat kit erette adtam.

Deliberatu<sup>m</sup> est. Az A<sup>ctor</sup> tartozyk harmad magaua  
Orszagunk eleo teoruenje szerint meg eskunnj  
azon hogj az a lo eo teoleo Chakanj feoldrul  
gonoszul veszet el

Martinus Krisanich actor  
Michael Kralouicz  
Pulus guczkouicz

Juratj sunt Cora<sup>m</sup> Judicis  
Oppidj Sabarien<sup>sis</sup>

---

<sup>28</sup> Vas megyei Levéltár, Szombathely város levéltára: Városkönyvek, I. kötet.



EMLÉKIRAT: JÁNOS KIRÁLY ÁRULTATÁSA  
(1530 körül)<sup>29</sup>

Nagy Nykapolyon fewlewl vagyon az dwna melleth Magyarorzagba felewl mýnth egy Magyarý mely fewldewn, ezth kedýgh wayda okossagbwl mýwelthe woth, hogy chak Inkab bekebben es zabadban lehethne zewmbe es zolhathna az chazar emberewel, es hogý thýthkobbanes az few neep oth nem lethebe, lehethne a zollas, Es mýdewn az el walazthoth nepeth el bochatta wona nagý kýs nykapoly ala a chazar embere, a mýnth megh woth neký hagýwa es Izenwe waydathwl althal ewezthethý magath egý saykan, kyth Janos wayda nagý thýztewsseggel fogad, es sathoraba wýzý bë es megh hagyá zolgaýnak, hogý soha senkýth bë ne bochassanak ew hozza oly ember ne lehessen, Azonkewzbe az magyarok a kýk kýs nykapoly ala mentek woth, magokath mýnden serenchara wethwen, ký ký mýnd akarwan mwtathný wranak az ew zolgalathýath, ký ewklel woth, ký feyeth wezen woth, ky raboth fogh woth, ky megh sebessedýk woth a hartzon, merth a therekek erthwen az wayda akarathýath mýnd kýs nykapolyba gýwltek woth, es oth kezen wartak ewkwth. Few keppen kedýgh a keeth few ember egy maas bozwssagara ellenkedven, banffý Jakab es bodo ferencz wetýk woth magokath banffý Jakab azth akarwan mwtathný, hogy ew nalanal senký job oth nýnchen, es senký hatha megeth job legenýek nýnchek, mýnth az ew hatha megett, bodo ferenczes kedýgh výzonth akarwan magath jelenthený, wý solga lewen, hogy senký oth ew nalanal nagyob embewrssegeth ne mýwelt legyen, ký chak egyedewl kopýayath kezebe wewen, mely kopýanak a vēge kettews woth, kýn keth kopýa wassath wýsselth mýndewnkor, es mýnd vegýgh, meegh az ferdýnandos kýralý fogsagaba esseth olyant wýsselth, a zolgaý kewzewl ký megýen a terekek felē es lat egy dombochkan heth lowon walo thereketh, hogý fel wethwe kopýayokath weztegh alnak woth, kýathný fogýa ewketh hogý egyk Iwnne ký kewzewlek, a kýnek kedwe wona ewklelný, de egyk sem akar ký Indwlný, mond nekýk, ha egytek nem akar vagy nem mer ký Iwnný, ottan Iwýen kettew, valamelý akarna, de ketten sem akarnak hozá menný, mond nekýk, ha ketten sem merthewk ký Iwnný, ottan Iwýetek harman, harman sem Akarnak Indýlný, mond nekýk, ha harman sem merthewk

---

<sup>29</sup> Országos Széchenyi Könyvtár, Fol. Hung. 45.

Hija deudas netem: Jundans en Garfia: Kijuntem net Utman  
 / heren halar ur yftimer bayur Jo Eguffeban: Kijt Kjuanor  
 tje fyllo: es: af: my jhume kintil hallanya: touabban, tje  
 ajt: tje netid bog: may nupen: Jundatam Kijvat & Kijp  
 a ravast; abel. Vof yecunoy merth: Ju: Kijp: Valastat  
 aj: spanyobr hada: clott. Vg: myntt: Enem Kijp. Kij  
 waduar: Kijel: myg. efun: Kijel onar: mypt: tot orjaktia  
 ha: ur: ifer Kijedj: touaban. Ju: Kijp. Brader: Enre hual  
 netem: Gaytota af: myg 53 B: farritot. Kijt Kijvan net Kij  
 Gaytot: Vale: af: Kijt: af: Kijvat. Kijvat: Ban: Kijvat  
 myndin: Kijp. Kijvat Kijl: Kijl: Gulla. Kijp: papot my  
 Jh. Kijvat. Kijp: af: myntt. net my aggya: net  
 ha: my: nam: aggya: Kijvat: Kijp: my: a. Drija  
 es: haa: my: adanyja tabat a myntt. Kijp: Kijp  
 Kijvat: my: Kijp: es: my: Junt: En: Kijp: Semmit van  
 Kijp: touaban. Ju: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp  
 Bor: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp  
 ha: ifer dranya: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp  
 Lomun: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp: Kijp  
 Utman. Vale: Jundaton. e s 3. 2.

Castellanys.

Hija deudas netem  
 Barbara: Dhomat  
 a. Kijp: Kijp: Kijp

KASZTELLÁNFY JÁNOS LEVELE ÖSSY BORBÁLÁNAK  
(1539)<sup>30</sup>

Thyzthellende nekem: zerelmes athanfya: kezenetemnec vtanna  
legen hala vr istennec vagioc jo egessekben: kytt kyuanoc  
the tyllod: es: az: my germekinctil: hallanya: touabban Irhatom  
azth: the neked, hog: may napon: Indultam: kyrral e felsege  
acarachyabol: vezpremre, merth: Iw: felsege valasztot  
az: spanyoloc hada: elet: vg: mynth: enen: kepeben. kýk  
wadnac: kezel: nýg: ezeren. kykel. onan: megek: tot orzaka  
ha: vr. isten engedý: touaban: Iw felsege. Bradach: emrehnel  
nekem: haytota az: njgh zaz forintot kytt kocýan neký  
haytot: volt: az: erth: az kýrral leueleuel: Ban: leueleuel  
mynden: kesedelemnel kyl: kylch: hozza. gerg: papot my  
plebanusunkath: hog: az: pýnzth. neky meg aggya: mert  
ha: meg. nem: aggya: karanakes: fogya meg: adnya  
es: haa: meg: adangya tahat a myrre zykseked lezen  
kelcheed: mig leen: en: meg: leuek: en kedyk semmit nem  
kessem touaban: Iw felsege. egeb: keppen: kehelmes valazthal  
Bochatot kýtt micoron: zemben: lezenk: meg: mondom  
ha: isten acarya: fyzethessem lezen. kývanlac Io egessekben  
leennem: kelth ez level Bechbeenn Remette zenth: pal nap.  
vtan: valo: zombaton. 1539

Castellanffy Janos

thizthellende ewsy  
Borbara: azzonniac  
adassek ez: leuel

---

<sup>30</sup> Zágráb, A Horvát Akadémia Levéltára, D. XXIX – 158.

tyksaluden wren kuzumem ajundaja wren kuz adem a kuzaludenk  
twanara gogy kuz al mule kuzaludenk fu luden waz wala walanij  
kuzal ad nogy antal, kuz lundenk marawala adyga galzaz ff.  
kuz fu kuzal dibrigunden zanz gij wogy nogyaj dibrigunden magy  
tanzaluden wala magy gogy lundenk gogy kuzaludenk azuz afer  
luden fu luden kuz wuzer kuzal nogy jwam fozadwem lundenk  
gogy kuzaludenk gogy amjwal lundenk adyga maradunis kuzaludenk  
wogyan azen kuzaludenk azuz magy dibrigunden. lundenk fozadwem  
: lundenk ada nogy jwam gazon azuz ff. magy ados gazon zanzaludenk  
: azuzaludenk  
kuz kuzal gogy kuzaludenk kuz kuz magy jwam dibrigunden magy  
ad fu fozadwem. mar gazon alaludenk magy wuzer az kuzaludenk  
jwam magy wuzer a kuzal kuzal kuzal wuzer wuzer  
wren wala magy zanzaludenk i 5 5 3

Janus Simij  
9

MAGÁNSZEMÉLY: SINAY PÉTER MISSZILISE  
(1553)<sup>31</sup>

Tyztelendew wram kewzenetem ayanlasa wtan ezt adom te kegylmetek  
twttara hogÿ ez el mwlt eztendewbe en twlem wet wala walamÿ  
barmot az nagyÿ antal, kyert ennekem marat wala adossom hatzaaz fl.  
Ezert en ewtet debrechenben zent gyewrgÿ napÿaÿ sokadalomba megh  
tartoztattam wala myert hogÿ laatam hogÿ cÿawarogh azert akor  
enne fen tewlem kyÿ wewe ewtet nyÿlas istwan fogadwan ennekem  
hitÿre tyztesseghere hogÿ annywal ennekem adossaa maradnais enghem  
wgÿan azon eztendewbwe arrolis megh eleghÿtene, ennekem penyÿg  
Iwven az ydewbe ada nyÿlas istwan harom zaaz fl merth ados haarom zazawal  
kyre kerem hogÿ erewltesse ra kgmed Nyÿlas istwant eleghÿcyen megh  
az en penzemmrewl mert hanem altalanfogwa megh wezem az enÿmet  
Isten megh tarcÿa te kdet. Ez lewel kewlt waaradon wyzkerezt  
wtan walo masod zerdan, 1553

Petrus Simaÿ

Etc.

---

<sup>31</sup> Štátny okresný archív v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy  
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 5.

L'istintuukit ut hyswifiget Zolgalatunkat Jozuk Mijut  
 1978 lundö Nurus Wajukmak Towaba ut Jozuk h' kig.  
 ystunpökunk, fogj itt borsör ut Jozuk Mestör k'lyber wij  
 wump bunnunk, ut af Jozuk mestör mig k'adöfe fannan  
 walog wagjunt, mig mig moudet fogj sambatiak wagjunt  
 fowaba aftit ut k'ur fogj wagjunt wawot. Le war li Na lunk  
 aftit mig Mutalok m'ij, Mijud m'ur it Mijut Jabadon  
 nom sagja fogj Jozuk fannan k'ist k'ellit Magunk  
 borsy umbört k'ur fannan, wogur mafod Nagon w'ij ut  
 k'ist be wijut ut sek fannan ut m'ud af k'ist  
 ut m'ud m'ur it Nagj k'utt b'ij d'it k'ellit, af k'ist  
 k'edig gumbor m'ur it, k' ut k' k'igjunt d'it k'utt k'uttara  
 adesa ut w'ij m' fannan mouda fogj ölljan walog wagj  
 w'ij m'ur it af k'ist öndan laknak, aftit w'ij ut som sagj  
 af sambatiak Jabadon Jozuk m'ur it af k'ist k'ist, aftit  
 h' k'igjunt k'issa fa ölljan m'ur it k'ölljan w'ij k'ur  
 w'ij, m'ur ut föm h' walogut m'ur it motta sek fannan  
 ber ut, m'ur w'ij k'ist ut m'ur it wala fogj ut w'ij k'ist  
 ut m'ur fannan k'ist, aftit k'issa h' k'igjunt k'ist, m'ur  
 most m'ur k'ist ut ut m'ur it walogit ut k'ist k'ist  
 k'ist m'ur it be m'ur k'ist ut m'ur it k'igjunt k'ist  
 Jozuk m'ur it m'ur h' k'igjunt k'ist, f'adott borsör Martij  
 3 Naggan 15 5 8

Jozuk M'ur it  
 k'ist k'ist

MAGÁNSZEMÉLY: MISSZILIS  
(1556)<sup>32</sup>

Kezenetewnket es hÿwsegös zolgalatunkat Iryuk Mÿnt  
tÿztelendö Nemes Uraÿnknak, Towaba ezt Irywk tÿ keg  
ÿelmetöknek, hogÿ itt bechbe az polgar Mestör Eleÿbe wÿ=  
wenek bennewnk, es az polgar mestör meg kerdöze honnan  
walok wagÿnk, mÿs meg mondek hogÿ zombatiak wagÿnk  
towaba aztÿs elö kerr hogÿ wagÿon waros lewele Nalunk  
aztÿs meg mutatok nekÿ, Mÿnd erreis Mÿnket zabadon  
nem hagÿa hogÿ Jarÿunk, hanem kezest kellet Magunkert  
bechÿ embört keresnewnk, wegre masod napon egÿ az  
kezest be wÿwök es sok Jambor elött mÿnd az kezest  
es mÿnd mÿnket Nagÿ rutt bezedökel Illette, az kezes  
kedig gruber miclos, es ezt te Kegÿellmetöknek tuttara  
adom ezt egÿnehanzor monda hogÿ ollÿan arulok wagÿ=  
wnk mÿntt az kÿk budan laknak, azert egÿet sem hagÿ  
az Zombatiakba zabadon Jarnÿ mÿnt az raczoknak,azert  
tÿ kegÿelmetök lassa ha illÿen newet kellÿön wÿselew  
wnk, mert ezt zömely walogatas nekwl motta sok Jam  
bor elött, meeg egÿebekÿs intnek wala hogÿ ez dolgott  
el ne Zenwedÿwk, azert lassa tÿ kegÿelmetök, mert  
most mÿ raÿtunk lött ez vtannis walakÿ ide fel Iw  
kezes nekwl be nem bochatÿak meg hÿdÿe kegÿelmetök  
Isten tarcha meg tÿ kegÿelmetöket, Adatott bechbe Marti  
3 napÿan 1556  
Ferenchÿ Mathias  
Zabo Lörÿncz

---

<sup>32</sup> Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy (Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 6.

2. Itij miffra bjo vram, kuzumvank it magneak  
 mij and af a vofan. Gij Zombosij kander, kjo v  
 Jant, doos der ala, nagjfalnij Zung fampok  
 fl 128. kjo v voolf koto lifzija, Gogij miff  
 it il miff Zung mij Gal kapijara, fuf gijwa  
 koto miff eligijefji miff kjo v miff eligijef  
 k l miffadoef, Zon Zung fants 2020 gij  
 it nagj Zombosij kof af mij Gal vak fl 276.  
 Zung af kjo v fants dooproganiraf, G  
 Zung fants 2020 gij miff fuf, gij 20 doopra,  
 gabo l kjo v fants mij Gal vak 2020 gij miff  
 fl 128. Zung af to bjo v vram koto lifzija  
 kjo v kjo v fants Gogij froyion ala,  
 k f gogij, da il volgraf, miff af gij af g  
 miff miff kjo v Zung fants miff 2020 gij il  
 miff gabadij itij af miff il miff gogij af k,  
 Ga f miff g, gij kjo v fants af miff gogij af k,  
 kjo v vram Gogij af miff miff ad gogij af k,  
 miff af gij af 2020 gij kjo v miff af gogij af k,  
 kjo v kjo v vram gogij af gogij af k, miff miff  
 Zung miff gogij af il gabadij itij af k, vabr  
 Gogij af kjo v gogij af k f miff 15 gij

Laftant kjo v miff gogij af kjo v vram gogij af k  
 vram gogij af kjo v vram, Cap f miff gogij af k  
 vram gogij af kjo v vram, gogij af kjo v vram  
 gogij af kjo v vram, gogij af kjo v vram  
 gogij af kjo v vram, gogij af kjo v vram

MAGÁNSZEMÉLY: MISSZILIS  
(1561)<sup>33</sup>

Jo attyamfya byro wram, kezenetwnk es magwnk  
Ayanlása wthán. Egý zombathý ember, kys wr  
Janos, ados Ide alá, nagyfalwý Zený Janosnak  
Fl 138 kýre wolph keotelezese, hogý megh  
Ez el mwlfh Zenth mýhal napýara, Ith gýwlan  
Eoteth megh Elegýthý mellýet mýnd ezdýgh  
El mwlfathoth, azon zený Janos tartozýk  
ez nagy zombathý kadas mýhálnak fl 276,  
azerth az kýswr Janos adosságáerth, ez  
zený Janos tarthoth megh Ith, az ew adossa-  
gabol kýwel kadas mýhálnak tartoznýek  
fl 138. Azerth Jo byro wram erewlfesd  
reya az kýswr Janost hogý Iwýeon ala,  
es Igazýcha el dolgath, merth azdýgh az  
marhath kýth Zený Janos meg tartoth, el  
nem zabadýttýok mýgh el nem Igazodik,  
ha penygh az kýs wr Janos az mý zegenseg-  
ben wolna hogý azt meg nem adhatná,  
mý ollýath tartwnk erte, ký megadhassa,  
chak twdasunkra agýad oztan mý ennek  
az ew marhayath el zabadýttýwk, vale  
Datum in arce gýwla 2 Juný 1561

Ladislaus Kerechený de kanyáffewlde p<sup>rae</sup>fectus  
Arcis oppidi gýwla, capitaneus Sac<sup>ae</sup> Caesar<sup>cae</sup>  
Regie Ma<sup>ies, a</sup>t<sup>tis</sup>, parciu<sup>m</sup>q<sup>ue</sup> inferioru<sup>m</sup> regni  
hungar<sup>iae</sup> supp<sup>re</sup>mus, ac comes comit<sup>a</sup>tu<sup>u</sup>m  
Zarand et Bekes etc<sup>etera</sup>.

---

<sup>33</sup> Štátný okresný archiv v Trnave (Nagyszombati Állami Járási Levéltár) Archiv mesta Trnavy  
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 6.

Sarva Regia Maiestas domine  
 Domine mihi naturam clarem  
 iudici ualete felicitatem utamur, felicitas  
 vram ez el mihi natura mitior az en  
 Regimio vram firmiterandus Chazar, a  
 Kir en a magiar Karman folgaltam, az  
 vristin emilagbol bodegul kintu uolna,  
 amnat utama mitior maximilianos Cha-  
 zar, ab krotosum el borhatu uolna,  
 az en magiam dolgoert ide erdölbo, hoz  
 en n. felszegod az en bisset vram abral,  
 ualanni kirofogom napion az n. felszegod  
 bivedelmaba, hoz mag kintu, vristin  
 mib foiverlontol, ab n. felszegodm Comu  
 daltam magiam, hoz ha n. felszegod  
 mig adma Regimio, vristin, tabat uala-  
 hol a n. felszegod bivedelaba li kintu mag  
 amnat, ab n. felszegod mig adma folgalma  
 mint kintu porent uale pendentium  
 Afantoz, helleam, hoz az vristin pament,  
 es mag bariat n. felszegod kintu atta, (a  
 kin en mag kintu porent vroltam) es  
 n. felszegod mindmortal mag Regimio  
 bivedelaba, a Kir n. felszegodhoz kintu, mig  
 asorkaliba Kir n. felszegodm ellon seji uolna  
 net, hoz mind fidentu is pament n. felszegod  
 mig kintu, es mindmortal n. felszegod a vristin  
 fogom kintu, gondolnan el kintu magamba  
 onnull bisset vramat bissetabolis (a ki  
 n. felszegodm ioakaroz), mind hoz en elri-  
 tol fogu, a n. felszegod attiamat, es fratru jor-  
 got hoz folgaltam, az utam az en Regimio  
 vramat bisset kintu bisset folgalma, a  
 fidentu, mindmortal n. felszegodm uolna kintu  
 mag, es a mit intam folgalma n. felszegodm  
 amnat folgalma, es folgalma a kintu, utol  
 pament n. Regimio vramat kintu Chazar  
 mat, amnat vristin es kintu, utam, a Kir mig  
 is mutatam az n. felszegod kintu folgalma, hoz  
 attam uolnamat kintu kintu, im utol  
 kintu brassai ianofnar, bisset mit folgalma  
 a n. felszegod kintu, a Kir en apt kintu  
 hoz n. felszegodm mig mandota, mint kintu

MAGÁNSZEMÉLY: BORNEMISZA FERENC MISSZILISE (RÉSZLET)  
(1564)<sup>34</sup>

Sacratissima Regia Maiestas, domine,  
domine mihi naturaliter clementissime

Öröke valo szolgalatomnak utanna, fölsegös  
uram ez el mult napocba mikor az en  
kegelmes uram ferdinandus Chaszar  
a' kit en a' magyar kamran szolgaltam, az  
uristen e vilagbol bodogul kivöte volna.  
annac utanna mikor maximilianos Cha-  
szartol el keretoszven el bochatot volna,  
az en magam dolgaiert ide erdelbe, hog'  
en te fölsegödtol az en bÿzot uraim által,  
valami nerösegöm vagion az te felsegöd  
birodalmaba hog' meg kernem mint kegel-  
mös feiedelemtöl, es te fölsegödnec commen-  
daltatvan magamat, vag' ha te fölsegöd  
meg adnia kegelmössegeböl, tahat vala-  
hol a te fölsegöd birtokaba le teszöm mag-  
amat, es te fölsegödet míg elnec szolgálnam  
mint természet szörent valo feiedelmömet.  
Azonközbe hallam, hog' az uristen szacmart,  
es nag baniat te fölsegöd keszeben atta, (a'  
kin en nagy szivem szörent öröltem) es  
te felsegöd mindenöckel nag kegelmössen  
cheleködöt, a' kic te fölsegödhez tertenec, meg  
aszockalis a' kic te fölsegödnec ellensegÿ volta-  
nac, hog' mind feiöcnec ioszagocnac te fölsegöd  
meg kegelmözöt es mindent te fölsegöd a' hÿw-  
segere hinac, eszocket gondolvan el tekelem magamba,  
nemell' biszot uramnac bisztatasabolis, (a' ki  
te fölsegödnec ioakaroia) mivel hog' en elei-  
tol fogva a te fölsegöd attianac es frater gör-  
göt hog' szolgaltam, az utan az én kegelmös  
uramat lengel kiralt holtaig szolgálnam es  
fÿyatis mindenkor te fölsegödnek iovat kivan-  
tam, es a' mit tutam szolgálni te fölsegödnec  
örömöst szolgaltam, es szolgálni akartam, utol-  
szor az en kegelmös uramnakis romai Chaszar-  
nal mind ielön es tavol letembe, a' kit meg-  
is mutatam az te fölsegöd hÿv szolgálnam, hog'  
ott fen voltanac követsegön, im utolszor  
kedig brassay ianosnac bechbe mit szoltam

---

<sup>34</sup> Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Hungaria: Miscellanea Fasc. 431/A. Fol. 361–362.

In Melysh Ferenc, iftudom az elie ffrank, affjanak  
fjwanak, az zent lile ffrank, lilyes zent garmfay,  
nyj zidony ffrank, huj in dijlojcor Warakt, az  
Nagyjagos Emjnygh, zgyonok ffrank, is az in  
fufjogimk, az Nagyjagos Orghs Berlala Assomak,  
is az in gjerimk, hiorok ffrank, zgyonok  
fuffjanak, zgyonok Sufannak, zgyonok  
fionanak, zgyonok, az ffrankim zgyonak, hiorok el  
Nau zagyantem, hantem Warantjkoron, in zidony magy  
zgyonimk, Midek akatok az kydelenimk  
kzidony adom az in hantem zgyonok, is ffrank zgyonak,  
hantem gyt az Nagyjagosant zgyonok in gytelak,  
Az in ffrank zgyonok magy ffrankim, az lilyes zent  
garmfay az zgyonok ffrank, az in zgyonok hantem.  
hantem zgyonok zgyonok, hantem az kydelenimk hantem zgyonok az  
ffrankim akat. Kozel dijlojcor Warantem zgyonok  
Assomak hantem akat. Nagyjan. hantem az 15 67.

Melysh Ferenc  
K. F. Frank

MAGÁNSZEMÉLY: MELITH FERENC ESKÜJE  
(1569)<sup>35</sup>

En Melÿth Ferencz, eskwseom az eleo Istennek, Attÿanak,  
fÿwnak, az szentt lelek Istennek tellÿes Zenth haromsagh  
egÿ bÿzonÿ Istennek, hog en Dÿosgyeor waratt, az  
nagÿsagos Ennÿnghÿ Theoreok Ferencznek, es az w  
felesegenek, az nagÿsagos Orzagh Borbala Azzonnak,  
es az w gyermekÿnek, Theoreok Istwannak, Theoreok  
frwsÿnanak, Theoreok Swsannanak, Theoreok  
Ilonanak, tarthom es semmÿnemew zÿn alath, twleok el  
nem idegenettem, hanem walamÿkoron, en twlem megh  
kÿwannÿak, mindem okwetes es kesedelem nekwl  
kezekben adom az en hÿtem zerÿnth, es senkÿnek egÿebnek  
hanem chak w nagÿsaganak tarthom a hazath,  
Az wr Isten engem wg segellÿen, az tellÿes zenth  
haromsagh eg bÿzonÿ Isten, az en ÿgaz hÿtem.  
Kÿnek bÿzonsagara attam ez leweleth kezem ÿrassa es  
peochetem alath. Kelt Dÿosgyeor waraban kÿs  
Azzonÿ hawanak wtolso napÿan. Anno domini 1569  
Melÿth ferencz  
keze Irassa

---

<sup>35</sup> Magyar Országos Levéltár, P 108 (Esterházy család levéltára), Rep. 45. Fasc K. N. 210.



MAGÁNSZEMÉLY: SZINÁN SZANDZSÁKBÉG MISSZILISE  
(1571)<sup>36</sup>

Egrefie milesque vicine salutem ac solitam exhibicionem. Vettem megh ertem az keg. levelet, melybe ir nekunk az miskolchial felel, hogÿ ne bancham miatt bantanam nem bantom. Im bekevel haza bochattam oket mert iobagim en sem bantom az keg. baratsagaert. Towabba hol ir keg. az adossag felel, azert im mÿ megh hattuk az miskolchialnak, hogÿ az mÿ sommankbol az hetwen forintot agÿak meg keg. es keg. agÿon arrol egÿ menedek levelet nekiek, hogÿ mÿs megh higÿuk, hogÿ megh attak. Towabba az Iwzuph wayda megh oda le vagÿon, lowat keres, im penig az cherybasa megh iot, napon-kent warÿuk Iwzuph waydath es mihelt meg io az kegde megh lezen vagÿ lo lezen avagÿ penz lezen az el nem vezhet az kegde, im az Delÿ Boli felolis azt irhatÿuk, hogÿ az o lowaÿ it nem voltak Szent Mikloson tartottak. Azert Delÿ Boli az lowakert ment es mihelt megh hozzak kegnek be kÿldi. Az [keg.] kedweert az miskolchÿakkal minden iot chelekedunk, de keg is hagÿa meg nekik, hogÿ szo fogadok legÿenek es az en penzemet agÿak megh va[- -] en Szentgerg nappa el vegeztem velek az birakkal, en abba meg maradok, azon ember vagÿok. Vale optamus, datum Hatwan, 5. Septembris, anno domini 1571.

Zinanbegh szanchÿak, praefectus  
arcis Hatwan fidelisque cesare maiestatis

---

<sup>36</sup> Magyar Országos Levéltár, P 707 Zichy cs. Miss. OL Filmtár 4543. sz. tek. 6. c. 426. raksz. cs. N. 2093.



MAGÁNSZEMÉLY: MEHEMED AGA MISSZILISE  
(1573)<sup>37</sup>

Týztelöndeö Baratim közönetömet es myndön  
týztössegös Dolgokban Aianlom Zolgalatomath  
kegeęlmetöknek, tovabba azt Akarom ktöknek  
meg Jelentený Hogý mivel az ket sýdo fekete  
moýses, es abraham jeöt wala az én ns vram-  
hoz, panazolkodanak Hogi mivel feketę denos  
miat nagi karban marattanak, kit bevébben  
Az en ns vram levelebol meg erthet ktök  
Býzoniara Igön Haragnek eö nsga, effele  
Chýgansagaert, vgi annira, hogi vgýan  
nem akar Immar eö nagsaga vgý levele-  
tis adný, eggeknękes, Azert en nagi Byztomban  
Ireğ keöknęk, kerömes keöket, hogý  
eleghitessetök meğ vele, ne törtęnniek  
mas büntęlent vele, bantaný, mert azon meg-  
esküet eö nagsaga Hogi ha erre ktök Jo  
moddal gondot nem akar viselný vagy  
lezen valakinel úti levele vog [...]  
de altalan fogva embeöre tartat erte. Azert  
Juiön ala warassa Trombitas Janoshoz  
Im az Hitömrę fogadom hogi en magam  
Szepön meg allattatom wket, es az felere  
eztendeig s meg tovabbis el wartatom,  
Isten ktökkel Datum budę 17 die Martý 1573.  
Az ns muztaffa passa tolmacia  
Mehemmed Agha

---

<sup>37</sup> Štátný okresný archív v Trnave (Nagyszombati Állami Járasi Levéltár) Archív mesta Trnavy  
(Nagyszombat város levéltára) Missiles Kart č. 8.

Dermercket die Ausgaben  
meines Amtes zumhaller  
dieß Register wie folgt. Anno  
1550. 17

### Gemeine Ausgaben

In diesem Amte sind folgende Ausgaben  
gemacht. In dem Jahr 1550. 17  
wurde von Wolfspang einmal  
Befahrung gemacht fünf Wirtshaus  
gärten in dem Dorf von 1550. 17  
sind fünf Pfennig 3 Denar in gold  
daran sind gemacht fünf Pfennig 300  
Zins der fünf Pfennig 1550. 17  
sind an die fünf Pfennig 1550. 17  
die fünf Pfennig 1550. 17  
sind gemacht fünf Pfennig

A. 2. 50. te 3

Wie falls die fünf Pfennig  
Stadt Procurator für die die  
die fünf Pfennig 1550. 17  
die fünf Pfennig 1550. 17  
die fünf Pfennig 1550. 17

A. 18. te. 5. 10. 3

A. 2. 68. te. 5. 10. 3

VÁROS: SZÁMADÁSKÖNYV (részlet)  
(1550)<sup>38</sup>

Vermerckht die Ausgabenn meines Camer Ampts Innhaltt diß Register, Wie  
volligt Anno 1550<sup>e</sup>n

Gemaine Ausgaben

Erstlichen Vermug herrn Cristoffen Humel nagst-  
gethane Camer Raittung kauften meine  
herren vom Wolffganng Thumbßakherstein halbe  
Behausung sambt funff Weingarten, auch  
garten in der Vischergassen vmb 550 tl. d. vnd  
seiner hausfrauen 3 ducaten in gollt leitkhauff,  
daran Ime gemelter herr humell bezallt 300 tl. d.  
zusambt dem leitkhauff Gebb noch Resst, so mag  
Ime an diser khaufsumma schuldig 250 tl. d.,  
die Ich Ime gegen Quittung so Ich auf das Ratt-  
hauß getragen bezallt

L. 250 tl. d.

Mer Zallt Ich dem herrn hanns hoffmann Gmainer  
Statt Procurator fur das so Er die Verganngen  
Jar Gmainer Statt biß auf verschine Weinachten  
ditz 50<sup>e</sup>n Jar Procuriert vnnnd gehandelltt  
16 taller

L.  
18  
tl. 5  
ß  
10  
d.

Latus 268 tl. 5 ß 10 d.

---

<sup>38</sup> Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. A. 1009. Számadáskönyv, 13. kötet,  
1550. 81-103. p.

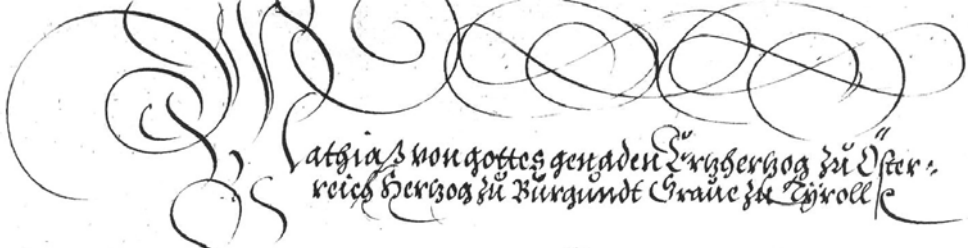


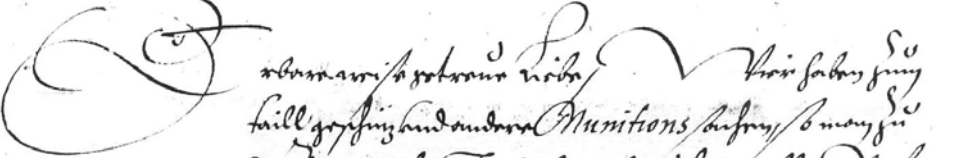
VÁROS: INVENTARIUM (Részlet)  
(1586)<sup>39</sup>

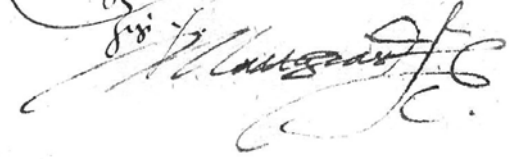
Anno Domini Millesimo  
Quingentesimo Octogesimo Septimo Vndeci-  
ma die Mensis July, Sein weillandt deß Ehrwürdigen  
Herren Vincenty Benefitialen alhieseligen verlaßne  
guetter, durch die Erhnuesten Fuersichtigen Ersamen  
vnd Weisen Herren Hannsen Tölltl der Zeit Burger-  
maister, Hannsen Schifer Stadtrichter, Gregorien Peschen  
vnd Mertt Mairn burger deß Innern Rahts, alhie in  
beysein der Ehrwierdigen vnnnd Geistlichen herren,  
Wollfgangen Spillinger vnd Niclasen Avhatsch von  
Netten Inuentiert, vnd nachuolgunder massen  
ordentlich beschriben worden. Actum Oedenburg  
Die et Anno ut supra.

---

<sup>39</sup> Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. 1003. Oertel anyag. Lad. VI. Fasc. II.  
Nr. 3. Inventarium


 atgias von gottes genaden Erzogherzog zu Osterreich  
 Reich Herzog zu Burgundt Graue zu Tirol


 Ich habe mich zu gütlichen rathen  
 will gesehen und andere Meritions dinsten  
 der Fürstlichen Fürstlichen gebornen wölben  
 alshiermit zu dinsten willben das alle die  
 Anwesenung zu laß sein vorandret  
 Das ist freit mit hieser ge  
 indiger beuolhen Das zu dinsten ge  
 sein seigen und laimben und auf alle  
 ronnig die zu hieser seigen grundigste  
 legen sein zu sein wöllet  
 Das alle die dinsten und hieser ge  
 und sein sein beuolhen mit zu dinsten  
 zu dinsten und dinsten das dinsten  
 die


 W.

KIRÁLYI KANCELLÁRIA: PARANCSLEVÉL  
(1595)<sup>40</sup>

Mathiaß von gottes genaden Erzherzog zu Österreich, Herzog zu Burgundt, Graue zu Tyroll

Erbare weise getreue Liebe, Wier haben zum taill geschütz vnd andere Munitions sachen, so man zu der farrerischen Impresa gebrauchen wellen, vmb allerhandt vrsachen willen daselbst zu Ödenburg in Verwahrung zulassen verordnet, damit num daselb versichert sein müge. So ist hiemit vnser gnediger beuelh, das Ir darzue gelegene Ortt darzue zaigen vnd Raumben, vnd euch selbst, auch die Versicherung biß zu vnser ferrern genedigist<sup>en</sup>Verordnung angelegen sein lassen wöllet. Daran beschiecht der Khaw-Asts vnd vnser gnediger willen vnd meinung, vnd sein Euch buebes mit gnaden gewogen. Geben zu Wienn den andern Tag decembris Anno funf vnd neunzig.

Matthias m. p.

---

<sup>40</sup> Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. A. 1003. Lad. VII. et G. Fasc. II. Nr. 66. Mandatum.



Ne dem Namen das Leben. Ich kenne die Bekanntheit  
Lunarisigen Dingen die Verbindung selbige Wissenschaft  
Daherhin hinmit offenbar in weiß die zusammenbricht.  
das ich gleichwohl derwärts laide, das kann Iquodm Gottes  
gütlicher unempfindlicher gästelichkeit, Merkwürdig, Und klar,  
sich die fassen gefasst Und billig betrachtet habe, das  
alle unempfindlich ist, die Natur tödlich Und die dem  
haben geboren, das auch den unempfindlichen hinmit nichts ge,  
wissens das der Todt, Und nichts Unwissenens dann die  
findt der Todt ist, demit aber nach unempfindlichen absterben  
meiner zeitlichen gütlicher wegen, so ich allein aus göttlicher  
geworden Und sagen überkommen, kein Unrecht oder Un,  
einigkeit sich selbst möchte, sondern findt Und einigkeit  
bleibe, das ich mit vollendeten unrat, gütlichen wissen,  
weiß Und redlich mein zusammenhängende fassung Und lassen  
willen, was ich den selbigen aus mächtiglich widerfahren  
gütlich fang macht Und nicht gefast die nachfolgende ge,  
sich die Ordnung in der aller besten form, fragheit Und  
gewordenheit dieser löblichen Stadt Verbindung inmassen sein,  
nach zusammen, zum glücklichsten aufgeführt Und be,  
schlossen.

VÁROS: VÉGRENDELET (Részlet)  
(1567)<sup>41</sup>

In dem Namen des Herrn Amen. Ich Veronica des Erbaren Emerich Zigen Burgers Zw Odenburg eheliche hausfraw Bekhenn hiemit öffentlich in crafft dits testamentsbrieff, das ich gleichwoll schwachs leibs, doch Vonn d<sup>em</sup> gnaden gottes guetter menschlicher geschickhlichait, Vernunfft und Verstandts zw herzen gefiert vnnd billich betracht habe, das alle menschen auß schuldt der Natur tödtlich vnnd zw dem sterben geborn, das auch den menschen hierauß nihts gewissers, dan der todt, vnnd nichts vngewissers, dann die stundt des todts ist, damit aber nach meinem absterben meiner Zeitlichen guetter wegen, so ich allein aus göttlicher genaden vnnd segen vberkhomen, khain vnfridt oder vnainighait sich erhöbe möchte, sonder fridt vnnd einighait bleibe, habe ich mit wolbedachten muet, gueten wissen, recht vnnd redlich mein testamentliche satzung, Vnnd bessten willen, wie ich dan solliches one mäniglichs widersprechen guet fueg macht vnnd recht gehabt dise nachuolgende geschaffts ordnung in der aller besten formb, freyhaiten vnnd gewonhaiten diser löblichen Statt Odenburg in massen hernach zuuernehmen zum zierlichisten aufgericht vnnd beschlossen.

---

<sup>41</sup> Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. 1003. Oertel anyag, Lad. 2. Fasc. I. Nr. 6. Testamenta



VÁROS: VÁROSI TANÁCSI JEGYZŐKÖNYV  
(1604)<sup>42</sup>

Camera inopiam impossibilitatemq<sup>ue</sup> nostram abundae satis intelligat  
remoram hanc ut aequi boniq<sup>ue</sup> consulat, patienterq<sup>ue</sup> ferat summis  
rogamus. In reliquo R. M. et G. D. V. nos humiliter com<sup>m</sup>endantes  
Sopronio 12. Juny A<sup>nn</sup>o 1604.  
Die 14. Juny A<sup>nn</sup>o 1604.

H<sup>err</sup> Geörg Prunner begert Zu erbauung seiner Pupillen Weingarten 60 Thaler.  
Abschiedt: seindt Ihme auf dem Rathhauß 50 fl beteiligt vnd Zugleich  
auch auß der behaltniß gegeben werden.

herr D. Christophorus Lachner ytzig<sup>er</sup> Statrichter hat durch herrn Fatiga ~~hat~~ bey  
einem Ers<sup>amen</sup> Rath wegen Confirmirung seines Studentenbunds  
anbringen laßen, d<sup>ass</sup> sie auf khönftig<sup>en</sup> Pffingstag Corporis Chr<sup>isti</sup>  
vmb j vhr nach mittag in seiner Behausung erscheinen vnd nacher  
sambt Ihrem Frauen beim Nachtmal verfarren sollen.  
Abschiedt: Ein Ers<sup>amen</sup> Rath bedanliht sich für sich vnd Ihre haußfr<sup>au</sup>  
der Würdigung vnd Ladschaft, mit vermelden wer lust daZu  
hab, werde sich wol einZustellen wißen.

Elias Voch Peckh alhie hat bei einem Ers<sup>amen</sup> R<sup>ath</sup> Clagsweise angebracht aine,  
d<sup>ass</sup> herr Lipoczý ein Zim<sup>m</sup>er in seinem hause noch yber die beteiligte  
Zeit innen behalte begert, d<sup>ass</sup> Ihme solches geraumt werde. Mehr  
begert Er Ihme auch die 9 fl, welche Er des Lipoczý weinZierl  
beZalt Zu restituiren. Abschiedt: Ist Ihme ein schreiben an gedachte<sup>m</sup>  
Lipoczý durch den herrn Statrichter, vnter der Statt Secret  
außZufertigen beteiligt.

Thoman Zim<sup>m</sup>erman hat angehalten vmb Bauerholtz Zu einem Stadel.  
Absch<sup>ied</sup>: Seindt Ihme 8 Seuln in Leupol Peckher Wald Ertheilligt word<sup>en</sup>.

H<sup>err</sup> Geörg Prunner vnd Sepacher erscheinen neben den befreundten vnd  
begern die Radelische Spörr Zu eröffnen. Item d<sup>ass</sup> man den Vn-  
geuogten Erben Vormundt setzen vnd verordnen solle.  
Abschiedt: Ein Ers<sup>amen</sup> R<sup>ath</sup> hat die Com<sup>m</sup>ission beteiligt, Melchior  
Kleinen Zum Vormundt verordnet vnd sollen die befreundte  
beim herrn Statrichter vmb schleunige befürd<sup>ig</sup>ung anhalten.

---

<sup>42</sup> Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára, IV. 1003. a. Rathspöccoll. 20. kötet, 1604.

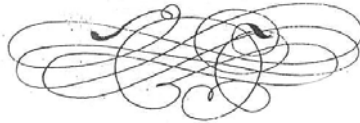
# Waisung

| TITUL |

**Heroldskathia**  
Stinters, desz gnueten Rathz  
und der zeit vortrordnaten.  
Herrn Michael Patheers Beydt.  
Michaelis alhier zu Sedenburg  
was zu derwegen in allen  
Empfangen und widerumb  
aufgegeben Satt.

Soprent  
Adam Leubitz

1672



# Empfang

Offlichere nimb ich in meinen  
Empfang den 16ten Febr.  
1672. Michaelis Patheers  
1672. Michaelis Patheers

3. Adam Patheers  
Herr.

1672. Michaelis Patheers  
1672. Michaelis Patheers  
1672. Michaelis Patheers  
1672. Michaelis Patheers

VÁROS: SZÁMADÁSKÖNYV  
(1672)<sup>43</sup>

Raithung

(Titul)

Herrn Matthiae  
Winters deß Innern Raths  
und der Zeit wolverordneten  
Herrn Kirchvatters bey St.  
Michaelis alhier zu Öedenburg,  
waß Er derowegen in allen  
Empfangen und widerumb  
außgegeben hatt.

De Anno 1672.

Empfang

Erstlichen nimb ich in meinen  
Empfang den A<sup>nno</sup> 1669ig Jäh-  
rigen Ganterkeß, lauth ferti-  
ger Räthung, als

3 Eimer Rothen  
Wein.

Dises Väßl ist den 16 February Ihr  
ßuaden (?), Herr Ungarisch bourscher  
nacher Wien geschiket und Ver-  
ehret worden.

Latus Nullum.

---

<sup>43</sup> Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. A. 1009. m.) cc.) Szt Mihály templom számadása, 1672.



VÁROS: KÉRELEM  
(1631 körül)<sup>44</sup>

Wohl Edl Gestrl. fürsichtiger, hochwiser  
auch hoch- und Wohlgelehrt Magistrat.

Demnach ich auf errichter meiner Vogtbahren Ihren  
vnd herr Samuel Nátl in Rust, an meiner Erbs-  
portion, vnd mein<sup>en</sup> lib<sup>en</sup> Elt<sup>ern</sup> herruhrendt, ein<sup>en</sup> tottner  
Weingarten in Wisern alhier, welch<sup>en</sup> gedachter herr  
Nátl bische ausgeschlagener, als ein<sup>en</sup> Acker besess<sup>en</sup>,  
beider an mich gebracht, und albereit solchen wi-  
derum ausgesezet, Wenn aber ich solch<sup>en</sup> ohne E:  
Wohl Edlen und Gestrl. Magistrats bewilligung nicht  
wohl gemüssen kan. Als habe ich E: Gestrl. Magistrat  
unterthänigst ersuch<sup>en</sup> wollen, dieselb<sup>en</sup> geruch<sup>en</sup> hochge-  
reigt, weil es, wie gedacht meine ererbte Erbs-  
portion, in ruchigen Rohteth gemüssen zulassen. Und  
was sich an demselben bißhero ailheit möchte ver-  
sen hab<sup>en</sup> in Gnaden zu wagen, was ins künfftig  
meine gebühr zureichen dav<sup>on</sup> wird, Will  
ich so willig, als gehorsam gerne dav<sup>on</sup> prustiren  
Auch mir gewertig<sup>en</sup> resolution Versichert  
Euer Gestrl. und Herr<sup>en</sup>

gehorsamst ergebener

Johann Ferdinand A[...]  
Burger in d<sup>er</sup> königl<sup>ichen</sup> Freistadt Rust

---

<sup>44</sup> Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. 1003. Oertel anyag, Plenipotenciales, instantia, admonitio. Lad. VII. Fasc. II. Nr. 16.

Ingerisches Vesucides.

Von Vfarlaf und Enamelt Einfaß ge. <sup>füllt. Kugel</sup> gefördert Tollung	1	20
Von einem Aufs auf die Kugel ge. gefördert		75.
Von einem Mantel, mit einem Enamelt und ganzem Vfarlaf, auf dem Enamelt, und gefördert.	1	
Von einem ganzem Mantel, Einfaß gefördert	1	70
Von einem Mantel mit ganzem Enamelt Vfarlaf, Vfarlaf und Einfaß gefördert		60.
Von einem Enamelt gefördert Tollung		60.
Von einem Enamelt gefördert		50.
Von einem Mantel ohne Enamelt		40
Von Enamelt ein Enamelt		40.
Von Einfaß und Enamelt gefördert		52
Von Einfaß und Enamelt ein Enamelt gefördert		25
Von einem mit gefördert Einfaß und Enamelt gefördert Mantel gefördert	1	
Von einem Vfarlaf, ohne gefördert gefördert		60
Von einem ganzem Enamelt gefördert Tollung ein gefördert gefördert	3	
Von einem Enamelt Einfaß gefördert mit gefördert Enamelt gefördert	2	
Von einem Enamelt einfaß mit Enamelt gefördert gefördert gefördert	1	25.
Von einem einfaß, so ein Enamelt oder Enamelt		80.
Von einem Enamelt, so ein Enamelt gefördert, oder Enamelt einfaß mit Enamelt gefördert Enamelt gefördert	1	
Von einem Enamelt, oder Enamelt gefördert Enamelt		50
Von einem Enamelt einfaß Enamelt		35

VÁROS: LIMITATIO  
(17. század első fele)<sup>45</sup>

Vngerischer Schneider

	Tall <sup>er</sup>	Vngeld
Von Scharlach vnd Cranat durchauß gefüedert <sup>e</sup> n Tollmann	1	20
Von einem biß auf gürtel gefüedert		75
Von einem Menthe, mit lang <sup>e</sup> n Ermel vnd grossen vberschlag, auß Granat vnd scharlach	1	
Von einem grossen Menthe, durchauß gefüedert	1	40
Von einem Menthe mit gestuzt <sup>e</sup> n Ermeln von Granat, Scharlach vnd Englisch <sup>e</sup> n thuech		60
Von einem Carasten gefüedert <sup>e</sup> n Tollmann		60
Von einem der etwas Schürzer		50
Von ein <sup>e</sup> n Menthe ohne Ermel		40
Von Granat ein baar hosen		40
Von Zimesbun vnd Carasten hosen		32
Von Märisch <sup>e</sup> n vnd kernthuech, ein baar hoß <sup>e</sup> n		25
Von einem mit schnierl Verbrämbt <sup>e</sup> n vnd Laubwerckh gemacht <sup>e</sup> n Wetter rockh	1	
Von einem von Abba, ohne fuetter gemacht <sup>e</sup> n Wetterrockh		60
Mit Seiden Zeug vnd Laubwerckh Verbrämbt <sup>e</sup> n Tollmann zum schönst <sup>e</sup> n gemacht	3	
Von einem Vngerisch <sup>e</sup> n Weiberrockh, dessen Müeder mit Paßamant Verbrämbt	2	
Vom ein <sup>e</sup> n Kurzen Samet <sup>e</sup> n mit Goldt verbrämbt <sup>e</sup> n gefüedert <sup>e</sup> n scheidl	1	25
Vom ein <sup>e</sup> n scheidl, so von Atlaß oder Tamaschtl		80
Von einen Weiberrockh, so von Englisch <sup>e</sup> n oder Wälsch <sup>e</sup> n thuech, mit zwey gulden <sup>e</sup> n Präm <sup>e</sup> n gemacht	1	
Von einem Stametenn, oder Lindisch <sup>e</sup> n weiber Rockh		50
Von ein <sup>e</sup> n Kernthuech <sup>e</sup> n Weiberrockh		35

<sup>45</sup> Győr – Moson - Sopron megye Soproni Levéltára, IV. 1003. Oertel anyag, Limitationes. Lad. X. Fasc. I. Nr. 14.



VÁROS: VÉGRENDELETI KÖNYV  
(1533)<sup>46</sup>

Testamentu<sup>m</sup> Wolffgangen Schuesters

Zum Ersten bevilch Ich mein Arme Seel Gott, mei<sup>ne</sup>m himlischen  
vatter vndt der Junkfraw Maria, die soll mein arme Seel  
belait<sup>en</sup> zu Gott dem almechtig<sup>en</sup>.

Ich Schaff meinem Sun philippen ein weingarthen Inn den  
Schöndorffern.

Zum andern Schaff ich viiii lb d vndt das halb haus meinem  
Sun philippen.

Zum Tritten Schaff ich meiner hausfrawen Anna das halb  
haus vndt allen hausgeraid.

It<sup>em</sup> Mer Schaff ich meiner hausfrawen Anna viiii t d.  
Zu hilff domit sy den knaben, desster pas müg auffenthalten  
mein Sun philippen.

It<sup>em</sup> Mer Schaff ich meinem Sun hansen ein weingarthen  
Inn der Eisgrueb vndt ain Enzenwag<sup>en</sup>

It<sup>em</sup> Ich Schaff meinem Stieff Sun Andre j f<sup>l</sup>.

In beiwesen guetter Männer, mit namen Hans Leopold  
vndt Colman Steirer vndt solhes geschäft mit gueter  
vernunft mein lezsten willen verfertigt hab.  
Do pitt Ich meine geschäftleit Zu vörderst durch gottes willen,  
ob mein hausfraw Anna ablessig wer Zu meinem kindt,  
so solten meine geschäft leit darZu schawen. Im 33 Jar

Inscript<sup>um</sup> et precedens

---

<sup>46</sup> Archiv mesta Bratislavy, 4 n 2 Protocollum Testamentorum II. (Pozsony), fol. 69a (a kőtetbe bejegyezve 1535-ben)

# Rüchtiger Arbeit

ii Freitag vor Cantate gebu Augustin Georgen  
Das er am fingen püben mit /stranger  
frag angezogen sat fet

ij ß d

iii azitwert naot opandj gebu dem fustho  
vom Buben von der Waidy zu furdh

i d

iiii Das fusthigere kuersten gebu das er  
sat geftagen 7 er fündt ain p ij d  
und er fündt ain p j m fet

iiij ß er d

v Die warfen Cottoman gebu ain fusth  
hgeu von xl fündt und xxij fündt  
hin fusthater vom fündt ij d von der  
fündt ain m fust

vj ß iiij d

Summa fet ij 2 iiij ß vviij d

VÁROS: KAMARAI SZÁMADÁSKÖNYV  
(1529)<sup>47</sup>

Zuchtiger Arbeit

It <sup>em</sup> Freitag vor Cantate geb <sup>e</sup> n maister Georg <sup>e</sup> n, das er ain Jungen puben mit strenger frag angezogn hat flt	ii β d
It <sup>em</sup> Mittwoch nach exaudi gebn dem Zuchtig <sup>er</sup> vom Buben von der Weidn zu henck <sup>en</sup>	i t d
It <sup>em</sup> Des Züchtigers knechten gebn, das er hat geschlagen xLvj hundert ain p <sup>ro</sup> ii d vnd xii hundtin aine p <sup>ro</sup> i trx (?) flt	iiii β xx d
It <sup>em</sup> Die wochen Colomani geb <sup>e</sup> n aine <sup>m</sup> Zuch- tiger von xl hunten vnd xxvj hun- tin zuschlagen vom hundert ii d von der huntin ain trx Thuet	vi β iiiii d

Suma flt ii t iiiii β xxiiii d

---

<sup>47</sup> Archív mesta Bratislavy, K 79. Kammerbücher , fol. 235.



VÁROS: JEGYZŐKÖNYV  
(1539)<sup>48</sup>

Eadem Die

H<sup>err</sup> Peter Hainrich sampt seiner VorerZelten beistennden, hat abermals ain Ersamen Rath vmb Gottes willem angelant vndt gepetten, seinen Sun Casp<sup>ar</sup> hainrich<sup>en</sup> auff porgschafft vndt widerstellung der gefengkniss Zuentledig<sup>en</sup>, angesehen<sup>en</sup>, das Er sich mit seinem wider sacher beredt, Er Ime solchs hie vndt dort vergeben, Ist von Mundt Zu Mundt erkant worden, das angesehen hern Pettern Hainrich<sup>en</sup> alter sein guet geruech vndt Errlich herkhomen, dess herrn Leopolden Schreiberstorffers auch anderer Errlich Leut fürgepete, sonderlich herr Petter Hainrich hoch vndt vleissig gepete, Ist Er auff porgschafft der gefengkniss begeben der gestalt, das wo der almechtig mit dem verteindten ende machet, oder so Er gleich auff kheme, das Inn alweg dem gericht nicht begeben, sonder so Er der verteindt abgieng, die sach Inn Iste Casu et ead statu sein soll, wie die J[e]tzo ist.

Porgen sein Ambrosi Maier, Hans Grueber Camerer, Georg Stokhing<sup>er</sup>, Sebastian Eisenreich, Mert Vorster, Jacob Preuhofer, Wolfgang Dorffner, Hans Huether, Pavel Durst, Blasi Thier, die haben vorgemelte Condition anZunemen gewidert, Ist ains Ersamen Rats beschaid angestellt auff nachst<sup>en</sup> Rechtstag.

---

<sup>48</sup> Archiv mesta Bratislavy, 2 n 2 Protocollum Actionale II. fol 26a (Pozsony)



FEJEDELMI KANCELLÁRIA: VÉGRENDELET  
(1566)<sup>49</sup>

Namen Gottes des Vatters, vnd des sons, vnd des heilig<sup>en</sup> Christus Am<sup>en</sup>. Nachdem wie arme menschen alle tödlich sein, hab ich derselben meiner sachen bey gueter vernunft dermassen willen verordnen, damit wo der almächtig Gott mich aus diesem ellend in sein reich nemen wirt, khein zankh, hader vnd thädig hinter mir zwischen meiner fraw Muetter vnnd meiner lieben hausfrawen, weil vns der liebe Gott bisher noch nicht erben geben hat, bisher in meinem hab vnnd guet<sup>er</sup> entstinden Am ersten befehle ich meine seele meinem liebe<sup>n</sup> Herrn vnnd heyland Jesu Cristo meinem erlösen, vnnd seligmach<sup>en</sup> in seine hende, vnnd meinen leib der lieber erden, darnach hab ich meinen letzten willen, mit verwilligung bei der meiner fraw Mueter vnd meiner lieb<sup>en</sup> hausfrawen, also verordnet. Erstlich verlas ich meiner fraw Mueter al ir schulden, so sie mir schuldig ist, darüber las ich in gelt par R. 700, vnnd al mein erb in der Hermanstatt, vnnd aus der statt von Teich, wisen, vnnd ackerland mit solchem bescheid sie sich bemügen sol lassen, vnnd sonst von and<sup>eren</sup> aller meiner güeter zu Cronen beweglich vnnd vnbeweglich abstehen, darnach verlas ich meinen bei den Brüdern al ir schulde, vnnd einen in den par gelt R. 100, welcher bei d<sup>em</sup> summa Ft. R. 200, vnnd meinem Brueder Caspar las ich meinen besten beschlagenen Zebel, darnach meinem Brueder Alberto zu seinem studio las ich meine lateinische Bücher, das vbertheil allen meiner güeter hab vnnd guet beweglich vnnd vnbeweglich erbschaft, las ich meiner lieb<sup>en</sup> hausfrawen Agnes, das sie von der meinig<sup>en</sup> kheinen weiter angesprochen, noch getediget werden soll. Diesen meinen letzten willen, welchen ich bin gueter Vernunft vnnd Verstandt bey mir beschlossen hab, wil ich von erkennen wie eben geschrieben stehet vnd testiert ist gehalten haben, welches ich alhir mit meiner Aigener handschrift, vnnd meinem angebornen sigill, darzu mit Zeugnis vnd schegenwertigkheit der Ersamen vnnd weisen h<sup>err</sup>en Herr Gallo schuler geschwornen Burger des erbern Rats vnnd h<sup>err</sup> Mathie Frony stadtschreyber, mit irrer bey den aufgedruckhten sigillen, bezenet vnd bekreftiget haben, darzue auch mit aufgelegten Sigillen meiner fraw Mueter, vnnd meiner hausfrawen. Geschehen in Cronstatt am sechten tag Aprilis Im tun stet, fünfhundert sechs vnnd sechzigsten Jar.

---

<sup>49</sup> MOL, F1 – Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára – Libri regii – 1. kötet: 10b-11b. Brassó, 1575. 04. 25. (Végrendelet) IN: Erdélyi Királyi Könyvek, DVD, Arcanum, 2005. Szerk.: Gyulai Éva



UDVARI KAMARA: URBÁRIUM (részlet)  
(1592)<sup>50</sup>

Urbary vnd Grundt-  
puechs des Königlichen Schlos  
vnd Vesstung Comorrn zu Hungern  
gelegten Inmassen dasselb von der Röm<sup>ischen</sup>  
Khay<sup>serlichen</sup> M<sup>aiestä</sup>te darzue verondte vnd depu-  
dierten Commissaryen Als hievor,  
Erstlichen von herrn LadiBlaen Cubiny Röm<sup>ischen</sup>  
Khay<sup>serlichen</sup> M<sup>aiestä</sup>te Hungrischen Camer Rath, Hansen  
Armbpruster höchstgedachter Khay<sup>erlichen</sup> M<sup>aiestä</sup>te  
Oberdreissiger zu Preßburg, vnd Hansen  
Hundert Irer M<sup>aiestä</sup>te Mauttner zu  
Comorrn, des Anno Ain Tausent fünfhund<sup>er</sup>t  
Zway vnd Neünzigisten Jars Souil sy hin  
vnnnd wider in Erkhundigung gebracht, auch der  
Vnndterthannen Anzaig nach vnd anderer  
gehaltner Erkhundigung befunden werden  
müg<sup>en</sup> mit aller derselben herrlichkhaitten vnd  
gerechtigkhaitten vnd hochhaiden, auch aller  
derselben Einen vnnnd Zuegehörung nichts dauon  
außgenomben, alles Weiß zusamben beschriben  
in ain Ordnung gebracht, vnnnd aufgericht hab<sup>en</sup>,  
vnnnd dann hernach Anno Ain Tausent Sechs  
Hundert vnd Andern Jahr, durch Mehr höchstge-  
dachter Röm<sup>ischen</sup> Khay<sup>serlichen</sup> M<sup>aiestä</sup>te Hungerischen Cam-  
mer Rath, vnd Profiandtverwaltter zu  
Commorrn Herrn Hannsen Volckhardten Widt-  
mer vnd Hannsen Armbprusster höchstgedacht<sup>er</sup>  
Khay<sup>serlichen</sup> M<sup>aiestä</sup>te Obberdreysigern zu Prespurg, als hievor  
geordneten Commissaryen Von Neuen ander  
durch der Vnderthannen Aussag vnd anderer ge-  
haltner Erkhündigung durchsehen, Corrigiert,  
beschriben vnnnd also Aufgericht word<sup>en</sup>, als  
hernach volgt.

---

<sup>50</sup> Wien, Hofkammerarchiv, Vermischte ungarische Gegenstände, rote Nummer, 46/A Komárom várának urbárium, 1592

Hier Brigor Droy, Simon Hofenburger, Ding Kegel, Ding Dikow, Anton Hofenburger, Ding Droy, allan Pagina, allan Vanian, Ding allan, allan Ding, allan Kegel, Ernst allan und Ding Droy, allan in Hofen und allan der Hofenburger Ding der Williger oder Linsenburger, diesen Grund und Grund zu wissen vor jedermannlich, was wunden, standes der Ordnung die sein mögen, das hier auf unser fleißig verfügen, bitten und bagenen erlaubt und Güntwegen gebracht haben, artikell und Ordnung auf dem obenannten Hofenburger Ding der Williger, vor der Hofenburger Ding der Williger und Linsenburger, mit der Königlichem Ding Stadt Linsburg mit dieser condition und Ordnung, das was auf, so viel auf unsere Nachkommen, die sie ungenüß mit Nutzen mögen gemacht werden, samstlich und sonderlich verfahren, und unter diesem Eingewilligt verbunden, gegen gedachte Hofenburger Ding der Williger der Stadt Linsburg auf diese weise, "gute puet, frucht und feß sie halten und in Erbkommen:

Das ist das was nach Linsenburg, auch mit unterstehen wollen und sollen die Hofenburger, so viel die Hofenburger Ding der Williger der Stadt Linsburg ungenüß hat, Linsenburger, Stadt der Stadt das Land, solle artikell oder irgend einen anderen Ingewilligt verfahren sein vor, "wissen Linsenburger Stadt Linsburg Hofenburger Williger Ding.

Dies andere, ob irgend unrichtige sündel, freyheit in handwerk mit, "haben wunden, und unter und mit verfahren oder verfahren hundert werden oder vor unserer ungenüßigen Abigkeit, solle folgen mit dieser und wissen Linsenburger, der Hofenburger Ding der Williger der Stadt Linsburg, freyheit, und solle sie nicht abgelegt werden.

Und sei ungenüß ungenüß und freyheit, geben wir obenannte allan, das Linsburger handwerk der Williger Ding der Stadt Hofenburger, mit unserm artigen ungenüßigen Ingewilligt und der Hofenburger Ding der Williger der Stadt Linsburg wunden lassen. In Linsenburger, 28 tag July, das 1623 Jahr.



A ROZSNYÓI TAKÁCS CÉH SZABÁLYZATA  
(1623)<sup>51</sup>

Wier Griger Romp, Simon Rosenberger, Girg Rigll, Girg Schetonk, Ferencz Rosenberger, Girg Rogaczkhi, Merln Scheina, Michel Demian, Girg Medla, Merln Koch, Mattais Rigll, Cristoff Menczll vnndt Girg Schmied, Mittwohner in Rosenaw vnndt Maister der Ehrbaren Zech der Zwillicher oder Leineweber, thuen khundt vnndt Zuwissen vor Jedermaniglich, waaß würden Standes oder Ordnung die sein mögen, daß wier auff vnser fleisiges ersuchen, bitten vndt begehren erlangt vnndt Zuewegen gebracht haben Artickell vndt Ordnung vnseren obbemelten Ehrbaren Zechen der Zwillicher von der Ehrbaren Hauptzech der Zwillicher vnndt Leineweber, auß der Königlichen Freyen-Stadt Caschaw: Mit dieser Condition vnndt Ordnung, daß wier vnß, so wol auff vnsern Nachkommen, wie sie nochmalß mit Nahmen mögen genenet worden, samptlich vnndt sonderlich verschrieben, vnndt vnter vnserm Zech in sigill vrkunden gegen, gedachte Ehrbarn Zech der Zwillicher der Stadt Caschaw auff diese nachfolgende punct steiff vndt fest Zue halten vnndt nachZuekommen.

Erstlichen, daß wier nach keiner maß vns nit vnterstehen wollen noch sollen diese Artickell, so vns die Ehrbare Hauptzech der Zwillicher der Stadt Caschaw mitgethailt hatt, keiner andern Stadt oder Flecken, daß Landes solche artickell oder irgendt einen andern Zechbrieff auffrichten ohne vorwissen Gemainer Stadt Caschaw Ehrbahren Zwillicher Zechen.

Zum andern ob irgendt vnrichtige händll Zwischen vns in Handwercks entstehen würden vnndt vnter vns nit vertragen oder verglichen kundten werden oder vor vnserer Ordentlichen Obrigckheit sollen solche mit Rest vndt wissen deroselben, der Ehrbaren Hauptzech der Zwillicher der Stadt Caschaw furgetragen vnndt solche Hin vndt abgelegt werden.

Dessen Zue mehrer vrckhundert vnndt sicherheit, haben wier obbemelte Maister daß Löblichen Handtwerckhs der Zwillicher Zech der Stadt Rosenau mit vnserm auffgerichten Zech in sigill verfertigt vnndt der Ehrbaren HauptZech der Zwillicher der Stadt Caschaw wiederfahren lassen. Geschehen den 28 tag July deß 1623 Jahrs.

---

<sup>51</sup> Archiv Mesta Košic (Kassa Város Levéltára, Kassa – Szlovákia), Cehalia Tkáči (Takács céhek), 1623.



MAGÁNSZEMÉLY: HÁZELADÁS  
(1511)<sup>52</sup>

Ich Ursa hawsfraw des Emrichen salig<sup>e</sup>n v<sup>er</sup>lassene wittib bekchenn mit dis<sup>e</sup>n off<sup>e</sup>n prieff, das ich recht unnd mitt guett<sup>er</sup> v<sup>er</sup>nunfft v<sup>er</sup>kchawfft unnd hyn geben hab haws, akch<sup>e</sup>r, wismat unnd weingart<sup>e</sup>n, unnd das selbig haws ist an der Crappin zwisch<sup>e</sup>n des Urban Kchram<sup>er</sup> hawss unnd des Urbanetz Gradetzek haysern, unnd der akcher ligt pey dem wasse<sup>r</sup> Crapinschitza unnd da pey ub<sup>er</sup> das vogenant wass<sup>e</sup>r ligt ein akch<sup>e</sup>r des Micheln Mayschytz unnd des Mich<sup>e</sup>ln Widkowcz umb ein su<sup>m</sup>ma gelts, des ich voligklich peczalt pin word<sup>e</sup>n von der erbern unnd tug<sup>e</sup>nthafftig<sup>e</sup>n fraw<sup>e</sup>n Agatha v<sup>er</sup>lassner wittib des salig<sup>e</sup>n Jorg<sup>e</sup>n Dwsa. Unnd der weingart<sup>e</sup>n ligt auff des marckhts perg zwisch<sup>e</sup>n des Urbanecz Gradiczek unnd h<sup>e</sup>rm Gregor<sup>e</sup>n caplans an der Crappin ym geschloss und des Mathey Swesdak. Unnd ich obgenante Ursa des Emrich<sup>e</sup>n saligen v<sup>er</sup>lassene wittib v<sup>er</sup>phlich mich der obgenant<sup>e</sup>n Agatha kchein zwespruch mer zw haben zw dem obgenant<sup>e</sup>n guett ich od<sup>er</sup> meine erb<sup>e</sup>nn. Unnd da pey sein gewes<sup>e</sup>n die erbern unnd weys<sup>e</sup>n Mathei Vlanko die selbig zeytt richt<sup>er</sup> an der Crappin unnd Barlabasch unnd Lienhart Pokafantz unnd Alex Fleischhak<sup>e</sup>r und Fabian Mikulicz unnd Emrich ambtman Strasnischek unnd Jorg Czernogoy unnd Michel Mayschicz all mitt purg<sup>er</sup> an der Crappin unnd ich obgenante Ursa zw pesst<sup>e</sup>r zewgung gepett<sup>e</sup>n hab den erber<sup>e</sup>n unnd weys<sup>e</sup>n Ba<sup>r</sup>labasch<sup>e</sup>n Strasnischek unnd den Alexen Fleischak<sup>e</sup>r, damit sy den richt<sup>er</sup> unnd die gancz gemain an der Crappin pitten von meine weg<sup>e</sup>n iren sig<sup>e</sup>l auff den prieff drukch<sup>en</sup>. Unnd das geschech<sup>e</sup>n ist am suntag<sup>e</sup>n vor sandt Helene tag/ ach Cristis gepurdt funczeh<sup>e</sup>n hundert jar unnd ym aindleft<sup>e</sup>n jar<sup>e</sup>.

---

<sup>52</sup> MOL DL 34432/I. (claustru Paulinorum Lepoglavensium 2-18)



VÁROS: SZÁMADÁSKÖNYV  
(1585)<sup>53</sup>

20 Aprilis

Dem Paul Hewer, das er under dem teich zwischen den garten hat 55 fuhr sandt gefürt, geben p<sup>er</sup> d. 1 ½, it<sup>em</sup> f. - d. 82 ½  
Mehr hat er von der obern mül herab fünff fuhr sandt gefürt, per d. 2 ½, it<sup>em</sup> f. - d. 12 ½  
Wolff Honickl hat selb ander 132 fuhr sandt p<sup>er</sup> d. 1 ½ aufgeworffen, it<sup>em</sup> f. 1 d. 98  
Einem paur, umb 25 füllfas, per d. 2 ½, geben f. - d. 62 ½  
Dem maister Leonhart Schmid, d<sup>a</sup>z er hat den pauzeug gepessert, wie im pau zeddel verzeichnet ist, geben für alles f. - d. 78  
Lorentz Hilleprant hat von der kirchen 21 fuhr gerüst holz zur paustett gefürt, p<sup>er</sup> f. - d. 21  
Mehr hat er 6 fuhr sandt von der obern mül herab zum gepu gefürt, per d. 2 1/2, it<sup>em</sup> f. - d. 15  
Mehr hat er 4 fuhr sandt unter dem teich herauf p<sup>er</sup> d. 1 ½ gefürt, item f. - d. 6  
Auch hat er 9 fuhr wasser gefürt, per f. d. 9  
Thoma Weger, zimermann hat 2 1/2 tag die alten scheub truchen gepessert, auch ein thor zur poste gemacht, im p<sup>er</sup> d. 16, geben it<sup>em</sup> f. - d. 40  
Lucas Stroschnaider hat 133 fuhr sandt aufgeworffen selb ander, inen per d. 1 ½ gezalt, f. 1 d. 99 ½

f. 7. d. 24.

Bartl Katschitzki hat selb dritt 3 klafter erd aus der grüntfest ausgefürt, inen p<sup>er</sup> d. 35, geben f. 1 d. 5  
Dem leiten ambt, das er hat 91 fuhr kiselstain und schwarze maurstein zum gepau füren lassen, geb<sup>e</sup>n p<sup>er</sup> d. 6, it<sup>em</sup> f. 5 d. 46

27 Aprilis

Dem pinder Dionisio Werner, das er ain neue boding zum gepau gemacht, geben f. 1 d. 50  
Mehr hat er drey neue gelten gemacht p<sup>er</sup> d. 6, it<sup>em</sup> f. - d. 18  
Auch hat er die alten merderschaff und die alten gelten aufgesetzt und gepunden, dafür geb<sup>e</sup>n f. - d. 48  
Mehr hat er ain alte boding gepunden p<sup>er</sup> f. - d. 24  
Item gemelten Dionisio mehr

auf arbeit geben f. 1 d. -

Dem obristen, herrn Fantschi Georgen, das er seine gefangene türcken hat lassen kiselstain ausgraben, und derselben sechs und fünfzig fuhr mit seinem wagen und rossen zur grüntfest füren lassen p<sup>er</sup> d. 7, gezalt, f. 3 d. 92  
Hans Winter hat 33 fuhr sandt von der obern mül herab zum gepu gefürt p<sup>er</sup> d. 2 ½, it<sup>em</sup> - d. 82 ½  
Mehr hat er 12 fuhr sandt und<sup>er</sup> dem teich zwischen den garten zum gepu gefürt p<sup>er</sup> d. 1 ½, dafür geben it<sup>em</sup> f. - d. 18  
Lorentz Hilleprant hat von d<sup>er</sup> obern mül 28 fuhr sandt gefürt p<sup>er</sup> d. 2 ½, gezalt f. - d. 70

f. 15 d. 53 ½

<sup>53</sup> MOL Magyar Kamara archívuma, Városi és kamarai iratok (E 554) fol. Germ. 713. 6-7.


 Sitzung  
 des hohen Präsidiums.

Andornak ist ein von Menschen ge-  
 dachtes für östlich Prädial, gränzt sich  
 von Orient mit dem westlichen, das die  
 Ostseite gegen Occident mit Nagy also,  
 gegen Mittag mit Nagy Talha, gegen  
 Westen mit der Tala, das ist ein  
 Wasserlauf, in dem Andornak, wie  
 in der Karte zu sehen ist, mit  
 ganzem Hofe gränzt, welche für  
 die östliche in 1. 5. 2. 2. 7. in  
 der Karte zu sehen ist.

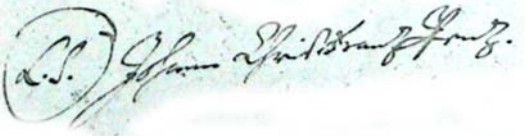
- 1139 fl. 34 kr. - 2.

In der Verwaltung und particularer Wirtschaft  
 ist für die östliche, und die man den von  
 dem Grund auf den aufbauen, und  
 die östliche in der Karte zu sehen ist.

- 1200 fl. - "

Die übrigen wollen alle, die östliche  
 in der Karte zu sehen ist, die östliche  
 die östliche in der Karte zu sehen ist,  
 die östliche in der Karte zu sehen ist,  
 die östliche in der Karte zu sehen ist,  
 die östliche in der Karte zu sehen ist.

Wien den 15. August 1796.



MAGYAR KAMARA: EGY PUSZTA BECSÚJE  
1696.<sup>54</sup>

Schätzung  
deß öden praedii Andornak

Andornak ist ein von manchen ge-  
denken her ödes praedium, gränzt ge-  
gen orient mit dem auch wüsten praedio  
Osztoros, gegen occident mit Nagy Aszo,  
gegen mittag mit Nagy Tallya, gegen  
mitternacht mit Kis Talia, das Erlauer  
wasser fliesset mitten hindurch dises  
öden Andornak, würdet auf fünff  
ganze lehen geachtet, welche hiermit  
alß öde a' 1 f. 52 kr. 2 d. in anschlag  
per capital kommen auf 139 f. 35 kr. – d.  
In waldung und particular wismath  
ist hernichts, und kan man den von  
disen grund nach und nach anbauenden  
und eingehenden traydt zehendt a' 20  
metzen zu 60 d. ungar<sup>ischen</sup> in capitale  
anrechnen auf 200 f.  
Im übrigen weillen alles öed, ist nichts  
mehr in anschlag zu nehmen, daher  
dises öede orth in capitale gerechnet  
würdet, auf drey hundert dreys-  
sig neun gulden rhein<sup>isch</sup> dreyszig  
fünff kreuzer.  
Erlau, den 16, Januar 1696.  
l.s. Johann Chris. Franz Pentz

---

<sup>54</sup> MOL Urbaria et Conscriptiones (E 156) 1-40



MAGYAR KAMARA: SZÁMVEVŐTISZT NYUGTÁI  
(1589)<sup>55</sup>

Ich Georg Püchler ro<sup>mischer</sup> kay<sup>serlicher</sup> m<sup>ayeste</sup>t ranntmaist<sup>er</sup>  
der herrschafft Canischa bekhenn, daß ich auß  
handden Egrälly Lässlo hauptman und hofrichter zu Kha-  
pornackh und Sallāwahr vom erssten januarii biß lest<sup>en</sup>  
decembris dits zwayundachtzigisten jars zu dem  
khayserlichen profandt wesen neünundachtzig  
khübl halb trait und sechßunddreissig emer wein  
endpfangen hab. Sag hierauf wolgemelten  
Egräly od<sup>er</sup> wer verner quittiernß bedurfftig, ob-  
gemelter 89 khübl trait und der 36 emer wein  
hiemit frey, quit, ledig und müessig. Im faal auch  
ainige andere quittung, so junger alß dise fur-  
khumben, sollen dieselben todt und ab, und alles  
meines endpfanngs mit diser quittung dises jars  
vollig quittiert sein. Deß zu waren urkhundt  
gib ich ime dise schein und<sup>er</sup> meiner handschrift  
und pedschafft verfertigt. Actum Canischa, den  
lest<sup>en</sup> decemb<sup>er</sup> anno 82 ist.  
Geörg Püchler *manu propria*

Ich Geörg Püchler ro<sup>mischer</sup> khay<sup>serlicher</sup> m<sup>ayeste</sup>t randtmaister  
der herrschafft Canischa bekhenn, das ich von  
dem edlen und vessten Eegrally Lasslo, hofrichter  
zw Khaporna (!) zechen emer wein auf  
Sallauar endphang hab. Sag hierauf  
wolernantten herrn Egräly, od<sup>er</sup> wen ver-  
ner quitierns pedurfftig, soliche  
zechen emer wein frey, quit, ledig  
und miessig, des zu waren ur khundt  
gib ich ime disen schein mit meiner  
handschrift und pedschafft verfertigt.  
Bescheh alda zu Canischa den 7 tag julli  
des 82 jar ist.  
Geörg Püchler *manu propria*

---

<sup>55</sup> MOL Magyar Kamara archívuma, Városi és kamarai iratok (E 554) fol. Germ. 714. 9, 10.

Laus deo semp. A. 92. die 1 Octobris

J. S. Mathen Pfarrer Stadt Zimmern in Erzbischofthum  
Sunderguggen. vordigen Jabt, die dem Wohlgebornen Herrn  
Pistario. Brunsforis Crucis. im crassschaffen, die notdürft  
uns fruchtig habn. unterschridt daron, R. 3. d. 25.



Mathen Pfarrer  
Stadt Zimmern in  
Erzbischofthum

Das ist ein Brief von dem Ertz Bischof von Colophony  
für die Pfarrer und Verwalter des Erzbischofthums, für mein  
Blas arbt, das der Pfarrer 91 Jahr empfangen hat  
in dem Jahr 1500. Dessen für die Pfarrer ist die  
Zurück mit meinem Pfarrer war fruchtig / Erzbischof  
tag Erzbischof des 92. J.

Das ist ein Brief von dem Ertz Bischof von Colophony  
für die Pfarrer und Verwalter des Erzbischofthums, für mein  
Blas arbt, das der Pfarrer 91 Jahr empfangen hat  
in dem Jahr 1500. Dessen für die Pfarrer ist die  
Zurück mit meinem Pfarrer war fruchtig / Erzbischof  
tag Erzbischof des 92. J.

MAGYAR KAMARA: A KÖRMÖCI PIZETÁRIUS NYUGTÁI  
(1591)<sup>56</sup>

Laus Deo semper a<sup>nno</sup> 91 die 1 Octobris

Ich Merten Pacher, stadt Zummerman in Crembniz beken  
durch gegenwertigen zettl, das ich dem wohlgebornen herrn  
pisetario brovisoris crucis den wasserkasten zur noturfft  
verfertiget habe, betreffendt dänen f. 1. d. 25

Merten Pacher  
stadt zimmerman in  
Crembniz

Ich Christoff Glaser, mitwohner in Crembnitz, bekenn hiemit,  
daß ich von dem edlen unnd vessten herrn Ladislao Koloschwary  
ihr<sup>en</sup> m<sup>ayeste</sup>t pistari unnd verwallter deß creutz ländls, fur mein  
glas arbeyt, deß verschiennen 91 jars empfangen hab hung<sup>arisch</sup>  
in müntz f. 2 d. 50, dessen zue urkhundt hab ich diese  
quittung mit meinem petschier verfertigt. Cremnicz, den 2  
tag februarii, anno 92.

Ich Matthias Müllner bekenn mit dieser meiner schriftlichen  
zeugnuß, daß ich in meinem müllner ampt von der khorn-  
müll auff Crembnitz, deß verschiennen 91 jars dem edlen  
und vessten herrn Ladislao Koloschwary, alß pisetari unnd  
span deß creutz ländls, uberanttwortt hab funhundert  
neun und zwinczig viertl getraidt. Dessen zue urkhundt  
hab ich seiner v<sup>esten</sup> diese bekhanntnuß mit meinem petschier ver-  
fertigt zuegestellt. Crembnitz den 2 februarii anno im 92 jar.

---

<sup>56</sup> MOL Magyar Kamara archivuma, Városi és kamarai iratok (E 554) quart. Germ. 530. 2, 3, 5.

